

The Flow Must Go On

Savonia-ammattikorkeakoulun Iisalmen kampuksen opiskelijoiden
hyvinvointi ja opiskelukyky

Jenni Alanen
Pekka Heikkinen

Opinnäytetyö

Koulutusala Sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala	
Koulutusohjelma Sosiaalialan koulutusohjelma	
Työn tekijä(t) Jenni Alanen ja Pekka Heikkinen	
Työn nimi The Flow Must Go On – Savonia-ammattikorkeakoulun Iisalmen kampuksen opiskelijoiden hyvinvointi ja opiskelukyky	
Päiväys 22.10.2012	Sivumäärä/Liitteet 96/5
Ohjaaja(t) Kalevi Paldanius	
Toimeksiantaja/Yhteistyökumppani(t) Savonia-ammattikorkeakoulu	
<p>Tiivistelmä</p> <p>Opiskelijoiden hyvinvointi ja siihen olennaisesti liittyvä opiskelukyky ovat nykypäivänä asioita, jotka puhututtavat yhä enenevässä määrin keskusteltaessa ammattikorkeakoulujen tulevista säästöistä. Opiskelukykyinen opiskelija valmistuu opinnoistaan tavoiteajassa ja siirtyy sujuvasti työelämään. Opiskelukyky koostuu opiskelijan omista voimavaroista, opiskelutaidoista, oppilaitoksen opetustoiminnasta sekä opiskelu ympäristöstä. Sitä voidaan pitää toiminnallisena kokonaisuutena, jossa eri osa-alueet tukevat tai heikentävät muita opiskelukyky mallin ulottuvuuksia.</p> <p>Tutkimuksemme kohteena oli Savonia-ammattikorkeakoulun Iisalmen kampuksen opiskelijat luonnonvara-, sosiaali- ja terveysalalta. Tutkimuksen tavoitteena oli selvittää opiskelijoiden hyvinvointia opiskelukyky näkökulmasta ja mitä kehitettävää opiskelijat näkevät Iisalmen kampuksen toiminnassa. Tutkimus oli kvantitatiivinen tutkimus, joka tehtiin kokonaisotannalla ja siihen vastasi yhteensä 385 opiskelijaa. Vastausprosentti oli 63,1 %. Aineisto analysoitiin suorilla jakaumilla, ristiintaulukoinnilla sekä keskiarvoilla, joiden tilastollisesti merkittäviä eroja tarkasteltiin Kruskal-Wallis -testillä. Lomakkeessa olleiden avointen kysymysten vastaukset analysoitiin teoriaohjaavalla sisällönanalyysillä. Tutkimuksen nollahypoteesi oli: "Opiskelijoiden kokemassa hyvinvoinnissa ja opiskelukykyssä ei ole eroa alojen välillä".</p> <p>Tuloksista ilmeni, että opiskelijoiden kokemassa hyvinvoinnissa ei ollut eroja alojen välillä; opiskelukyky koettiin kuitenkin parhaimpana luonnonvara-alalla. Opiskelukyky osa-alueilla arvioituna terveysala koki eniten opiskelu-uupumusta. Sosiaalialan opiskelijat näyttäytyivät tasaisimpana ryhmänä. Voidaankin todeta terveysalan opiskelijoiden hyvinvoinnin olevan Iisalmen kampuksen alhaisin.</p> <p>Kehittämiskohteista tärkeimmäksi opiskelijat nostivat opetuksen laadun ja opettajien pedagogisen osaamisen erityisesti sosiaali- ja terveysalalla. Myös ohjaustoimintaan, tutorointiin sekä tasapuoliseen kohteluun ja opiskelijoiden kuulemiseen tulee kiinnittää huomiota jatkossakin. Jatkotutkimusaiheita voisivat olla esimerkiksi esille nousseiden epäkohtien tarkempi tarkastelu ja olisi myös mielenkiintoista tietää kuinka Iisalmen kampuksen opettajat kokevat oman hyvinvointinsa.</p>	
Avainsanat opiskeluhyvinvointi, opiskelukyky, opiskeluinto, ammattikorkeakoulu	

Field of Study Social Services, Health and Sports			
Degree Programme Degree Programme in Social Services			
Author(s) Jenni Alanen and Pekka Heikkinen			
Title of Thesis The Flow Must Go On – A Study of the Study Welfare and Study Ability of the students in the Savonia University of Applied Sciences Iisalmi Campus			
Date	22.10.2012	Pages/Appendices	96/5
Supervisor(s) Kalevi Paldanius			
Client Organisation/Partners Savonia University of Applied Sciences			
<p>Abstract</p> <p>Study welfare is related to study ability. A student with good study ability will finish his/her studies within the recommended time and will easily get in to working life. Study ability is a functional unity of students own resources, academic skills, environment and teaching. Those units can support or weaken each other.</p> <p>We researched the students of Savonia-UAS at the Iisalmi campus and our goal was to find out the well-being from the perspective of study ability. The research was quantity survey and there were 385 students who took part in it and the response rate was 63,1%. Analyzing was made with distributions, crosstabs and means. Differences between means were calculated by using Kruskal-Wallis –test. We also used the theory driven content analysis Our null hypothesis was that there is no difference in the well-being of the students in the different faculties.</p> <p>The results of the research showed that there is no difference in the well-being of the students in the different faculties. The study ability of the natural resource students appeared though to be of the highest level whilst health care students felt the most lack of study flow. Social service students seemed to be the most even group.</p> <p>The campus student would like Savonia–UAS to pay attention to teaching quality and teacher’s pedagogical skills, especially in the field of social and health care faculties. The campus should also focus more on counseling, tutoring and equality between students. Further researchers could find out more about these problems.</p>			
Keywords study welfare, study ability, study flow, university of applied sciences			

SISÄLTÖ

TIIVISTELMÄ

ABSTRACT

1	JOHDANTO.....	7
2	AMMATTIKORKEAKOULUTUS JA SEN ERITYISPIIRTEET	9
3	OPISKELUHYVINVOINNIN TUKEMISEN MERKITYS	11
4	HYVINVOINTI TYÖSSÄ JA OPISKELUSSA	15
	4.1 Opiskelu opiskelijan työnä	15
	4.2 Opiskelu-uupumus ja -into.....	17
5	OPISKELUKYKY.....	19
	5.1 Omat voimavarat.....	20
	5.2 Opiskelutaidot	21
	5.3 Opetustoiminta.....	22
	5.4 Opiskeluympäristö	23
	5.5 Opiskelukyvyn edistäminen.....	24
6	SAVONIA-AMK, IISALMEN KAMPUS JA OPISKELUKYVYN EDISTÄMINEN.....	28
	6.1 Opiskelukyvyn edistämisen suunnitelmallisuus.....	28
	6.2 Opiskelutaitojen ja -kunnan edistäminen osana opintoja	30
	6.3 Opintojen esteettömyys	31
	6.4 Opiskelijoiden arvostaminen ja heidän vaikutusmahdollisuutensa	31
	6.5 Opiskelijan tukipalvelut	32
	6.6 Opiskelijan työelämävalmiudet.....	33
	6.7 Yhteisöllisyys.....	34
7	TUTKIMUKSEN TOTEUTTAMINEN.....	35
	7.1 Aineiston analysointi	37
	7.2 Luotettavuus, validius ja eettisyys	39
8	TUTKIMUSTULOKSET	42
	8.1 Taustatiedot ja kokemus hyvinvoinnista.....	42
	8.2 Luonnonvara-alan opiskelijoiden voimavarat heikoimmat.....	50
	8.3 Opiskelijoilla hyvät opiskelutaidot.....	55
	8.4 Sosiaali- ja terveysalan opetustoimintaa kehitettävä	60
	8.5 Tutoroinnin onnistumiseen kiinnitettävä huomiota	68
	8.6 Luonnonvara-alalla reiluin meininki.....	71
	8.7 Parannettavaa sekä sisä- että ulkotiloissa	75
9	JOHTOPÄÄTÖKSET JA TOIMINNAN KEHITTÄMINEN IISALMEN KAMPUKSELLA...	81

9.1 BOS-menetelmä kehittämiskohteiden tunnistamisessa	82
9.2 Kehittämistoimenpiteiden konkretisointi	85
10 POHDINTA.....	88
LÄHTEET	90

LIITTEET

Liite 1 Opiskeluhyvinvointi-kyselylomake

Liite 2 Esimerkkejä teoriaohjaavasta sisällönanalyysistä

Liite 3 Alojen välisten tilastollisesti merkitsevien erojen p-arvot

Liite 4 Savonia-amk:n Iisalmen kampuksen kehittämiskohteiden ongelmavuus

Liite 5 Savonia-amk:n Iisalmen kampuksen kehittämiskohteiden ratkaisupuut

1 JOHDANTO

Opiskelijoiden hyvinvointi ja siihen vahvasti sidoksissa oleva opiskelukyky ovat varsin uusia ja vielä vähän tutkittuja asioita. Niistä on alettu keskustella vasta aivan viimeisimpien vuosien aikana ja siksi aineistoa on olemassa vielä suhteellisen rajallinen määrä. Opiskelukykyä voidaan pitää opiskelijan työkykynä eli mitä sujuvammin opiskelija tehtävistään onnistuu, sitä nopeammin ja helpommin hän siirtyy jatkossa työelämään. Opiskelukyky ja työkyky kulkevatkin rinnakkain ja hyvän opiskelukyvyn voidaan nähdä ennakoivan hyvää työkykyä. Tämän seurauksena opiskelijat siirtyvät nopeammin palkkatyöhön ja myös jaksavat paremmin nykyisenkaltaista muuttuvaa ja varsin hektistä työelämää.

Opiskeluhyvinvoinnin tutkiminen Iisalmen kampuksella virisi valmistuneen opiskelijan ideasta tutkia yksikön opiskelijoiden hyvinvointia. Tarve tämän kaltaiselle tutkimukselle on selkeästi olemassa ja alueen rajausta on suoritettu siten, että se palvelee mahdollisimman kattavasti toimeksiantajan tarpeita. Toimeksiantaja eli Savonia-ammattikorkeakoulu halusi hyvinvointitutkimuksen lähtökohdiksi nimenomaan psyykkiset ja sosiaaliset lähtökohdat ja opiskelukyvyn – ei niinkään fyysistä terveyttä.

Suomessa opiskelukyvyn merkittävimpiin tutkijoihin lukeutuva Kristiina Kunttu (2011) on urallaan tutkinut paljon opiskelijoiden hyvinvointia sekä opiskelukykyä. Kristiina Kuntun tutkimusten pohjalta nouseva Vuokko Romppaisen ja Juhani Sulanderin *Hyvinvointi koulutyössä ja opiskelussa, opiskelijoiden hyvinvointia kartoittavan työkalun kehittäminen* on yksi tätä tutkimusta pohjustavista teoksista. Myös OTUS ry eli Opiskelijajärjestöjen tutkimussäätiö on ollut mukana tekemässä selvityksiä opiskeluhyvinvoinnista. Muun muassa Elina Lavikainen on tutkinut vuonna 2010 ammattikorkeakouluopiskelijoiden hyvinvointia tutkimuksessaan *Opiskelijan ammattikorkeakoulu 2010*.

Kristiina Kunttu ja Teppo Huttunen ovat laatineet Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiön eli YTHS:n *Korkeakouluopiskelijoiden terveystutkimuksen* vuonna 2008. Valtakunnallisella tasolla ehkä laajin kehittämishanke opiskeluhyvinvointiin liittyen on Diakonia-ammattikorkeakoulun hallinnoima, 14 ammattikorkeakoulun toteuttama sekä Euroopan sosiaalirahaston ja Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen tukema CDS-hanke vuosina 2009–2011. Hankkeen tavoitteena oli tukea sekä suomalaisten että ulkomaa- laisten ammattikorkeakouluopiskelijoiden hyvinvointia ja opintojen loppuun saattamista. (Kainulainen 2011, 17–18.)

Ensimmäisenä tutkimusongelmana opinnäytetyössämme on kysymys: kuinka Savonia ammattikorkeakoulun Iisalmen kampuksen opiskelijat kokevat oman hyvinvointinsa opiskelukyvyn näkökulmasta? Toisena tutkimusongelmana on: mitä kehitettävää Savonia amk:n Iisalmen kampuksen opiskelijat näkevät kampuksen toiminnassa? Kyselylomakkeessa (liite 1) tutkimuskysymyksemme on jaettu taustatietoihin, opiskelijoiden terveyteen ja voimavaroihin, opiskelutaitoihin, opiskeluympäristöön sekä opetustoimintaan. Näitä käsitteitä on pyritty avaamaan opinnäytetyön teoriaosuudessa mahdollisimman kattavasti.

Saadut tutkimustulokset analysoidaan toimeksiantajan toiveesta BOS-menetelmällä eli Sinisen meren strategialla (Blue Ocean Strategy). BOS-menetelmässä kehitettävästä kohteesta luodaan nelikenttämalli, jossa selvitetään, mitä pitäisi poistaa, vähentää tai lisätä ja että pitäisikö luoda jotain kokonaan uutta (Aro 2011.) Tällä analyysillä saamme selville Savonia-ammattikorkeakoulun kehittämiskohteet opiskelijahyvinvoinnin parantamiseksi. Lisäksi ongelma- ja ratkaisupuulla etsimme konkreettisia toimenpiteitä toiminnan kehittämiseksi.

Työn tavoitteena on tuottaa tietoa kampuksen opiskelijoiden hyvinvoinnista ja opiskelukyvystä, jotta yksikkö voisi kehittää ja korjata epäkohtia. Työn tavoitteena on myös tarjota aiheita jatkotutkimukselle tai järjestetyille toiminnalle. Tämä voi olla joko opinnäytetyö tai Savonia-amk:n itsensä toteuttamaa tutkimusta sekä toimintaa.

2 AMMATTIKORKEAKOULUTUS JA SEN ERITYISPIIRTEET

Ammattikorkeakoulut ovat sekä monialaisia että alueellisia ja niiden toiminta on tiiviisti yhteydessä työelämään ja alueen kehittämiseen. Tutkinnot, joita ammattikorkeakouluissa suoritetaan, ovat ammatillispainotteisia korkeakoulututkintoja. Ammattikorkeakoulusta valmistuu ammatillisia asiantuntijoita, jotka ovat valmiita työelämään ja sen kehittämisen haasteisiin sekä tutkimukselliseen että taiteelliseen työhön. Opetusministeriön mukaan ammattikorkeakoulutuksen soveltavan tutkimus- ja kehitystyön tulisi tukea alueen kehitystä, elinkeinoja sekä työelämää ja palvella opetusta. (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2011.)

Suomen kahdessakymmenessäviidessä ammattikorkeakoulussa opiskelee 130 000 opiskelijaa, joista 80 % nuorisoasteen ja 20 % aikuis- tai ylempään ammattikorkeakoulututkintoon johtavassa koulutuksessa. Ammattikorkeakoulujen toimipisteitä on 160, tutkintoon johtavia koulutusaloja kahdeksan ja koulutusohjelmia yli 160. Ammattikorkeakoulututkintojen nimikkeitä on 47. (Mikkonen 2011, 28.)

Ammattikorkeakouluopiskelua määrittävä käytännönläheisyys erottaa sen muusta korkeakouluopiskelusta. Käytännönläheisyys ilmenee opetushenkilöstön vahvana työelämäosaamisena, jolloin opiskelijat saavat jo opiskeluaikana kosketuspintaa työelämän ehtoihin. Koulutuksen käytännönläheisyys ja ammattikorkeakoulun opiskelijalähtöisyys pitää kuitenkin sisällään myös teoriaa soveltavan puolen. (Herranen 2003, 181–184.)

Ammattikorkeakoulutuksen uudistuksen tavoitteena vuosina 2011–2014 on vahvistaa niiden entistä tiiviimpää opetus sekä tutkimus- ja kehitystyötä. Toiminnan laatuun ja vaikuttavuuteen halutaan kiinnittää huomiota rahoitus- ja säädosohjausta uudistamalla, jolloin myös ammattikorkeakouluja halutaan yhdistää entistä tiiviimmiksi ja innovatiivisimmiksi kokonaisuuksiksi. Tulevaisuudessa ammattikorkeakoulutuksen perusrahoitus tullaan siirtämään kokonaisuudessaan valtiolle. (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2011.)

Ammatillisen koulutuksen ja ammattikorkeakoulutuksen eroavaisuudet näkyvät koulutuksen sekä opetuksen erilaisina tavoitteina. Ammatillisessa koulutuksessa on selkeästi mukana yleissivistävää sekä kansalaisuuteen kasvattavaa toimintaa, kun taas ammattikorkeakoulutus tähtää ammatilliseen asiantuntijuuteen. Myös kokonaisuuksi-

en laajaan hallintaan sekä itsenäiseen vastuunkantoon tähtäävä osaaminen erottaa ammattikorkeakoulun ammattikoulusta. (Herranen 2003, 169.)

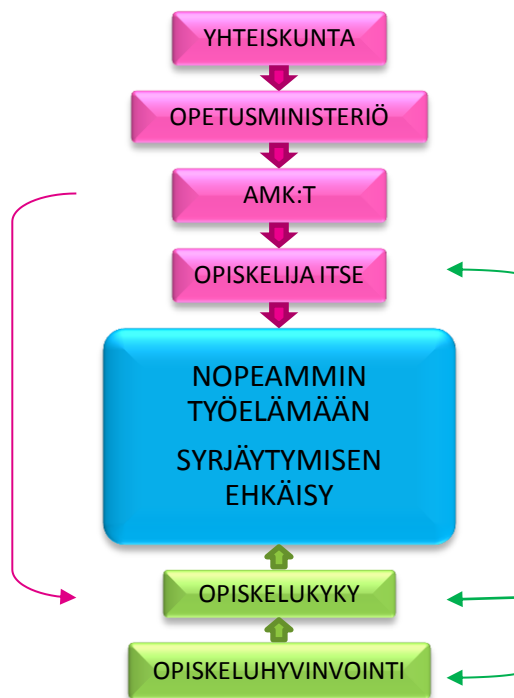
Yliopistoihin verrattuna ammattikorkeakoulutus tähtää enemmän laaja-alaisten ja vahvasti työelämään sidottujen osaajien kouluttamiseen teoreettisesti suuntautuneiden ja erikoistuneiden tutkijoiden sijaan. Opettajuutta määrittää ammattikorkeakoulussa yliopistoja enemmän käytännön taitojen ja tietojen soveltaminen opetuskäyttöön. (Herranen 2003, 171.) Työelämään sijoittumista verratessa ammattikorkeakoulututkinnon suorittanut työllistyy 85–90 % todennäköisyydellä ja luku on sama yliopiston ylemmän tutkinnon suorittaneilla (Mikkonen 2011, 30).

Ammattikorkeakouluissa on lähes yhtä paljon opiskelijoita kuin yliopistoissa. Ammattikorkeakoulujen budjetti on kuitenkin vain noin puolet ja henkilöstömäärä noin kolmasosa verrattuna yliopistojen vastaaviin. Ammattikorkeakoulututkinnon hinta vaihtelee Suomessa 33 000 eurosta 53 000 euroon. (Mikkonen 2011, 30–31.) Tutkimuksemme toimeksiantajaa eli Savonia-ammattikorkeakoulua käsitellään tarkemmin luvussa 7. Luvussa 3 käsittelemme opiskelukyvyn ja opiskeluhyvinvoinnin tukemisen merkitystä.

3 OPISKELUHYVINVOINNIN TUKEMISEN MERKITYS

Pohdimme opiskeluhyvinvoinnin tukemisen merkitystä yhteiskunnan, yhteisön ja yksilön tasolta katsottuna (kuvio 1). Keskeisimmiksi opiskeluhyvinvoinnin tukemisen tavoitteiksi asetimme nopeamman työelämään siirtymisen sekä syrjäytymisen ehkäisy. Näemme, että yhteiskunta asettaa vaatimuksia muun muassa opetusministeriölle, joka taas kontrolloi ammattikorkeakoulujen opetusta ja laatua.

Ammattikorkeakoulut taas voivat vaikuttaa opiskelijoidensa opintojen etenemiseen ja valmistumiseen ottamalla painopisteekseen opiskelijoiden opiskelukyvyntukemisen. Opiskelija itse voi vaikuttaa opintoihinsa ja valmistumiseensa, mutta myös opiskeluhyvinvointiinsa ja -kykyynsä. Näin ollen opiskelukyky on vaikuttamassa opiskelijaan sekä tietoisesti että tiedostamattomasti. Opiskeluhyvinvointia ja -kykyä olemme käsitelleet luvuissa 4 ja 5 ja kansallisia opiskelukysysoituksia korkeakouluille luvuissa 6 ja 7.

KUVIO 1. Opiskeluhyvinvoinnin tukemisen merkityksiä

Yhteiskunnan kannalta katsottuna hyvinvoinnin ylläpitämisen menot tulevat jatkossa lisääntymään, kun suuret ikäluokat eläköityvät ja kansantalouden julkiset kulut kasvavat. Menojen kasvaessa ja työikäisen väestömäärän supistuessa uhkana voi olla kansantalouden ja julkisen talouden rahoituksen laskusuhdanne. Tähän voidaan kui-

tenkin vaikuttaa lisäämällä työn tuottavuutta, pidentämällä työuria tai lisäämällä työvoiman määrää. (Parjanne 2004, 32–33.)

Valtiomme päättäjät ovat olleet huolissaan uhkana olevasta työvoimapulasta osittain työurien lyhenemisen vuoksi. Työuria on saatu jatkumaan lykkäämällä eläkkeellesiirtymisiä. Niitä voidaan kuitenkin pidentää myös aikaistamalla työhön siirtymistä heti opintojen jälkeen. Jokainen työelämästä poissa vietetty vuosi työttömyyden tai opiskelun takia on pois työurasta. Tämän vuoksi onkin tärkeää, ettei nuorille tulisi elinkeinoelämän kannalta turhia välivuosia opintoihin siirtymissä tai niiden aikana. (Myrskylä 2011, 23.)

Kouluttamaton nuori ja tuottavuuteen pyrkivä työelämä ovat epäsopiva yhdistelmä. Ihannetilassa jokaisella yksilöllä olisi vähintään jokin koulutus, mutta tavoitteeseen on vielä matkaa. Jokaisesta ikäluokasta noin 10 000 nuorta jättää opintonsa pelkästään peruskoulun tai lukion tasolle. Tähän sisältyvät sekä jatko-opintonsa keskeyttäneet että täysin ilman jatko-opintoja vaille jääneet nuoret. (Taipale 2008, 26).

Länsi-Suomen lääninhallituksen tilastojen mukaan vuonna 2005 Suomessa oli 14 000 nuorta, jotka eivät olleet peruskoulun jälkeen opiskelleet. Heidän voitiin katsoa olevan syrjäytymisvaarassa. Opintoihin siirtymistä ja niistä valmistumista tukisi kuitenkin riittävä opinto- ja ammatinvalinnanohjaus. (Taipale 2008, 26–30.)

Yhteiskunnan kannalta opintonsa keskeyttävä opiskelija on hyvinvointijärjestelmääkin kuormittava tekijä. Jo pelkästään korkeakouluopiskelijalle maksetut opintoraha ja asumistuki tekevät neljän vuoden aikana 18 000 euroa sen lisäksi, että tutkinnon suorittamisesta koituu muitakin kuluja. Lisäksi työmarkkinoille tuleva työntekijäaines vähenee opintojen pitkittymisten ja keskeytymisten vuoksi. (Kalima 2011, 33.)

Omassa tutkimuksessamme koemme tärkeänä selvittää opiskelijoiden keskeyttämisen harkintaa. Jos keskeyttämistä harkitaan oppilaitoksesta johtuvista syistä, voidaan tilanteeseen vaikuttaa oppilaitoksen puolelta. Varhaisella puuttumisella voidaan siis ehkäistä opiskelijoiden opintojensa keskeyttämistä ja näin ollen mahdollista syrjäytymistä työ- ja muusta elämästä. Samalla tuetaan nopeampaa siirtymistä työelämään.

Valtiomme päättäjistä opetusministeri Jukka Gustafsson (17.11.2011) on todennut, että mahdollisimman monen työkäisen työssäolo on julkisen talouden kasvun ja valtion velkaantumisen hidastamisen kannalta välttämätöntä. Koulutus- ja tutkimuspoli-

tiikan keinoina työurien pidentämiseksi ovat muun muassa koulutusjärjestelmän parantaminen sekä koulutustarjonnan suuntaaminen. Nämä mahdollistuvat uudistamalla valintajärjestelmää, kehittämällä opintoprosesseja sekä huolehtimalla opiskelijasta.

Muuttuvassa yhteiskunnassa korostuu elinikäisen oppimisen malli, johon liittyy olennaisena osana sujuvat siirtymiset opintoasteelta toiselle ja opinnoista työelämään (Gustafsson 17.11.2011). Nuorelta kuluu lukion jälkeen keskimäärin kolme vuotta siirtyä yliopisto-opintoihin ja yliopisto-opiskelijoista alle puolet selviytyy opinnoistaan tavoiteajassa eli kuudessa vuodessa. Kaiken kaikkiaan peruskoulun jälkeen aloite- tuista toisen ja korkea-asteen opinnoista vain noin 70% johtaa suoritettuun tutkintoon. (Taipale 2008, 22–28.) Näin ollen kaikessa koulutuksessa tulisi olla myös aikuiskou- lutusvaihtoehtoja sekä mahdollisuus saada aiemmin hankittu kokemus osaksi opinto- ja (Gustafsson 17.11.2011).

Opintonsa keskeyttävä – opinnoista syrjäytyvä opiskelija – syrjäytyy siis helposti myös työelämästä. Voidaankin sanoa, että työmarkkinoiden ulkopuolelle jääminen on yksi tapa syrjäytyä myös niin sanotusta normaalista elämänmenosta. Nykyisin työ- elämään pääsemiseksi vaaditaan yksilöltä ainakin jokin koulutus ja opiskelijan kes- keyttäessä opintonsa jääden ilman koulutusta on hänen vaikea myös työllistyä. (Kai- nulainen 2011, 14.) Näin ollen opiskeluhyvinvoinnin ja opintojen loppuun saattamisen tukeminen ehkäisee syrjäytymistä, mikä on myös yksi opetusministeriön tavoitteista.

Ammattikorkeakouluissa on toteutettu niin sanottua CDS-hanketta eli ”Valtakunnalli- nen Syrjäytymisen ehkäiseminen ammattikorkeakouluissa”. Se pyrki toiminnoillaan havaitsemaan varhaisen vaiheen syrjäytymisriskejä ammattikorkeakouluissa sekä luomaan yhteisöllisempää työilmapiiriä. Varhaisella puuttumisella syrjäytymisvaaras- sa olevat opiskelijat saadaan ohjattua aikaisemmin tarvitsemansa avun piiriin. Lisäksi projekti loi malleja opiskelijoiden työkykyisyyden ylläpitämiseksi. (Kainulainen 2011, 19.)

Sosiaali- ja terveysministeriö järjestää yhteistyössä opetus- ja kulttuuriministeriön, Suomen kuntaliiton, Kansaneläkelaitoksen, Suomen ammattikorkeakouluopiskelija- kuntien liiton (SAMOK), Suomen ylioppilaskuntien liiton (SYL), Ylioppilaiden tervey- denhoitosäätiön (YTHS) sekä Akavan kanssa opiskelijoiden YTHS-mallin kokeilun kahdessa eri ammattikorkeakoulussa vuosina 2011–2014. Kokeilu pohjautuu Matti Vanhasen II:n hallituksen hallitusohjelmaan, jossa yhtenä tavoitteena oli parantaa ammattikorkeakouluopiskelijoiden terveydenhuoltoa. Hankkeen tavoitteena on selvit-

tää, soveltuisiko YTHS-malli ammattikorkeakouluopiskelijoiden terveydenhuollon järjestämistavaksi ja voisiko se vakiintua käytäntöön. (Kolimaa 2011.)

Jokaisella ammattikorkeakoululla on omat toimintatapansa ja -mallinsa opiskelukyvyn ja -hyvinvoinnin tukemiseksi. Viimeisen kymmenen vuoden aikana opiskelijoiden hyvinvoinnista on alettu keskustella laajemmin. Savonia-ammattikorkeakoulun tavoista tukea opiskelijoidensa opiskelukykyä kerrotaan lisää luvussa 7.

4 HYVINVOINTI TYÖSSÄ JA OPISKELUSSA

Hyvinvoinnin katsotaan olevan terveyden lähikäsite, joka on subjektiivinen ja jokaisen itsensä määriteltävissä. Näin ollen joku voisi määritellä olevansa hyvinvoiva esimerkiksi hetkellisen päihteistä saadun hyvänolontunteen perusteella. Hyvinvointia tulee kuitenkin tarkastella myös objektiivisesti, jolloin hyvinvoinnin edellytyksiksi nousevat oman elämän kontrolloimisen mahdollisuus, omien päätösten tekeminen sekä omien kykyjen kehittäminen. (Savola & Koskinen-Ollonqvist 2005, 12.) Tutkimuksessamme selvitimme opiskelijoiden psyykkistä ja fyysistä hyvinvointia mittaristolla, jossa opiskelijat saivat määritellä oman subjektiivisen näkemyksensä mukaan hyvinvointinsa likert-asteikolla.

Nykyään puhutaan paljon opiskelusta opiskelijan työnä. Opiskelu ja työelämä ovat vuosien saatossa liukuneet koko ajan lähemmäs toisiaan monestakin eri syystä. Työelämä on muuttunut yhä enemmän opiskelun kaltaisesti väliaikaiseksi lyhyiden työsuhteiden solmimisen vuoksi, eikä uraputki ole välttämättä itsestäänselvyys. (Säntti 1999, 7.)

Tietoyhteiskuntamme vaatii työntekijältä lähes samoja taitoja kuin opiskelu opiskelijoilta. Tiedon käsittely- ja prosessointikyvyn lisäksi työntekijän tulee olla kielitaitoinen, kommunikaatiokykyinen, oppimis- ja omaksumistaitoinen sekä pystyvä yksintyöskentelyyn ja muutosten sietämiseen. Lisäksi korostetaan jatkuvaa oppimista, mikä on noussut haastamaan ”ensin opiskelu, sitten työt” -perinteen. (Säntti 1999, 7.)

Toisaalta on myös työelämän ja opiskelun selkeästi toisistaan erottavia tekijöitä. Opiskelija harvoin tietää täsmälleen tulevan koulutuksensa sisällön, vaatimukset tai tulevat tehtävät toisinkuin työpaikkaa hakiessa. Opiskelija ei myöskään ole oikeutettu palkalliseen sairauslomaan, vaan opinnot ja tehtävät kasaantuvat sairauden sattuessa. (Kunttu 2011, 34.) Tutkimuksessamme huomioimme myös opiskelijoiden työssäkäynnin opintojensa ohella.

4.1 Opiskelu opiskelijan työnä

Työelämän lainalaisuuksien voidaan olettaa pätevän myös opiskeluissa. Opiskelu oppimisympäristöineen, oppimisyhteisöineen ja erilaisine oppimistehtävineen vastaa

pitkälti työelämän rakennetta ja vaatimuksia. Työhyvinvoinnin ja -kyvyn malleja onkin alettu jo soveltaa opiskelijoille soveltuvaksi. (Talvitie 2010, 2.)

Etera eli keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö on määritellyt työhyvinvoinnin rakentuvan neljästä eri osa-alueesta, joista jokainen on kiinteässä vuorovaikutuksessa keskenään. Mallin mukaan työhyvinvointi muodostuu työtehtävien osaamisesta sekä hallitsemisesta, työnjohdollisista sekä organisatorisista tekijöistä, työntekijän kokonaisvaltaisesta hyvinvoinnista sekä toimivan työyhteisön rakentumisesta. (Etera 27.5.2010.) Eteran mallin voidaan olettaa soveltuvan myös opiskeluympäristöön. Opiskelijan tulee suoriutua erilaisista opiskelutehtävistä, joihin on sidoksissa opettaja niin sanotusti työnjohtajana. Opiskelijan tulee myös kyetä huolehtimaan omasta hyvinvoinnistaan ja olla myötävaikuttamassa opiskeluyhteisönsä toimivuuteen.

Jari Hakanen (2009,13) toteaa Työsuojelurahaston tilaamassa selvityksessä, että työelämän vaatimukset ovat siirtyneet pelkästä työntekijän hyvän terveydentilan ja työpaikalla läsnäolon sijasta kohti työntekijän aktiivista osallistumista työn ja työyhteisön kehittämiseen. Työelämän vaatimukset ovat siis selkeästi koventuneet aikaisemmasta. Tästä huolimatta ihmiset kuitenkin haluavat lähtökohtaisesti tehdä työtä ja kokevat tavoitteellisen ja kehittävän työtöteen olevan hyvä asia.

Opiskelumaaailmassa pätevät samat lainalaisuudet. Yhteiskunnan kannalta olisi välttämätöntä, että jokaisella olisi vähintään jokin koulutus (Taipale 2008, 26), sillä kouluttamaton ”sekatyömies” ei enää työllisty koventuvilla työmarkkinoilla. Tämän lisäksi opiskelijalta odotetaan aktiivista osallistumista ja verkostoitumista jo opiskeluvaiheessa muun koulutyön lisäksi.

Hyvinvointi nähdään yhtenä työelämäkeskustelun ja -kehittämisen tärkeimmistä asioista. Hakanen puhuu selvityksessään siitä, että työelämässä yrityksen strategioihin harvemmin kuuluu tarve maksimoida työntekijän mielihyvä. Työnteko ei siis saa olla pelkästään mukavaa ja tuottaa hyvää mieltä. Paremmin työelämän ja hyvinvoinnin kehittämistä voi kuitenkin kuvata mielipahan ja kivun minimoimisena. (Hakanen 2009, 14–15.)

Hyvinvointia ja sitä rajoittavia tekijöitä pitäisi pyrkiä ennakoimaan ja tunnistamaan sekä lopuksi tehdä jotain näille asioille. Perusolettamuksena Hakanen kuvaa hyvinvoinnin muodostuvat työntekijän taidoista, vahvuuksista, perustarpeiden tyydyttämisestä, mielekkästä työstä sekä hyvästä johtajuudesta. (Hakanen 2009, 14–15.) Tut-

kimuksemme lähtökohtana olikin selvittää lissalmen kampuksen opiskeluhyvinvointia sekä löytää opiskelijoilta nousevia kehittämiskohteita oppilaitoksen toiminnan parantamiseksi.

Työhyvinvointia on usein lähestytty tutkimuksissa ja selvityksissä sen ongelmien, kuten työuupumuksen, työkyvyttömyyden ja sairauspoissaolojen kautta. Tärkeämpää olisi kuitenkin tutkia työhyvinvointia niiltä osin, missä on onnistuttu ja mikä sitä edistää. Psykologian professori Mihaly Csikszentmihalyi on luonut käsitteen ”flow”, jossa ihmisen tekemä toiminta on niin palkitsevaa ja antoisaa, ettei mikään muu tunnu merkittävän mitään ja toiminta tuottaa suurta iloa. Jari Hakanen on luonut vastaavanlaisen käsitteen ”työn imu”, joka pyrkii kuvaamaan työtä ja siihen liittyvää hyvinvointia myönteisemmin. (Rauramo 2008, 16–17.)

Flow-kokemus on jopa välttämätön työtä tehdessä, sillä jos työstä ei nauti, ei siinä voi myöskään olla kovin hyvä. Flow-kokemuksella on muutamia ominaispiirteitä, joista useimmat toteutuvat flow-kokemuksen hetkellä, olipa kyseessä työ tai vapaa-aika. Tyypillisintä flow-kokemuksen mahdollistumiselle ovat selkeät päämäärät, haasteiden ja taitojen tasapaino, syvä keskittyminen, tilannehallinta sekä nopea palaute. (Csikszentmihalyi 2007, 51–64.)

Työn imussa oleva henkilö kokee olevansa tarmokas ja työllensä omistautunut, mikä näkyy haluna panostaa työhön ja kyynä ponnistella myös vastoinkäymisissä. Töihin lähtö on aamuisin mukavaa ja työ koetaan merkitykselliseksi sen lisäksi, että työn tekeminen koetaan inspiroivaksi ja haasteelliseksi – jopa nautinnolliseksi. Vastoinkäymisten hetkelläkin työn imussa oleva työntekijä jaksaa eteenpäin, jos hän saa arvostusta ja tukea. Kiteytettynä työn imu on myönteisyydellä ja ammattitilpeydellä suhtautumista omaan työhön sekä laajemmin koko työyhteisöön ja kaikkeen työhön liittyvään. (Hakanen 2004, 28, 246.) Seuraavaksi tarkastelemme työuupumuksesta ja -imusta johdettuja opiskelu-uupumusta ja -intoa.

4.2 Opiskelu-uupumus ja -into

Opiskelussa tulisi korostaa positiivista imua. ”Opiskelun imu” on lähellä työn imun käsitettä, sillä opiskelun imussakin korostuvat tarmokkuus, päättäväisyys ja uppoutuminen. Aivan kuten työn imussa, positiivinen suhtautuminen opiskeluun, innostu-

neisuus, sitoutuminen ja aikaansaamisen tunne lisäävät innostusta ja hyvinvointia. (Salmela-Aro 2011, 45.)

Opiskeluinto ja -kyky ovat opiskelijaa työelämään valmistavia, sillä hyvinvointi opiskeluvaiheessa lisää myös työhyvinvointia. Koulutuspolun onnistuminen antaa hyvät eväät pitkän työuran onnistumiselle. FinEdu-pitkittäistutkimuksessa on havaittu, että opiskelu-uupumus lisääntyy opiskelujen edetessä samalla kun opiskeluinto laskee. Opiskeluinto lisääntyy opiskeluiden onnistuessa ja tavoitteiden täytyessä. Motivoitunut opiskelija ponnistelee työnsä eteen, saavuttaa tavoitteensa ja kokee samalla opiskeluintoa. (Salmela-Aro 2011, 43.)

FinEdu-tutkimuksen mukaan opiskeluinnon nähtiin kasvavan sitä mukaa, mitä enemmän opiskelijalla oli käytössään resursseja opiskeluun. Opiskeluintoa lisäsivät myös opettajien myönteinen suhtautuminen ja motivointi. Sosiaaliset suhteet ja toisiaan tukeva kaveripiiri suojasi opiskelu-uupumukselta ja auttoi kestämään paineita. Opiskeluinnolla ja –uupumuksella on vaikutusta myös tulevaisuudessa koettuun elämäntyytyväisyyteen: opiskeluintoiset opiskelijat kokivat kolme vuotta myöhemmin olevan tyytyväisempiä elämäänsä kuin opiskelu-uupumusta kokevat. (Salmela-Aro 2011, 43–44.)

Tutkimuksessamme opiskelu-uupumuksen riskitekijöitä selvitettiin erilaisilla väittämillä. Lisäksi opiskelu-uupumusta osoittavana tekijänä voidaan pitää tilannetta, jossa opiskelija kokee paljon parantamista tai vajetta opiskelukykykymallin mukaisissa asioissa. Verrattaessa alojen välisiä eroja kyseisissä väittämässä saatiin tuloksia, joissa ilmeni eniten opiskelu-uupumusta kokeva opiskeluala. Tutkimuksen tuloksiin voi pe-rehtyä enemmän luvusta 10 alkaen.

5 OPISKELUKYKY

Työkyvyn käsite on tunnettu Suomessa jo pitkään ja sitä on tutkittu ja sovellettu käytäntöön monin eri tavoin. Opiskelukyky-käsite on kuitenkin uusi, vasta viimeisen vuosikymmenen aikana tarkemmin määritelty termi. Kristina Kunttu (2011) on esittänyt opiskelukyvystä niin sanotun dynaamisen opiskelukykymallin (kuvio 2). Siinä opiskelukykyä määrittävät yksilön omien voimavarojen ohella opiskelutaidot, opetustoiminta ja opiskeluympäristö.

Opiskelukyky nähdään monessa suhteessa rinnasteisena työkyvylle. Opiskelijan terveys ja voimavarat, opiskelutaidot ja opiskeluympäristö ovat verrattavissa työntekijän terveyteen ja voimavaroihin, työtaitoihin ja työympäristöön. Työkyvyn ja opiskelukyvyn erottavin tekijä on opetus- ja ohjaustoiminta, jolle ei ole vastinetta työelämässä. (Kunttu 2011, 34.) Käyttämässämme kyselylomakkeessa oli mukana kysymyspatteristot jokaiselle opiskelukykymallin osa-alueelle.

KUVIO 2. Opiskelukykymalli (Kunttu 2011)

5.1 Omat voimavarat

Opiskelukykymallissa omien voimavarojen nähdään tarkoittavan yksilön omaa persoonaa, sen hetkistä elämäntilannetta ja sosiaalisia suhteita. Lisäksi se kattaa fyysisen ja psyykkisen terveydentilan sekä yleensä tottumukset, joilla yksilö voi vaikuttaa omaan terveydentilaansa. Oleellista on myös yksilön oma kokemus elämänhallinnasta, realismi suhteessa omiin taitoihin ja kykyihin sekä sosiaalisen tuen riittävyys. (Kunttu 2011, 34.)

Hyvinvoivan ihmisen ajatellaan usein olevan myös terve, mutta terveyttä voidaan määritellä useilla eri tavoilla. Terveyden voidaan katsoa olevan fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen hyvinvoinnin tila, jossa fyysisen elimistön pitäisi toimia moitteettomasti ja psyykinen terveys mahdollistaisi henkisten voimavarojen hyödyntämisen. Ihmissuhteiden solmiminen ja niiden ylläpitäminen on puolestaan sosiaalista terveyttä. Terveyttä voidaan kuvata myös jokapäiväiseksi voimavaraksi eikä niinkään elämän päämääräksi. Muita määritteitä terveydelle ovat muun muassa ominaisuus, toimintakyky tai tasapaino. (Savola & Koskinen-Ollonqvist 2005, 11.)

Vuoden 2004 laaditun tutkimuksen mukaan suomalaisista ammattikorkeakouluopiskelijoista 83 % koki terveydentilansa joko hyväksi tai melko hyväksi ja 3 % vastasi terveydentilansa olevansa melko huono tai huono. Yleisimpiä ammattikorkeakouluopiskelijoiden fyysisiä oireita olivat niska- ja hartiakivut, nuha ja nenän tukkoisuus, päänsärky ja väsymys. (Erola 2004, 43–44.) Vuonna 2008 tehdyssä tutkimuksessa korkeakouluopiskelijoiden keskuudessa yliopisto-opiskelijat kokivat oman terveytensä aavistuksen ammattikorkeakouluopiskelijoita paremmaksi (Kunttu & Huttunen 2008, 45).

Nuoren ikävaiheisiin kuuluvilla normaaleilla elämäntapahtumilla sekä opiskelun aikaisella muulla elämällä, kuten työnteolla, sosiaalisilla verkostoilla ja omilla voimavaroilla sekä elämänhallintakeinoilla on vaikutus opintojen etenemiseen ja koettuun hyvinvointiin (Sulander & Romppanen 2007, 15). Elämänmuutokset ja ajoittaiset vaatimukset voivat saada opiskelijan kokemaan stressiä. Stressitila saa ihmisessä aikaan toimintaa, jolla yksilö koettaa vähentää toimintoja, jotka aiheuttavat epämiellyttäviä tunteita. Näitä eri keinoja sanotaan coping-kyvyiksi. Näillä selviytymismekanismeilla henkilö pyrkii tasapainoon ympäristön vaatimusten sekä oman toimintakyvyn kanssa. Puutteellisten tai tehottomien coping-kykyjen voidaan nähdä lisäävän stressiä. (Keltinkangas-Järvinen 2008, 181.)

Korkeakouluopiskelijoiden terveystutkimuksen mukaan opiskelijat kokevat yleisimmin stressiä esiintymiseen liittyvissä asioissa sekä oikeanlaisen opiskeluotteen löytymisessä. Voimakasta stressiä oli jopa 27 %:lla vastaajista. Viidenes opiskelijoista näki oman tulevaisuutensa, omat voimavaransa sekä mielialansa negatiivisena. (Kunttu & Huttunen 2008, 49, 88.)

Elämänhallinta nähdään yksilön uskona siihen, että hän voi omien tekojensa kautta vaikuttaa ja muuttaa asioita itselleen suotuisammaksi. Yksilön tulisi muuttaa niitä tekijöitä, jotka hän kokee itselleen rasittaviksi tai kuluttaviksi. Tähän voi pyrkiä muuttamalla olosuhteita tai suhtautumista asiaan. Elämänhallinta nähdäänkin pitkälti verrannollisena stressin hallinnan kanssa. (Keltinkangas-Järvinen 2008, 255.)

Korkea elämänhallinta näyttäytyy yksilön uskona siihen, että omien tekojen ja päätösten kautta voi vaikuttaa pitkälti itselle tapahtuviin asioihin. Tällöin myös tunne siitä, että yksilö on itse vastuussa omasta elämästään, lisääntyy. Tällainen henkilö etenee suunnitelmallisesti ja päämääriä asettaen ollen rehellinen omaa oppimistaan kohtaan. Matalaa elämänhallintaa taas osoittaa yksilön ajatus ulkoisesta kontrollista ja uskosta siihen, että hänelle vain sattumalta tapahtuu negatiivisia asioita, jotka eivät johdu hänen omista teoistaan. (Keltinkangas-Järvinen 2008, 255–256.)

Toisinaan yksilöllä saattaa olla tunne liiallisesta elämänhallinnasta. Tällöin elämä tuntuu vaikealta, koska ihminen tuntee olevan vastuussa kaikesta. Korkea elämänhallinta ei kuitenkaan aina kerro yksilön hyvinvoinnista, sillä usein sisäinen tasapaino jää ulkoisten saavutusten jalkoihin ja unohtuu kokonaan. (Keltinkangas-Järvinen 2008, 257.) Opiskelijan Ammattikorkeakoulu 2010 -tutkimuksessa opiskelijat kokivat omista voimavaroista elämähallinnan ja oman jaksamisen kaikista huonoimpana. Noin joka kymmenes vastaajista oli sitä mieltä, että puutteellinen elämänhallinta haittaa opintojen etenemistä. (Lavikainen 2010, 100.)

5.2 Opiskelutaidot

Opiskelujen sujumisen turvaamiseksi opiskelijalla tulee olla monenlaisia opiskelutaitoja. Näitä ovat muun muassa opiskelutekniikka, opintojen merkitys opiskelijalle, oppimistyylit, käsitys omista tiedoista ja taidoista, taito kriittiseen ajatteluun ja ongelman-

ratkaisuun sekä sosiaaliset taidot. Tärkeää on osata myös tiedonhaku ja -käsittelyä sekä suunnitella ajankäyttöä sekä omia opintoja. (Kunttu 2008.)

Oppiminen on taito, jota voi tietoisesti harjoittaa ja oppia. Hyviin tuloksiin pääsee jos sillä, että pysähtyy hetkeksi miettimään omaa motivaatiota ja asennetta opiskeltavaa asiaa kohtaan. Motivaatio toimii eräänlaisena eteenpäin työntävänä voimana uusissa oppimistilanteissa. Joskus on syytä pysähtyä miettimään, tuleeko motivaation lähde opiskelijalta itseltään vai joltain ulkopuoliselta taholta. (Oulun yliopisto, Oppimisklinikka 2011.)

Oppimistekniikat ja – tyyli auttavat opiskelijaa hankkimaan, käyttämään ja palauttamaan käsiteltyä tietoa takaisin käytäntöön. Pintasuuntautuneen opiskelijan mielestä määrä korvaa laadun ja tällöin opiskelu muuttuu mekaaniseksi tiedon keräämiseksi ja toistamiseksi. Syväsuuntautunut opiskelija tavoittelee syvempään ymmärrystä sekä tiedon tarkentumista ja pyrkii sijoittamaan oppimansa tiedon laajempaan asiakokonaisuuuteen, kuitenkin suhtautuen siihen kriittisesti. (Oulun yliopisto, Oppimisklinikka 2011.)

Vuonna 2010 ammattikorkeakouluopiskelijoille suunnatusta kyselystä ilmeni, että opiskelijat pitivät opiskelutaitojaan melko hyvinä. Vahvimpina taitoinaan he pitivät sosiaalisina taitoja, kun taas heikoimmaksi osoittautuivat omatoimisuutta mittaavat työt sekä opiskelujen suunnittelu ja tentteihin lukeminen. Nämä heikot taidot kuitenkin näyttävät parantuvan iän myötä, sillä ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon opiskelijat ja aikuisopiskelijat eivät pitäneet näitä taitoja läheskään niin heikkona kuin nuori-asteen opiskelijat. (Lavikainen 2010, 97–98.)

Opintojen merkityksellisyys opiskelijalle ei ole aina itsestäänselvyys. Vuoden 2008 tilastojen mukaan jopa 25 % opiskelijoista koki opintonsa merkityksettöminä. Opinnot koettiin merkityksellisemmiksi yliopisto-opiskelijoiden keskuudessa useimmin kuin ammattikorkeakouluopiskelijoiden ja toisaalta naiset kokivat opintonsa useammin merkityksellisemmiksi kuin miehet. (Kunttu & Huttunen 2008, 75.)

5.3 Opetustoiminta

Pedagogiikka ja ohjaus ovat merkittävä osa-alue opiskelukyvyn mallissa. Keskeisimmäksi opiskelumotivaatiota ja -kykyä muodostavaksi tekijäksi on nähtykin juuri pätevä

opetus- ja ohjaustoiminta, johon kuuluvat esimerkiksi palautteen anto ja arviointi. Jotta opiskelija vielä hyötyisi tästä kaikesta, tulee vuorovaikutuksen olla avointa, rakentavaa ja molemminpuolista opettajan ja opiskelijan välillä. Myös vertaistutorointi ja opiskeluihin integroituminen ovat osa toimivaa opetus- ja ohjaustoimintaa. (Kunttu 2008.)

Vuoden 2004 ammattikorkeakouluopiskelijoille suunnatun tutkimuksen mukaan noin puolet vastaajista näki opintoihin liittyvän ohjauksen olleen kohtuullista tai vaihtelevaa. Viidennes piti ohjausta riittävänä ja vajaa neljännes riittämättömänä. Nuorempien eli mahdollisesti opintojen alkuvaiheessa olevien opiskelijoiden tyytyväisyys ohjaukseen oli suurempaa kuin vanhempien opiskelijoiden. Kuitenkin vajaa viidennes nuoremmistakin opiskelijoista koki ohjauksen olevan riittämätöntä. (Erola 2004, 66.)

Opiskelijoiden tuen tarpeen nähdään vaihtelevan sen mukaan, missä vaiheessa opintoja opiskelijat olivat. Opintojensa alkuvaiheessa olevat opiskelijat tarvitsivat enemmän opiskelija- ja opettajatuutorien neuvoja, kun taas loppuvaiheen opiskelijat tarvitsivat opettajien tukea silloin kun opinnot olivat pitkittyneet. Myös opintopsykologin, uraohjauksen sekä opintotoimiston ja opiskelijakirjaston palveluita tarvitsivat enemmän loppuvaiheen opiskelijat. (Lavikainen 2010, 109.)

5.4 Opiskeluympäristö

Opiskeluympäristöllä tarkoitetaan opiskelijan fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista ympäristöä. Fyysisenä ympäristönä käsitetään opiskelijan välitön ympäristö, joka sisältää opetustilat ja käytössä olevat opiskelumateriaalit, opintojen järjestämisen ja taukotilat. Psyykkinen ja sosiaalinen työympäristö muodostuu oppilaitoksessa työskentelevien ja opiskelevien henkilöiden välisistä suhteista sekä tästä muodostuvasta ilmapiiristä. Myös opiskelijayhteisön tarjonta on psyykkistä ja sosiaalista ympäristöä. Opiskelu-ympäristöön vaikuttaa muun muassa taustalla olevat oppilaitoksen arvot ja toimintakulttuuri, kuten tavat ja rakenteet. (Kunttu 2008.)

Tutkimusten mukaan opiskeluympäristön fyysisistä ominaisuuksista eniten opiskelua vaivaavia tekijöitä ovat ilmanvaihdolliset seikat ja kiireisyys. Sen sijaan esimerkiksi sosiaalitulojen puutteet, likaisuus tai tapaturmavaara osoittautuivat opiskelijoita vähi-

ten vaivaaviksi tekijöiksi. (Erola 2004, 71.) Esteettömänä opiskeluympäristöään pitää runsas puolet opiskelijoista (Lavikainen 2010, 101).

Sosiaaliset suhteet muodostuvat sosiaalisesta verkostosta sekä sosiaalisesta tuesta. Käsitteenä sosiaalinen verkosto tarkoittaa yksilön sosiaalisista suhteista muodostunutta joukkoa. Sosiaalista verkkoa voidaan tarkastella yhden ihmisen näkökulmasta, jolloin huomio kiinnittyy siihen, kuinka paljon apua ja tukea yksilö saa tai antaa suhteessa toiseen, suhteen läheisyydestä ja toiminnan monipuolisuudesta. Verkostoa voidaan tarkastella myös kokonaisuutena, jolloin huomio kiinnittyy yksilöiden samankaltaisuuteen, verkoston jäsenten läheisyyteen maantieteellisesti suhteessa yksilöön tai sosiaalisen kanssakäymisen tiheyteen jäsenten välillä. (Mäenpää 2008, 10.)

Sosiaalinen tuki voidaan määritellä yksilöiden väliseksi kanssakäymiseksi, jossa he saavat ja antavat sosiaalista tukea molemminpuolisesti. Yleensä ihmisillä on myös olemassa sellaisia ihmiskontakteja, jotka saavat meidät tuntemaan itsemme hyväksytyiksi ja luovat meille tunteen välittämistä. Sosiaalinen tuki eroaa muista suhteiden eri muodoista siinä mielessä, että tuen antaja toimii tietoisesti auttaessaan sosiaalisen tuen saajaa. (Mäenpää 2008, 10–11.)

Opiskelumaailmassa tärkeitä yhteisöjä ovat opiskelijan omat yhteisöt. Näiden yhteisöjen kautta yksilölle tarjoutuu mahdollisuus harrastuksiin ja yhdessäoloon, jolloin sosiaalisten kontaktien luominen helpottuu sekä sosiaalisten suhteiden yksinäisyyttä ehkäisevä vaikutus toteutuu. Yhteisöjen sosiaalisella tuella on selkeä yhteys opintojen etenemisessä. (Kunttu 2008). Tutkimusten mukaan opiskelija tukevatkin sosiaaliset suhteet opiskelukavereihin (Lavikainen 2010, 100). Seuraavaksi siirrymme tarkastelemaan opiskelukyky-suosituksia.

5.5 Opiskelukyvyn edistäminen

Opiskelukykymallin taustalla ovat kaiken aikaa muuttuvat sosioekonomiset, kulttuuriset ja ympäristön rakenteet sekä asenteet. Opiskelukyvyn nämä vaikuttavat yhteiskunnallisten instituutioiden kautta vahvistaen tai heikentäen opiskelukykymallin mukaisia ulottuvuuksia. Opiskelukyky ei siis ole stabiili tila, vaan toiminnallinen kokonaisuus, jossa eri osatekijät ovat kulloinkin erilaisessa suhteessa toisiinsa. (Kunttu 2011, 35.)

Näin ollen esimerkiksi opiskelijan omien voimavarojen ehtyessä voi sekä opiskeluympäristön että opetustoiminnan tuki auttaa opiskelijaa eteenpäin. Opetustoiminnan ollessa puutteellista voi taas opiskelijan omilla opiskelutaidoilla olla suuri merkitys opintojen onnistumisessa. Vastaavasti opiskelutaitojen ollessa heikot korostuu opetus- ja ohjaustoiminnan merkitys etsittäessä sopivia opiskelutapoja. (Kunttu 2011, 35.)

Korkeakouluympäristö voi vaikuttaa kaikkiin neljään eri ulottuvuuteen tukieensa opiskelijoidensa opiskelukykyä. Tähän on kuitenkin sitouduttava korkeakoululaitoksen koko jäsenistön aina opiskelijoista johtoportaan saakka yhdessä sidosryhmien, kuten opiskelijaterveydenhuollon kanssa. Opiskelukykyä laajemmin korkeakouluhyteistö voi vaikuttaa rajallisesti myös opiskeluhuvinvointiin, mikä kattaa opiskelukyvyyn lisäksi toimeentulon, asumisen, terveydenhuollon ja työssäkäynnin. Korkeakoulu voi näihin liittyen tarjota muun muassa asunnon, lapsiparkin tai neuvontaa opintotukiasioissa. (Kujala 2011, 154, 156.)

Opiskelukyvyyn edistäminen on kaikilta puolin katsottuna järkevää. Hyvällä opiskelukyvyllä varustetun opiskelijan opinnot etenevät aikataulussa, oppimistulokset paranevat ja opiskeluun liittyvät ongelmat vähenevät. Myös syrjäytyminen opiskeluista vähenee ja ongelmat tunnistetaan ja niihin päästään puuttumaan varhaisemmin. Opiskelukykyinen opiskelija siirtää taitonsa usein myös työelämään ollen hyvinvoiva ja taitava työntekijä. Opiskelukyvyyn edistämisen yksi tarkoituksista onkin, että opiskelijat oppivat pitämään huolta jaksamisestaan opiskelun jälkeen myös työelämässä. (Kujala 2011, 154.)

Nykypäivänä opiskelijoiden moninaisuus on lisääntynyt samalla kun vaaditaan opiskeluaikojen lyhentymistä ja elinikäistä oppimista. Näihin kaikkiin vaatimuksiin koetaan vastata kansallisilla opiskelukyky-suosituksilla, jotka on laadittu korkeakouluille keräämällä Suomen yliopistoista opiskelukykyä edistäviä hyviä käytäntöjä ja soveltamalla niistä yleiset suositukset. (Kujala 2011, 154.) Suosituksista nousee esiin korkeakouluhyteistöjen mahdollisuuksia ja voimavaroja, joita voitaisiin hyödyntää entistä enemmän (Kujala 2009, 16).

Suosituksen mukaan opiskelukyvyyn edistämisen tulisi olla suunnitelmallista ja organisoitua korkeakoulun lisäksi myös kaikissa sen yhteisöissä. Tämä tarkoittaa, että opiskelukyky tulisi ottaa huomioon niin oppilaitoksen strategiassa, toimintasuunnitelmassa kuin laatutyössäkin. Toimintaa varten tulisi olla resursseja, joita ovat esimerkiksi

hyvinvointiryhmät, jotka voisivat laatia esimerkiksi päihdestrategian tai työturvallisuusohjeistukset. (Kujala 2011, 154.)

Suosittelavaa olisi myös, että opiskelutaitojen ja -kunnan kehittäminen olisi osa opintoja. Opiskelutaitojen eli oppimistaitojen ja akateemisten taitojen harjaannuttamisen, kuten tieto- ja viestintätekniikan perussisältöjen, tulisi kuulua opiskeltaviin kursseihin. Myös opintopsykologi voi auttaa opiskeluihin ja oppimiseen liittyvissä ongelmissa. Opiskelukuntoa edistäviä toimintoja ovat muun muassa liikuntapalvelujen tarjoaminen ja opintoina suoritettavat ergonomia- tai stressinhallintataitojen opinnot. (Kujala 2011, 154.)

Opiskelun tulisi olla esteetöntä ja erilaiset opiskelijat huomioon ottavaa. Esteettömyys koskee esimerkiksi perheellisiä, eri paikkakunnalla asuvia, varusmiespalvelusta suorittavia tai eri tavalla rajoittuneita opiskelijoita, joiden opiskelut tulisi voida sovittaa jokaisen tarpeiden mukaisesti. Esteettömyyttä on myös opiskelumateriaalien saataavuus ja opintosuoritusten tekeminen vaihtoehtoisilla tavoilla. Olennaisena osana esteettömyyttä on syrjinnän ja häirinnän kitkeminen yhteisöstä. (Kujala 2009, 25.)

Opiskelijoita pitäisi arvostaa, kannustaa vaikuttamaan sekä tukea heidän vaikutusmahdollisuuksiaan. Keinoja ovat esimerkiksi opiskelijaedustus opiskelijoita koskevassa toiminnassa ja opiskelijapalautteen kerääminen. Opiskelijoiden arvostuksesta kertoo palkkioiden, kuten opintopisteiden antaminen tehdystä työstä vaikuttamisen saralla. Lisäksi yhteisöllisten ja vuorovaikutuksellisten opiskelumenetelmien käyttö sekä vertaistuki ja -opetus lisäävät hyvinvointia yhteisössä. (Kujala 2009, 28.)

Opiskelijan tulisi saada koko opintopolkunsa ajan tukea, ohjausta ja kannustusta. Näiden tulisi olla osa opintoja muun muassa tuutorinnin, HOPS-työskentelyn tai pienryhmätyöskentelyn muodossa. Ohjauksen olisi hyvä olla vuorovaikutuksellista sekä reflektoivaa ja mahdollisuuksien mukaan kokemuksellista. Opiskelun pitäisi tarjota mielekkäästi haasteita sekä onnistumisen kokemuksia sen lisäksi että palkitseminen kehittämisideoiden julkituonnista olisi suotavaa. (Kujala 2009, 31.)

Jo opintojen aikana opiskelijoita kuuluisi valmentaa tulevaan työelämään siirtymiseen ja työelämävalmiuksien lisäämiseen. Näidenkin taitojen harjaannuttamisen tulisi kuulua osaksi opintoja. Työelämään valmentavia taitoja ovat muun muassa ammatilliset taidot, alakohtaiset erityistaidot sekä itsesäätely- ja reflektointitaidot. Menetelminä voidaan käyttää monista eri vaihtoehdoista muun muassa työharjoittelua, projekti-

työskentelyä tai oppilaitoksen omaa työkokemusta antavaa roolia, kuten opiskelijayhdistystoimintaa. (Kujala 2009, 34.)

Loppujen lopuksi koko oppilaitoksen yhteisöllisyyttä olisi edistettävä, jotta koko yhteisön hyvinvointi voisi lisääntyä. Tämä tarkoittaa niin opiskelijoiden opiskelukykyä kuin henkilökunnan työkykyäkin. Koko yhteisöä koskevia käytäntöjä ovat esimerkiksi yhteiset tilaisuudet, jotka luovat yhteisöllistä ilmapiiriä. Opiskelijoiden keskuudessa yhteisöllisyyttä lisääviä menetelmiä ovat esimerkiksi ryhmätyöt ja projektit, kun taas henkilökuntaa yhtenäistävät sisäiset koulutukset ja työkykytoiminta. (Kujala 2011, 156.)

6 SAVONIA-AMK, IISALMEN KAMPUS JA OPISKELUKYVYN EDISTÄMINEN

Savonia-ammattikorkeakoulu kouluttaa laaja-alaisia ammattilaisia seitsemällä eri koulutusalueella. Savonia onkin yksi Suomen monipuolisimmista ammattikorkeakouluista. Savonia-ammattikorkeakoulu toimii kolmessa eri kaupungissa, Kuopiossa, Varkaudessa ja Iisalmessa. Yhteensä opiskelijoita on yli 5 500 ja henkilökuntaa noin 600. (Savonia-ammattikorkeakoulu 2011a.)

Iisalmen kampuksella opiskelijoita on noin 700, ja he opiskelevat sosiaali- ja terveysalaa sekä luonnonvara-alaa. Iisalmen kampukselta valmistuvien opiskelijoiden tutkintotunnuksia ovat sosionomi (amk), sairaanhoitaja (amk) ja agrologi (amk). Opiskelijat opiskelevat nuorisostadiolla, aikuis- ja muuntokoulutuksessa sekä ylempään ammattikorkeakoulututkintoon johtavassa koulutuksessa (YAMK). (Savonia-ammattikorkeakoulu 2011a.) Tutkimuksessamme vertailimme sosiaali-, terveys- ja luonnonvara-alan tuloksia keskenään ja pyrimme löytämään mahdollisia yhtäläisyyksiä ja eroavaisuuksia alojen väliltä.

Savoniassa koulutusta ohjaa OIS-ajattelu. OIS tulee sanoista Open Innovation Space. Siinä yhdistyvät laadukas oppiminen ja opetus sekä työelämälähtöinen tutkimus- ja kehittämistoiminta. Opetuksessa ja oppimisessa painopiste on opiskelijan ja työelämän välisten suhteiden alkuun saattamisessa ja syventämisessä, jotta opiskelija jo opintojensa aikana orientoituu tuleviin alan työtehtäviin. (Vidgren 2012.)

Savoniassa on yhteistyökumppaneinaan monia eri alojen yrityksiä tai yhteistyötahoja. Esimerkiksi työharjoitteluita ja projektiopintoja suoritetaan sadoissa eri yrityksissä sekä kymmenissä kunnissa ja kuntayhtymissä. Myös opinnäytetöitä valmistuu yhteistyökumppaneiden tarpeita varten. Näin ollen sekä yhteistyökumppanit että ammattikorkeakoulu vaihtavat puolin ja toisin uusinta informaatiota ja kehittyvät kumpikin tahtiinsa. (Savonia-ammattikorkeakoulu 2011a.)

6.1 Opiskelukyvyn edistämisen suunnitelmallisuus

Opiskelukyky-suosituksen ensimmäisen kohdan mukaan oppilaitoksen tulee suunnitelmallisesti sekä organisoidusti pyrkiä edistämään opiskelukykyä. Tämä tarkoittaa sitä, että Savonia-ammattikorkeakoulun tulee osoittaa toimillaan ja suunnitelmillaan tukevansa opiskelukykyä. Opiskelukyvyn edistäminen ja tukeminen, sekä opiskelijo-

den ohjaus, nähdään monen eri toimijan yhteisenä tehtävänä. (Savonia-ammattikorkeakoulu 2011d.)

Savonia pyrkii käyttämään varhaisen puuttumisen toimintamallia, jossa tunnistetaan opiskelukykyä heikentävät tai uhkaavat tilanteet. Mallin avulla etsitään ratkaisuja opiskelijan tilanteeseen yhdessä hänen kanssaan tukena ammattikorkeakoulun ohjaushenkilöstön hyvinvointiryhmä että sidosryhmät. Moniammatillisen verkoston tarkoituksena on löytää kokonaisvaltaisia ratkaisuja opiskelijoiden tuen tarpeeseen sekä tukea myös ohjaustyötä tekevien henkilöiden jaksamista. (Savonia-ammattikorkeakoulu 2011d.)

Syksyllä 2012 perustettiin Savonia-ammattikorkeakouluun koulutusyksikkökohtaiset opiskelijoiden hyvinvointityöryhmät, joissa on mukana oppilaitoksen henkilökunta-edustuksen lisäksi myös opiskelijajäseniä. Työryhmät keskittyvät edistämään opiskeluhyvinvointia ja ennaltaehkäisemään opiskelun ongelmia. Työryhmän toinen rooli on toimia tarvittaessa koolle kutsuttavana asiantuntijaverkostona erilaisissa varhaiseen puuttumiseen tai yksittäisen opiskelijan tukemiseen liittyvissä asioissa, ja tällöin opiskelijajäsenet eivät ole mukana käsiteltäessä yksittäisten opiskelijoiden asioita. (Pietilä 2012.)

Savonialla on käytössään myös päihdeohjausmalli, joka pyrkii yleisten tavoitteiden mukaisesti edistämään opiskelukykyä, -kuntoa ja -hyvinvointia. Päihdeohjausmallin tavoitteena on säilyttää tai parantaa opiskelijan opiskelukykyä lisäämällä päihteitä käyttävän opiskelijan ongelmatilanteiden ratkaisemisvalmiuksia. Tukea antavia tahoja ovat muun muassa tutoropettaja, opinto-ohjaaja, opintopsykologi sekä muu henkilöstö terveydenhoidon toimijoiden ohella. Päihdeohjausmalli antaa keinoja sekä ennaltaehkäisevän työn toteuttamiseen että jo syntyneen päihteisiin liittyvän ongelmatilanteen ratkaisemiseen ja opiskelijan tukemiseen. (Savonia-ammattikorkeakoulu 2010.)

Savonia-ammattikorkeakoulu on kehittänyt opiskelijoiden reppu.savonia.fi -sivustolle oman Opiskeluhyvinvointi-osion. Sivustolle on koottu keskeistä tietoa opiskeluhyvinvointiin ja -kykyyn vaikuttavista asioista sekä linkkejä erilaisiin Savonian ulkopuolisiin sivustoihin. Sivustolle on tarkoitus laittaa ohjeita niin sanotusti ensiavuksi esimerkiksi opiskeluissa ilmenneisiin ongelmiin. (Pietilä 2012.)

Opiskelijoiden mahdollisuus palautteen antamiseen on noussut myös hyväksi käytänteeksi suositusten mukaan. Savonian opiskelijoiden on mahdollista antaa palautetta

opintojaksokohtaisesti OpiPal-palautejärjestelmän kautta. Palautteen avulla oppilaitos pystyy kehittämään opetustoimintaa opiskelijalähtöisemmäksi sekä vastaamaan paremmin opiskelijoiden oppimistarpeisiin. (Paasivuori 2011.)

6.2 Opiskelutaitojen ja -kunnan edistäminen osana opintoja

Toiseen suositukseen, eli ”Opiskelutaitojen ja opiskelukunnan edistäminen kuuluu opintoihin” Savonian Iisalmen kampus pyrkii vastaamaan laajasti. Kaikki aloittavat opiskelijat suorittavat ”Johdatus ammattikorkeakouluopintoihin” tai ”Opiskelijana ammattikorkeakoulussa” orientoivat opintojaksot. Akateemisia taitoja harjaannuttavat opintojaksot kuuluvat osaksi perusopintoja. Näitä opintojaksoja ovat muun muassa tieto- ja viestintätekniikka, suomen kieli ja viestintä sekä ruotsin ja englannin kieli, jotka kuuluvat poikkeuksetta kaikkiin Iisalmen kampuksella opiskeltavien alojen opintosisältöihin. Lisäksi on erilaisia tutkimusmenetelmäkursseja. (Savonia-ammattikorkeakoulu 2012.)

Opiskelutaitoja pyritään edistämään myös hoitotyön puolella käytössä olevalla PBL-menetelmällä (Problem Based Learning), joka haastaa opiskelijat yhteisölliseen ja itseohjautuvaan työskentelyyn. Siinä käytetään pienryhmätyöskentelyä, jossa ratkotaan yhdessä muun muassa työelämälähtöisiä ongelmatilanteita. (Lavikainen 2010, 66.) Sosiaalialalla yhteisöllisyys näkyy erilaisten ryhmätehtävien sekä koko ryhmän voimin toteutettavien projektiopiintojen muodossa. Luonnonvara-alalla itseohjautuvuus korostuu opiskelijan aktiivisena toimintana työelämälähtöisten tehtävien laatimisessa, erilaisissa ryhmissä sekä verkko-oppimisympäristöissä. (Savonia-ammattikorkeakoulu 2012.)

Savonia tarjoaa opiskelijoilleen opintopsykologin, opiskeluterveydenhoitajan ja opiskelijapastorin palveluita opinto-ohjaajan sekä opettajatutoreiden neuvonnan lisäksi. Myös sidosryhmät, kuten lääkärin ja muut terveydenhoidolliset palvelut ovat opiskelijoiden käytettävissä. Iisalmen kampuksen opiskelijat saavat maksutta käyttää oppilaitoksen liikuntasalia oman fyysisen kuntonsa ylläpitämiseen, vaikkei varsinaista liikunnan kurssia opintoihin sisällykään. Sali on opiskelijoiden ja henkilökunnan vapaassa käytössä. (Alanko 2012.)

6.3 Opintojen esteettömyys

Opiskelujen esteettömyyteen ja opiskelijoiden erilaisiin tarpeisiin on kiinnitetty huomiota Savonia-ammattikorkeakoulussa. Savonian Reppu-sivustolla tiedotetaan esteettömyyteen liittyvistä käytännön asioista. Vastuu näiden erityisjärjestelyjen hakeemisesta jää opiskelijalle itselleen, mutta asian voi ottaa esille esimerkiksi oman tutoropettajan kanssa henkilökohtaista opetussuunnitelmaa laadittaessa. (Venhovaara 2012.)

Perusteita opintojen erityisjärjestelyille ovat esimerkiksi kuulo-, näkö- tai muu aistivamma, oppimisvaikeudet tai mielenterveydelliset seikat. Erityisjärjestelyillä opiskelija voi saada lisäaikaa tenteissä, mahdollisuuden tentin tekemiseen häiriöttömässä tilassa tai tenttivastauksen kirjoittamiseen tietokoneella. Opiskelijalla on myös mahdollisuus niin kutsutun opiskelijan tukiseteliin, jolla hän saa lisäopetusta ja -ohjausta tiedollisiin tai taidollisiin puutteisiin, joita hänellä on. (Venhovaara 2012.)

Opinto-ohjaaja ja/tai opintopsykologi selvittää yhdessä opiskelijan kanssa mahdollisten erityisjärjestelyjen tarpeen. Käytännön toteutus jää opetusta antavien koulutusalojen vastuulle. Järjestelyille on oltava perusteina esimerkiksi lääkärintodistus, lukitodistus tai muu selvitys ja lisäksi niiden on oltava kohtuullisia sekä mahdollisia järjestää. (Venhovaara 2012.)

6.4 Opiskelijoiden arvostaminen ja heidän vaikutusmahdollisuutensa

Savonian lisalmen kampuksella toimii kaksi opiskelijayhdistystä, lisalmen tutoroppilasyhdistys Saito ry. ja lisalmen Maaseutualan Opiskelijat ry. Kaikkien Savonian opiskelijoiden yhteinen opiskelijakunta on Savotta. Opiskelijakuntaan valitaan vuosittain edustajisto, johon voivat olla ehdolla kaikki Savonia-ammattikorkeakoulun opiskelijat, jotka ovat myös opiskelijakunnan jäseniä. Edustajisto nimeää myös hallituksen opiskelijoiden keskuudesta sekä valitsee opiskelijaedustuksen lakisääteisiin toimielimiin, kuten ammattikorkeakoulun hallitukseen tai opintotukilautakuntaan. Savotan hallitus valitsee edustajia lakisääteisten toimielinten lisäksi myös muihin ammattikorkeakoulun lautakuntiin ja työ- sekä sidosryhmiin, kuten opiskelijoiden asumispalveluihin tai opiskelijoiden liikuntaliittoon. (SAVOTTAwiki 2011.)

lisalmen kampuksen opiskelijayhdistysten toiminnasta, kuten hallituksessa mukana olemisesta voi saada opintopisteitä. lisalmen kampuksella myös opiskelijatutortoiminnasta saa opintopisteitä asianmukaisten työaikakirjanpitojen ja raporttien laatimisen jälkeen. Tutortoiminnasta voi saada opintopisteitä kolmesta seitsemään ja opiskelijajärjestötoiminnasta kolmesta kymmeneen. Opintopisteet voi saada vapaasti valittaviin opintoihin. (Voutilainen 2008.)

Opiskelutaitojen ja -kunnan edistäminen osana opintoja -kappaleessa on kerrottu lisalmen kampuksen menetelmistä hyödyntää yhteisöllisyyttä ja vuorovaikutussuutta opintojen suorittamisessa. Tutortoiminta on myös yksi keino vertaisohjauksesta ja -tuesta. Tutortoiminta rajoittuu usein vain opintojen alkupäähän, mutta juuri silloin sen merkitys onkin ehkä suurin.

6.5 Opiskelijan tukipalvelut

Vuonna 2011 Savonia-ammattikorkeakoulussa valmistunut *Opiskelijoiden ohjauksen kokonaissuunnitelma 2011–2012* on opiskelukyky-suositusten mukaisesti tukemassa, ohjaamassa sekä kannustamassa opiskelijoita koko opiskelupolun ajan. Suunnitelmassa selvennetään ohjauksen kokonaisuutta opiskelijan eri vaiheissa. Ohjauksen eri osa-alueita ovat oppimisen ja opiskelun ohjaus, asiantuntijuuden kehittämisen ohjaus ja urasuunnittelu sekä henkilökohtaisen kasvun ja kehityksen ohjaus. (Savonia-ammattikorkeakoulu 2011b, 3–4.)

Ennen opintojen alkua opiskelijoiksi hakeutuvilla pyritään antamaan mahdollisimman totuudenmukainen kuva korkeakouluopiskelusta sekä kiinnostusta herättävästä alasta. Opintojen aloitusvaiheessa korostuu opiskelijan ymmärrys omasta alasta ja opiskelijan vaatimuksista sekä omasta vastuusta opintojen etenemiseksi Savonia-ammattikorkeakoulussa. Tähän vaiheeseen kuuluvat selkeästi myös opiskeluun ja omaan luokkayhteisöön integroituminen. (Savonia-ammattikorkeakoulu 2011b, 5.)

Opintojen aikana keskeisintä on ammatillisen kehittämisen ohjaus sekä sujutus opintojen etenemisessä. Tässä kohtaa keskeisessä asemassa ovat omat opettajatutorit sekä HOPS-keskustelut. Opintojen päätösvaiheen ohjaus muodostuu opintojen loppuunsaattamisesta sekä omalle opiskelualalle työllistymisen ohjaamisesta. Ohjaukselta Savoniassa annetaan myös opinnäytetyön viimeistelyssä sekä mahdollisessa työnhakuvalmennuksessa. (Savonia-ammattikorkeakoulu 2011b, 5.)

Savonia-ammattikorkeakoulun Iisalmen kampuksella opiskelijaterveydenhuollosta vastaa opiskelijaterveydenhoitaja sekä Ylä-Savon SOTE -kuntayhtymä (Alanko 2012). Opiskelijoilla on mahdollisuus hakea Kansaneläkelaitoksen myöntämää opintotukea, joka koostuu opintorahasta, asumislisästä sekä valtion takaamasta opintolainasta. Opintotuen saaminen edellyttää riittävää edistymistä opiskeluissa. (Koskela 2012.)

Opiskelijat ovat myös oikeutettuja KEELA :n myöntämään ateriakorvaukseen. Korvauksen saa näyttämällä voimassa olevan opiskelijakortin tai KEELA :n ateriakortin tuen piiriin kuuluvassa ravintolassa. Tukeen ovat oikeutettuja ammattikorkeakoulututkintoa, ylempää ammattikorkeakoulututkintoa sekä erikoistumisopintoja opiskelevat opiskelijat. Opiskelijat ovat myös vakuutettuja opintoihin kuuluvan työharjoittelun aikana. (Alanko 2012.)

Iisalmen kampuksella opiskelevat opiskelijat voivat hakea asuntoa Kiinteistö OY Peterinkulman omistamista kiinteistöistä. Tarvittavat asuntohakemukset opiskelija saa suoraan asuntotoimistosta. Käytettävissä ovat myös yksityisiltä tarjolla olevat vuokra-asunnot. (Alanko 2012.)

6.6 Opiskelijan työelämävalmiudet

Iisalmen kampuksella sekä sosiaali- ja terveystieteiden että luonnonvara-alan opiskelijat saavat hyvän tuntuman työelämään jo opiskelujen aikana. Pelkästään työharjoittelua on opinnoista sosiaalialalla 45 op, luonnonvara-alalla 50 op ja hoitotyön koulutusohjelmassa jopa 75 opintopistettä. Työharjoitteluiden lisäksi sosiaali- ja terveystieteiden opiskelijat suorittavat projektiopintoja työelämälähtöisissä projekteissa tai hankkeissa ja luonnonvara-alan opiskelijoiden suorittamista opintojaksoista osa rakentuu suoraan työelämäyhteyksien varaan. (Savonia-ammattikorkeakoulu 2012.)

Iisalmen kampuksen monialaisuus ja yhtenäisyys takaavat sen, että kampukselta valmistuu moniammatillisuuteen jo opiskelujen aikana orientoituneita ammattilaisia. Ainerajat ylittäviä opinnäytetöitä valmistuu esimerkiksi sairaanhoitaja- ja sosionomiopiskelijoiden parityönä. Samoin projektiopintoja tehdään moniammatillisissa työryhmissä.

Kansainvälisyys on nouseva trendi niin työelämässä kuin opiskeluissakin. Savonia mahdollistaa kansainvälisiä opintoja muun muassa tukemalla harjoitteluita ja opiskelijavaihtoja ulkomailla, ottamalla vastaan vaihto-opiskelijoita, järjestämällä kansainvälisiä intensiivikursseja ja osallistumalla niihin. Opiskelijat voivat myös tehdä opintomatkan ulkomaille, ja tutustua ryhmänä muiden maiden tilanteeseen kullakin alalla. Lisäksi Iisalmen kampuksen kaikilla opiskelualoilla on mahdollista suorittaa opintojaksoja myös englanniksi. (Toroi 2011.)

Savonialla on alumnitoimintaa eli jo valmistuneiden opiskelijoiden ja oppilaitoksen välillä tehtävää yhteistyötä. Alumnit eli kasvatit siirtävät tietoa työelämästä vielä opiskeleville ja toisaalta auttavat oppilaitosta kehittämään opetustaan. Oppilaitoksen ja alumnien välille on tavoitteena muodostaa toimiva verkosto, jossa tietoa siirtyy molempien toimijoiden välillä. (Savonia-ammattikorkeakoulu 2011c.)

6.7 Yhteisöllisyys

Yhteisöllisyydellä on suora yhteys opiskelukykyyn ja sen muodostumista tulee edistää suunnitelmallisesti. Hyvinvoiva yhteisö kokee viihtyvänsä sekä saavuttavansa parempia tuloksia. Opiskelijoiden yhteisöllisyyttä voidaan kehittää esimerkiksi tarjoamalla opiskelijoille yhteisiä tiloja, joissa he voivat vapaasti viettää aikaansa. (Kujala 2011, 155–156.) Savonian Iisalmen kampus on vastannut tähän tarpeeseen rakentamalla ”Opiskelijoiden olohuoneen”. Tila on kuitenkin opiskelijoille toistaiseksi vielä vieras ja sen käyttö on vähäistä.

Savonia-ammattikorkeakoulun opintopsykologi Anna-Maija Pietilä näkee, että hyvä ryhmähenki tukee opiskelukykyä monin eri tavoin. Hyvä ryhmä ja ystävät antavat voimavaroja ja sosiaalista tukea opiskeluun. Harjoitustöiden tekeminen tai tenttiin valmistautuminen yhdessä voi olla antoisa oppimiskokemus ja ryhmänä voidaan myös antaa palautetta opetuksen ja ohjauksen osalta. (Pietilä 2012.)

Pienryhmissä toimivan ryhmän merkitys korostuu. Opintojen aikana opiskelijat toimivat erilaisissa ryhmissä ja erilaisissa rooleissa ja saavat näin arvokasta kokemusta tulevia työtehtäviä varten. Pietilä kokee, että ammattikorkeakouluopiskelu on jo itsessään ryhmäyttävää, sillä opintoja suoritetaan suurimmaksi osaksi yhden ja saman opiskelijaryhmän mukana. (Pietilä 2012.)

7 TUTKIMUKSEN TOTEUTTAMINEN

Tutkimuksemme oli kvantitatiivinen eli määrällinen tutkimus. Valitsimme määrällisen tutkimuksen, koska halusimme tutkimustulosten olevan yleistettävissä koskemaan koko Savonia-ammattikorkeakoulun Iisalmen kampusta. Laadullisella, esimerkiksi teemahaastatteluilla toteutetulla tutkimuksella, emme olisi saaneet niin vahvasti yleistettävissä olevia tuloksia. Tutkimuksemme oli survey-tutkimus, joka tarkoittaa suunnitelmallista kyselytutkimusta. Survey-tutkimus soveltuu määrällisesti suuren tutkimuksen tekemiseen, sillä kyselylomake on tehokas ja taloudellinen tapa saada vastauksia (Heikkilä 2008, 33).

Opinnäytetyömme tutkimusongelmana olivat seuraavat kysymykset:

1. Kuinka Savonia-ammattikorkeakoulun Iisalmen kampuksen opiskelijat kokevat oman hyvinvointinsa opiskelukyvyyn näkökulmasta?
2. Mitä kehitettävää Savonia-amk:n Iisalmen kampuksen opiskelijat näkevät kampuksen toiminnassa?

Tutkimuksemme nollahypoteesina oli, että alojen välillä ei ilmene eroavaisuuksia. Opinnäytetyömme suunnitelmavaiheessa meillä oli tarkoituksenamme saada vastaus vain ensimmäiseen tutkimuskysymykseen, mutta aineiston keruun aikana saatujen avovastausten perusteella toiseksi tutkimuskysymykseksi muodostui se, mitä kehitettävää Iisalmen kampuksen opiskelijat näkevät oman oppilaitoksensa toiminnassa. Vastaajista noin puolet vastasi avokysymykseen, johon opiskelijat saattoivat vapaasti jättää palautetta Savoniaan ja sen toimintatapoihin liittyen. Tutkijoina näimme tärkeäksi laajentaa tutkimusongelmaamme koskemaan myös avovastausten perusteella saatuja kehittämiskohteita. Tässä kohtaa kvalitatiivinen tutkimusote oli aiheellinen, kun selvitimme mitä asioille tulisi tehdä.

Tutkimuksen kohteena oli Savonian Iisalmen kampuksen kaikki koulun kirjoilla olevat opiskelijat, uusimpina ryhminä syksyllä 2011 aloittaneet ryhmät. Tutkittavia oli tutkimushetkellä 610 opiskelijaa luonnonvara- sekä sosiaali- ja terveysalalta. Kokonais- tutkimusta suositellaan pienien, maksimissaan 300 henkilön suuruisille perusjoukoille (Heikkilä 2008, 33). Opinnäytetyössämme päädyimme kuitenkin kokonaistutkimukseen, sillä oppilaitoksessa opiskelee kolmen eri alan opiskelijoita ja sähköinen kyselylomake mahdollisti yhtä helpon vastausten saamisen kuin pienemmältäkin tutkimusjoukolta.

Oletimme myös jo heti alkuvaiheessa, että tutkittavien suuren määrän vuoksi emme tulisi saamaan heitä kaikkia osallistumaan kyselyyn. Tutkimushetkellä opiskelijoilla oli takanaan opiskelua Savoniassa yhdestä lukukaudesta neljään lukuvuoteen. Keväällä 2012 aloittavia opiskelijoita emme ottaneet mukaan tutkimukseen opinnäytetyömme aikataulullisista syistä.

Tutkimuksen kyselylomakkeena käytimme Sulanderin ja Romppasen vuonna 2007 tekemän ”Hyvinvointi koulutyössä ja opiskelussa, opiskelijoiden hyvinvointia kartoittavan työkalun kehittäminen” -hankkeen pohjalta laatimaa Opiskeluhyvinvointi-kyselylomaketta. Valitsimme valmiin kyselylomakkeen, koska kyselomake oli laadittu mittaamaan juuri opiskeluhyvinvointia. Lomake oli myös testattu hankkeen aikana 305 vastaajan pilotointikyselyssä, jonka jälkeen sitä oli muokattu ja paranneltu lopulliseen muotoonsa. Ennen lomakkeen löytymistä olimme jo hahmotelleet samansuuntaista opiskeluhyvinvoinnin ja -kyvyn teoriaa, kuin mitä lomakkeen mittarit sisälsivät, joten Sulanderin ja Romppasen kyselylomake oli siksikin todella käyttökelpoinen.

Syötimme käyttämämme kyselylomakkeen Webropol-ohjelmaan, joka on internetpohjainen datan analysointi- ja kyselytyökalu. Tämän jälkeen kyselylomake oli opiskelijoiden saatavissa erillisen linkin kautta. Aineiston keräsimme ottamalla yhteyttä eri aineiden opettajiin ja kysymällä lupaa saada käyttää heidän tuntejaan kyselyn teettämiseksi. Menimme paikan päälle ryhmien oppitunneille ohjaamaan ja alustamaan kyselyn ja tarvittaessa olimme varanneet ATK-luokan sähköisen kyselyn tekemiseksi.

Alustaessamme kyselyä opiskelijoille toimitimme heille ryhmäsähköpostilla linkin kyselyymme. Tällaista menetelmää käyttäessämme opiskeluryhmästä saatiin kerralla paljon vastauksia, millä pyrimme varmistamaan korkeaa vastausprosenttia. Ryhmälle toimitetussa sähköpostissa opiskelijoita pyydettiin vastaamaan omalla ajallaan kyselyyn, jos he eivät olleet paikalla oppitunnilla. Vastaustenkeruu onnistui jouhevasti ja käytännönkään osalta emme kohdanneet suurempia haasteita, mistä kertoo myös vastaajien suuri joukko, 385 vastaajaa ja vastausprosentti 63,1 %.

Kerättyämme vastaukset ryhmiltä, joiden kanssa saimme sovittua kontaktitunnin kyselyn teettämiseksi, lähetimme vielä sähköpostin ryhmille, joita emme tavanneet kasvotusten. Erikseen niin sanottuja karhukirjeitä emme laittaneet, sillä vastausprosenttimme oli jo valmiiksi hyvä. Arvelimme, ettemme saavuttaisi karhukirjeillä enää tutkimuksen kannalta merkityksellistä lopputulosta. Tämän jälkeen lukitsimme kyselyn.

7.1 Aineiston analysointi

Analysoinnin ensimmäisenä vaiheena oli siirtää tutkimusaineisto Microsoft Excel -ohjelmaan ja käydä data läpi mahdollisten virheellisten vastausten varalta. Näitä olivat esimerkiksi väärässä muodossa syötetyt syntymävuodet. Muokkasimme datan SPSS Statistics 18 -tilastointiohjelmaan syötettävään muotoon ja siirsimme tiedot kyseiseen ohjelmaan.

SPSS-ohjelmalla käsitelimme aineistoa tarkastellen prosenttijakaumia kokonaisuudesta sekä ristiintaulukoiden eri aloja keskenään. Vertailimme myös keskiarvoja eri väittämien ja alojen kesken. Painotimme prosenttijakaumia lomakkeen alkuosan kysymyksissä, kuten taustatiedoissa ja elintavoissa. Keskiarvoja tarkastelimme usean väittämän sisältävistä kysymyspatteristoista.

Kyselomake sisälsi myös kysymyksiä, joissa oli mahdollisuus avoimille vastauksille. Lomakkeen viimeinen kysymys oli täysin vapaan palautteen kenttä, johon opiskelijat saivat kertoa halutessaan mielipiteensä oppilaitoksesta ja sen toiminnasta. Avoimia vastauksia saimme eniten keskeyttämisen harkintaan myönteisesti vastanneilta sekä viimeiseen vapaaseen palautteeseen.

Avovastausten määrä yllätti, sillä keskeyttämisen harkinnan syitä perusteli 99 vastaajaa ja kaikkiaan 174 vastaajaa jätti avointa palautetta. Avoimista vastauksista on poimittu suoria lainauksia tutkimustulosten joukkoon. Lainausten kirjoitusasusta on korjattu selkeät virheet, mutta muutoin sisältöä ei ole muokattu.

Avovastaukset analysoimme teoriaohjaavalla sisällönanalyysillä Tuomen ja Sarajärven (2009, 117–118) mukaisesti (liite 2). Tarkastelimme avoimia vastauksia ja poimimme niistä pelkistetyt ilmaukset. Tämän jälkeen luokittelimme kunkin luokan alle vielä omat alaluokkansa, jotka kuuluivat opiskelukyky mallin mukaisten yläluokkien alle. Yhdistävänä kategoriana oli siis aina opiskelukyky. Näin saimme kvantifioitua vastausten määrää kuvioilla havainnollistettavaan muotoon. Kuviossa 3 esimerkki avovastausten pelkistyksestä ja luokittelusta:

Alkuperäinen ilmaus	Pelkistetty ilmaus	Alaluokka	Yläluokka	Yhdistävä kategoria
Parkkipaikkoja lisää tai opiskelijoille opetusta miten autot parkeerataan niin että jää muillekin tilaa. Välillä opettajilla periaatteet/ linjat erillaiset. Linjattomuus näkyy välillä opiskelijoille	Parkkipaikkoja lisää Välillä opettajilla periaatteet/ linjat erillaiset.	Parkkipaikat Opetuksen tasapuolisuus	Opiskeluympäristö Opetustoiminta	Opiskelukyky
Aikuiskoulutuksessa on vielä paljon kehitettävää, että opiskelu onnistuu työn ohella hyvin	Aikuiskoulutuksessa on vielä paljon kehitettävää	Aikuiskoulutus	Opetustoiminta	

KUVIO 3. Esimerkki avovastausten pelkistyksestä ja luokittelusta

Opinnäytetyömme yhtenä tarkoituksena oli löytää kehittämiskohteina Savonia-ammattikorkeakoulun lisälmen kampuksesta ja sen toimintatavoista. Kehittämiskohteiden löytämiseksi käytimme liiketalouden puolella käytössä olevaa BOS-menetelmää eli Sinisen meren strategiaa. Sinisen meren strategia on W. Chan Kimin ja Renée Mauborgnen luoma strategia, joka pyrkii luomaan ja kehittämään uusia toimintamalleja palvelunkäyttäjien tarpeisiin. Sinisen meren vastakohta toimii punainen meri, joka kuvaa kaikkia jo olemassa olevia toimintamalleja. Erona näillä merillä on se, että sininen meri pyrkii hyödyntämään punaisen meren käyttämättömäksi jääneitä mahdollisuuksia. (Chan Kim & Mauborgne 2005, 26–59.)

Strategia pyrki luomaan tilaa uusille markkinoille, joille ei vielä ole syntynyt varsinaisesti kilpailua. Strategian luomiseen on olemassa menetelmä, joka koostuu yrityksen tai yhteisön strategiaprofiilista, neljästä siihen liittyvästä kysymyksestä, nelikentästä sekä hyvän strategian kolmesta piirteestä. (Chan Kim & Mauborgne 2005, 26–59.) Menetelmä sopi käyttöömme, sillä se pyrkii kehittämään ja tuomaan esille vielä hyödyntämättä jääneitä mahdollisuuksia myös liiketoiminnallisessa mielessä.

Uudenlaisen strategian suunnittelussa oppilaitoksen tulisi luoda oma strategiaprofiili. Strategiaprofiili koostuu informaatiosta ja osa-alueista, joita oppilaitokset ja yhteisöt pitävät valtakunnallisesti kaikista oleellisimpina asioina markkinoidessaan itseään. Tämä on tärkeää, sillä se havainnollistaa oppilaitokselle tämän nykytilanteen sekä

osoittaa tälle myös muiden vastaavanlaisten kilpailijoiden tilanteen. Tämän jälkeen tulisi esittää neljä seuraavaa kysymystä:

1. Mitä asioita tulisi poistaa?
2. Mitä asioita tulisi supistaa?
3. Mitä asioista tulisi korostaa entuudestaan?
4. Mitä uutta tulisi luoda poistettavien asioiden tilalle?

(Chan Kim & Mauborgne 2005, 47–51.)

Näiden kysymysten jälkeen oppilaitos sijoittaa esille nousevat asiat niin sanottuun nelikenttämalliin. Malli antaa esimerkiksi uusi näkökulmia kehittämistyöhön tehden siitä helpommin ymmärrettävän, sillä siinä tulee ilmetä poistetut, korostetut, supistetut sekä luodut palvelut. Monet aikaisemmin itsestään selvyytenä pidetyt asiat voivat osoittautua tarpeettomiksi. (Chan Kim & Mauborgne 2005, 47–58.)

Uuden strategiaprofiilin syntymisen jälkeen oppilaitoksen tulee pohtia vielä strategian painopistettä, eli mihin halutaan tulevaisuudessa panostaa eniten. Oppilaitoksen on hyvä myös pohtia omia vahvuuksiaan verrattuna muihin kilpailijoihin. Tämä onnistuu helpoiten nelikenttämallin avulla. (Chan Kim & Mauborgne 2005, 57–63.)

Kehittämiskohteiden konkretisoimiseksi käytimme ongelma- ja ratkaisupuuta. Ongelma- ja ratkaisupuu ovat menetelmiä, joiden avulla ongelma-analyysistä löydetylle ongelmalle etsitään ratkaisuja (Heinonen 2012). Menetelmä sopi hyvin työhömmе, sillä toiminnan kehittämiseksi piti löytää toimenpide-ehdotuksia, joilla korjaisimme käytännöissä vallitsevia ongelmia.

7.2 Luotettavuus, validius ja eettisyys

Reliabiliteetti eli tutkimuksen luotettavuus on tärkeä osa tutkimusta. Sillä tarkoitetaan tulosten tarkkuutta eli tutkimuksen tulosten tulisi olla suurin piirtein samat, jos tutkimus toistettaisiin uudestaan samoissa olosuhteissa. Virheiden tapahtuminen tutkimustyön aikana pitäisi minimoida ja nykypäivänä sähköisten vastausten yleistyessä korostuvatkin virheet analyysivaiheessa, jos tutkija ei osaa tulkita vastauksia oikein. (Heikkilä 2008, 30–31.)

Työssämme keräsimme vastaukset sähköisesti, mikä vähentää olennaisesti tulosten syöttämisvaiheen virheriskiä. Tutkimuksessamme korostuikin siis vastausten tulkinnan oikeellisuus. Tulkinnaalliset kysymykset näkyivät työssämme avovastausten kohdalla, joiden suuri määrä yllätti positiivisesti. Paneutumalla sisällönanalyysiin perusteellisemmin olisimme voineet saada avovastauksista irti vielä luotettavampaa ja laadukkaampaa tietoa. On todennäköistä, että toinen tutkija käsitelisi avoimen aineiston ainakin osittain eri tavalla.

Tutkimuksen luotettavuus kärsii otoksen ollessa kovin pieni. Tärkeää onkin huomioida niin sanottu kato eli palautumattomat lomakkeet. Otoksen tulisi myös edustaa koko tutkittavaa perusjoukkoa, eikä vain tiettyjä ryhmiä otoksen sisällä. (Heikkilä 2008, 30–31.) Vastausprosenttimme 63,1 % ja tasainen jakauma kaikkien edustettavien alojen kesken on hyvä. Luonnonvara-alan opiskelijoiden vastausprosentti oli 67 %, terveysalan 56 % ja sosiaalialan 65 %. Ainoastaan koulutusasteiden kesken edustavuus oli epätasainen ja päädyimmekin ristiintaulukoimaan tuloksia koulutusaloittain. Tutkimuksemme oli luotettava näiltä osin.

Tutkimuksen objektiivisuus eli puolueettomuus takaa sen, että tutkimuksen tulokset eivät riipu tutkijasta. Tutkimusmenetelmän valinta, kysymysten muotoilu, analysointimenetelmät sekä raportointitapa ovat jokaisen tutkijan subjektiivisia valintoja. Inhimillisiä virheitä voi sattua, mutta tulosten vääristely tai tutkijan omien vakaumusten näkyminen tuloksissa on tutkimuksen luotettavuuden kannalta anteeksiantamatonta. (Heikkilä 2008, 31.) Analyysivaiheessa pyrimme häivyttämään oman statuksemme sosiaalialan opiskelijoina sekä kokemukset oppilaitoksen toiminnasta, jotta pystyimme analysoimaan tuloksia puolueettomasti sekä kriittisesti. Teimme siis tutkimusta tutkijoina, emmekä opiskelijoina. Koska käytimme valmiina ollutta ja jo aikaisemmin testattua kyselylomaketta, vähensimme riskiä kysyä asioita puolueellisesti.

Tutkimuksen avoimuuteen voidaan kiinnittää huomiota kertomalla tutkittaville tutkimuksen tarkoituksesta sekä raportoimalla kaikki oleelliset tiedot, eikä pelkästään toimiksiantajan kannalta edulliset tulokset. Avoimet tutkimustulokset eivät saa kuitenkaan rikkoa tietosuojaa; yksittäisten henkilöiden tiedot eivät saa tutkimuksessa nousta esille. (Heikkilä 2008, 32.) Alustimme jokaisen kyselykerran luokassa kertomalla lyhyellä PowerPoint -esityksellä opinnäytetyöstämme ja sen tarkoituksesta. Opiskelijoiden vastaukset olivat täysin anonyymejä eikä yksittäistä vastaajaa voinut selvittää vastausten perusteella. Opiskelijoiden ei myöskään ollut pakko vastata kyselyyn.

Tutkimuksen painoarvon takia sen tulisi tuoda jotain uutta esille sekä olla hyödyllinen ja käyttökelpoinen. Toimeksiantaja vaatii tutkijalta yleensä hyödyllisyyden lisäksi myös aikataulussa pysymistä, joten aikaa on varattava huolellisten valmistelujen ja suunnitelmien tekemiseen. (Heikkilä 2008, 32.) Opinnäytetyömme pyrkii tuottamaan uutta tietoa toimeksiantajamme käyttöön ja toivomme sen olevan käyttökelpoinen Savonian toimintaa kehitettäessä. Aikatauluissa pysyimme hyvin ja työmme etenikin suunnitellun aikataulun edellä koko prosessin ajan.

Hyvän tutkimuksen perusvaatimuksiin kuuluu tutkimuksen tekeminen rehellisesti, puolueettomasti sekä vastaajille mahdollisimman vähän haittaa aiheuttavasti. Tutkimuksen tulisi myös olla validi eli pätevä siltä osin, että sen tulisi mitata sitä mitä oli suunniteltukin mitata. Validiteuten päästään käyttämällä yksiselitteistä ja kattavaa tutkimuslomaketta, edustavaa ja tarkoin määriteltyä otosta sekä pyrkimällä korkeaan vastausprosenttiin. (Heikkilä 2008, 29–30.) Edellä mainittujen seikkojen perusteella voimme todeta, että opinnäytetyömme reliabiliteetti ja validiteetti täyttävät työlle asetetut odotusarvot.

8 TUTKIMUSTULOKSET

Opiskeluhyvinvointi-kyselylomakkeeseen sisältyi viisi eri aihealuetta, taustatiedot, opiskelijan terveys ja voimavarat, opiskelutaidot, opiskeluympäristö sekä opetustoiminta. Lomakkeeseen tehtiin pieniä muutoksia ja lisäyksiä koskien muun muassa opiskelijan työssäkäyntiä sekä oppilaitoksen kansainvälisten opintojen ja ohjaustoiminnan tarjontaa. Lomaketta testasimme oman opiskeluryhmämme kanssa ja viimeistelimme lomakkeen heiltä saatujen muutos- tai korjausehdotusten pohjalta.

Tilastollisen aineiston analysointiin käytimme prosenttijakaumia, ristiintaulukointia sekä keskiarvoja, joiden luotettavuutta tarkastelimme Kruskal-Wallis -testillä parvojen kautta. Kruskal-Wallis -testi pyrkii selvittämään tilastolliset merkittävät eroavaisuudet. Avoimet vastaukset analysoimme kvalitatiivisen tutkimuksen sisällönanalyysillä, jonka teimme teoriaohjaaavasti. Tutkimustuloksia analysoidessamme käsitelimme sekä kvantitatiivisia että kvalitatiivisia aineistoja rinnakkain ja pyrimme löytämään aineistojen väliltä sekä toisiaan tukevia että mahdollisesti erottavia tekijöitä.

8.1 Taustatiedot ja kokemus hyvinvoinnista

Keski-ikä aloittain oli luonnonvara-alalla 25, sosiaaialalla 29 ja terveysalalla 26 vuotta. Taulukosta 1 käy ilmi, että naisvaltaisina alana oli sosiaaiala, kun taas luonnonvara-alalla miehiä oli eniten. Kaikkien alojen kesken 20–30-vuotiaita opiskelijoita oli eniten. Kaikkien vastaajien keskuudessa siviilisääty jakautui naimattomiin ja avio- tai avoliitossa oleviin melko tasaisesti. Luonnonvara-alalla oli eniten naimattomia opiskelijoita mikä näkyi myös lasten lukumäärässä, sillä vähiten lapsia oli juuri luonnonvara-alan opiskelijoilla.

TAULUKKO 1. Kyselyyn vastanneiden taustatiedot, %

	Luonnonvara-ala (N=124)	Sosiaaliala (N=164)	Terveysala (N=97)	Kaikki (N=385)
Vastaaja	32,2	42,6	25,2	100
Sukupuoli				
Nainen	67,7	93,3	87,6	83,6
Mies	32,3	6,7	12,4	16,4
Yhteensä	100	100	100	100
Ikä				
Alle 20-vuotiaat	21,8	11,6	15,5	15,8
20–30 vuotiaat	61,3	53,7	61,8	58,2
Yli 30-vuotiaat	16,9	34,7	22,7	26
Yhteensä	100	100	100	100
Siviilisäätty				
Naimaton	56,5	31,1	38,1	41
Avio-/avoliitto	43,5	65,9	55,7	56,1
Eronneet/ ero vireillä	0	3	6,2	2,9
Yhteensä	100	100	100	100
Lapset				
Ei lapsia	86,3	61	70,1	71,4
1–2 lasta	9,7	23,2	23,7	19
Yli 3 lasta	4	15,8	6,2	9,6
Yhteensä	100	100	100	100

Suurin osa kyselyyn vastanneista opiskelijoista asui opintojensa aikana Ylä-Savon alueella (312 kpl). Pohjois-Savon kunnissa opiskelijoita asui 54 kappaletta ja muun Suomen alueella 18 kappaletta. Vastaajat asuivat suurimmaksi osaksi omassa tai vuokra-asunnossa (82,6 %), 7,8 % asui opiskelija-asunnossa ja 2,6 % kimppa- tai toveriasunnossa. Vanhempien tai sukulaisten luona asui 3,6 %. Vastaajista 3,4 % eli 13 henkilöä vastasi asuvansa muulla tavoin ja avoimien vastauksien perusteella asumismuotoja olivat muun muassa omakotitalo, puolison omistusasunto ja hotelli. Esimerkiksi hotellia asumismuotona selittänee aikuiskoulutuksen lähiopetusjaksoilla olevien vastaajien vastaukset.

TAULUKKO 2. Vastaajien aloitusvuodet ja koulutusasteet, %

	Luonnonvara-ala (N=124)	Sosiaaliala (N=164)	Terveysala (N=97)	Kaikki (N=385)
Aloitusvuosi				
2006	0,0	0,0	1,0	0,3
2008	16,1	12,2	1,0	10,6
2009	20,2	37,2	24,8	28,6
2010	26,6	18,9	44,3	27,8
2011	37,1	31,7	28,9	32,7
Yhteensä	100	100	100	100
Koulutusaste				
Nuorisoaste	83,1	78,0	85,5	81,5
Aikuis-/muuntokoulutus	13,7	22,0	12,4	16,9
YAMK	3,2	0,0	2,1	1,6
Yhteensä	100	100	100	100

Taulukosta 2 havaitaan, että opintojen aloitusvuosi jakautui tasaisesti vastaajien kesken vuosille 2009–2011. Vastaajista suurin osa opiskeli nuorisoasteella ja vajaa viidennes aikuis-/muuntokoulutuksessa tai YAMK-koulutuksessa. Sosiaalialalla oli eniten aikuis-/muuntokoulutuksessa olevia, sillä heitä oli yli viidennes sosiaalialan vastaajista.

TAULUKKO 3. Vastaajien kokemus opintomenestyksestään, %

	Luonnonvara-ala (N=124)	Sosiaaliala (N=164)	Terveysala (N=97)	Kaikki (N=385)
Välttävä	0,8	1,2	0,0	0,8
Tyydyttävä	25,8	11,6	16,5	17,4
Hyvä	55,6	69,5	63,9	63,6
Kiitettävä	15,3	16,5	19,6	16,9
Erinomainen	2,4	1,2	0,0	1,3
Yhteensä	100	100	100	100

Taulukon 3 mukaan sosiaalialan opiskelijat kokivat opintomenestyksensä muita aloja korkeammaksi, sillä sosiaalialan keskuudessa oli vähiten opintomenestyksensä tyydyttäväksi tai välttäväksi kokevia opiskelijoita. Kaikilla aloilla oli kuitenkin lähes viidennes opiskelijoita, jotka kokivat menestyksensä kiitettäväksi tai erinomaiseksi. Alle 13 % sosiaalialan vastaajista, kun taas luonnonvara-alalla yli neljännes, arvioi opintomenestyksensä tyydyttäväksi vai välttäväksi.

Opintojen rahoitusmuotoa kysyttäessä vastaajat saivat valita kaksi eri vaihtoehtoa. Suurin osa vastaajista rahoitti opiskelunsa opintorahalla. Toiseksi yleisin rahoitus-

muoto oli työstä saatu palkka. Avointen vastausten pohjalta yleisimmin esille nousseita vaihtoehtoja olivat aikuiskoulutusraha, vakuutusyhtiön tai työnantajan tarjoama kuntoutustuki, puolison rahallinen tuki ja omat säästöt. Lavikaisen (2012, 24) tutkimuksen mukaan opiskelijoiden ensisijaisia tulonlähteitä ovat opintoraha ja asumislisä sekä muu perusturva. Toissijaisena tulonlähteenä ja joillakin ensisijaisena oli myös ansiotulot. Opintolaina ja vanhempien tai puolison rahallinen tuki oli myös mainittu toissijaisena tulonlähteenä.

Kaikista vastaajista palkkatöissä kävi opintojensa ohella tasan 60 %. Sosiaalialan opiskelijoista 57,9 %, luonnonvara-alalta 60,5 % ja terveysalalta 62,9 % kävi palkkatyössä opintojensa ohella. Terveysalan opiskelijat tekivät eniten omaan opiskelu-alaansa liittyvää työtä (82 %) ja sosiaalialalla vähiten (63,1 %). Luonnonvara-alan opiskelijoista 78,6 % työskenteli oman alansa töissä. Useimmille korkeakouluopiskelijoille työssäkäynti opintojen ohella on välttämätön pakko, mutta jaksamisen kannalta työssäkäynnin ja opiskelun yhdistäminen voi olla ongelmallista (Puusniekka & Kunttu 2011, 38).

TAULUKKO 4. Vastaajien kokemus toimeentulostaan, %

	Luonnonvara-ala (N=124)	Sosiaaliala (N=164)	Terveysala (N=97)	Kaikki (N=385)
Erittäin heikko	4,8	6,1	7,2	6,0
Heikko	19,4	20,8	24,7	21,3
Kohtalainen	52,4	50,0	52,7	51,4
Hyvä	21,8	20,7	14,4	19,5
Erittäin hyvä	1,6	2,4	1,0	1,8
Yhteensä	100	100	100	100

Taulukon 4 mukaan luonnonvara- ja sosiaaliala kokivat toimeentulonsa terveysalaa paremmaksi. Molemmilta aloilta yli viidennes koki toimeentulonsa hyväksi tai erittäin hyväksi, kun terveysalalla sama kokemus oli reilulla 15 %:lla. Terveysalalla toimeentulonsa koki heikoksi tai erittäin heikoksi yli kolmannes opiskelijoista, kun taas luonnonvara-alalla vastaava kokemus oli vajaalla neljänneksellä ja sosiaalialalla reilulla neljänneksellä.

TAULUKKO 5. Vastaajien työssäkäynnin määrä opintojen ohella, %

	Luonnonvara-ala (N=80)	Sosiaaliala (N=100)	Terveysala (N=63)	Kaikki (N=243)
0–10 t/vko	42,5	41,0	66,7	48,1
10–20 t/vko	30,0	30,0	23,8	28,4
20–30 t/vko	6,3	9,0	3,2	6,6
Yli 30 t/vko	21,3	20,0	6,3	16,9
Yhteensä	100	100	100	100

Opintojen aikaista toimeentulon kokemusta selittää työssäkäynnin määrä. Terveysalalla oli selkeästi eniten opiskelijoita, jotka työskentelivät alle kymmenen tuntia viikossa (taulukko 5) vaikka heidän joukossaan oli eniten opiskelijoita, jotka työskentelivät opintojensa ohella. Luonnonvara- ja sosiaalialan opiskelijoista viidennes työskenteli yli 30 tuntia viikossa ja kaiken kaikkiaan melkein 60 % heistä työskenteli yli 10 tuntia viikossa opintojensa ohella.

Sosiaalialan runsasta työtuntien määrää selittänee se, että sosiaalialan opiskelijoista reilu viidennes opiskelee aikuis- tai muuntokoulutuksessa (taulukko 2) eli käytännössä oman työnsä ohella. Toisaalta luonnonvara- ja terveystalan opiskelijoiden kesken lähes yhtä suuri osa suoritti opintojaan aikuis-, muunto- tai YAMK-koulutuksessa, mutta silti luonnonvara-alan opiskelijat tekivät töitä viikoittain reilusti enemmän kuin terveystalan opiskelijat. Tähän vaikuttaa mahdollisesti luonnonvara-alan työn luonne eli opiskelijat saattoivat työskennellä omilla kotitiloillaan, jolloin työtunteja kertyy luonnollisestikin paljon. Terveystalalla myös opinnoissa vaadittu läsnäolo rajoittaa tehtyjen työtuntien määrää.

Vastaajat saivat kertoa subjektiivisen kokemuksensa psyykkisestä ja fyysisestä hyvinvoinnistaan, jotka ilmenevät taulukosta 6. Fyysisen hyvinvointinsa koki hyväksi tai erinomaiseksi suurimpana joukkona terveystalan opiskelijat. Luonnonvara-alalla oli vähiten hyväksi tai erinomaiseksi fyysisen hyvinvointinsa kokevia. Sosiaalialalla oli kaikista vähiten vastaajia, jotka kokivat fyysisen hyvinvointinsa huonoksi.

Sosiaalialan opiskelijat kokivat psyykkisen hyvinvointinsa eniten hyväksi tai erinomaiseksi, kun taas luonnonvara-alan prosenttiosuus jäi matalimmaksi. Luonnonvara-alalla oli kuitenkin eniten opiskelijoita, jotka kokivat psyykkisen hyvinvointinsa erinomaiseksi. Huonoksi tai jonkin verran huonoksi psyykkisen hyvinvointinsa koki pienimpänä joukkona sosiaalialan opiskelijat.

TAULUKKO 6. Vastaajien kokemus fyysisestä ja psyykkisestä hyvinvoinnista, %

	Luonnonvara-ala (N=124)	Sosiaaliala (N=164)	Terveysala (N=97)	Kaikki (N=385)	
Erittäin huono	0,8	0,6	1,0	0,8	fyys
	0,0	0,0	2,1	0,5	psyyk
Jonkin verran huono	8,1	4,3	7,2	6,2	fyys
	14,5	4,3	10,3	9,1	psyyk
Keskimääräinen	37,1	31,1	25,8	31,7	fyys
	30,6	29,9	25,8	29,1	psyyk
Hyvä	43,5	58,5	59,8	54	fyys
	41,9	53,7	50,5	49,1	psyyk
Erinomainen	10,5	5,5	6,2	7,3	fyys
	12,9	12,2	11,3	12,2	psyyk

Kaiken kaikkiaan opiskelijat kokevat psyykkisen ja fyysisen hyvinvointinsa enemmän hyvänä kuin huonona. Vastaukset jakautuvat tilastollisestikin normaalisti, niin sanotun Gaussin käyrän mukaisesti. Hyvinvoinnin kokemuksen ollessa subjektiivinen voi se selittää yksittäisiä ääripäitä tuloksissa.

Vastaajilla esiintyi vaihtelevasti erilaisia oireita. Päivittäin esiintyvistä oireista kolme yleisintä olivat väsymys tai heikotus (9,6 %), niska- tai hartiavaivat (9,1 %) sekä ihottuma, ihon kutina tai kuivuus (8,9 %). Viikoittain esiintyvistä oireista yleisimpiä olivat väsymyksen tai heikotuksen (31,9 %) ja niska- tai hartiavaivojen (31,3 %) lisäksi olivat päänsärky (21,2 %) sekä ärtyneisyys ja pahantuulisuus (19,1 %). Silloin tällöin tai satunnaisesti vastaajilla esiintyi erilaisia oireita paljon tasaisemmin. Ärtyneisyyden ja pahantuulisuuden (57,1 %) lisäksi yleisimpiä olivat päänsärky (56,3 %), jännittyneisyys ja hermostuneisuus (52,1 %) sekä keskittymisvaikeudet (51,7 %).

Vastaajista 52,5 % sanoi harrastavansa muutamia kertoja viikossa liikuntaa hengästyen ja hikoillen. Vastaajista 22,6 % harrasti liikuntaa kerran viikossa. Päivittäin liikkuvien osuus vastaajista oli 13 %, kun taas 11,9 % vastasi liikkuvan harvoin tai en koskaan. Alojen välisessä vertailussa liikunnan harrastamisessa ei ollut selkeitä eroja.

Suurin osa vastaajista sanoi syövänsä usein terveellisesti (68,3 %). Vajaa neljäsnes vastasi syövänsä joskus terveellisesti. Aina terveellisesti syövien osuus oli 7 % ja harvoin terveellisesti syövien 1,3 %. Vastaajat vastasivat kysymykseen omaan tuntemukseen perustuen, eikä kysymyksen liitteenä ollut mainintaa erilaisista ravintosuosituksista. Eri alojen välillä ei ollut selkeitä eroja ruokatottumuksiin nähden. So-

siaaalialan opiskelijat kokivat syövänsä terveellisimmin verrattuna kaikilta aloilta saattuihin vastauksiin.

Enemmistö vastaajista koki itsensä virkeäksi vaihdellen eri aamuina (65,5 %). Lähes joka aamu virkeäksi koki itsensä 14,3 % ja harvoin aamuina viidennes opiskelijoista. Alojen välisessä vertailussa luonnonvara-ala edusti parhaiten yleistä jakaumaa, kun taas sosiaalialan opiskelijat kokivat olevansa virkeämpiä ja levänneempiä kuin terveysalan opiskelijat. Virkeys ja levänneisyys olivat kuitenkin vaihtelevia eri aamuina kaikilla aloilla, noin 65 %.

Tarkasteltaessa fyysisen ja psyykkisen hyvinvoinnin kokemuksia sekä elämäntapoja, ei alojen väleiltä löytynyt yhtäläisyyksiä tai eroja, jotka voisivat selittää taulukossa 6 kuvattuja vastauksia. Esimerkiksi fyysisen hyvinvoinnin kokemus oli luonnonvara-alalla kaikista heikoin, mutta silti luonnonvara-alan opiskelijat kertoivat harrastavansa liikuntaa useammin päivittäin kuin sosiaali- tai terveysalan opiskelijat. Tämän kysymyspatteriston kohdalla on tärkeää muistaa, että vastaajien vastatessa oman kokemuksensa pohjalta voivat he kokea esimerkiksi fyysisen hyvinvointinsa tai terveellisesti syömisen hyvin eri tavoin.

Kaikista vastaajista tupakoi tai nuuskasi säännöllisesti vajaa viidennes ja satunnaisesti 13,8 %. 67 % vastaajista ei tupakoinut tai nuuskannut. Erolan selvityksessä *Ammattikorkeakouluopiskelijoiden hyvinvointi 2004* (2004, 50) päivittäin tupakoivia opiskelijoita oli 22 %. Satunnaisesti tupakoi 15,3 % ja ei ollenkaan 62,7 %. Tuloksemme mukailevat Erolan selvityksen tuloksia.

Alojen välisessä vertailussa terveysalan opiskelijat edustivat parhaiten kaikkien vastausten keskiarvoja. Eniten säännöllisesti tupakoivia tai nuuskaavia opiskelijoita oli sosiaalialalla, 23,8 %. Luonnonvara-alan opiskelijat tupakoivat tai nuuskasivat säännöllisesti vähiten (12,9 %) tai ei ollenkaan (69,4 %), mutta satunnaisesti eniten (17,7 %). Kaikista vastaajista 0,5 % vastasi käyttävänsä huumeita.

TAULUKKO 7. Vastaajien alkoholinkäyttötottumukset, %

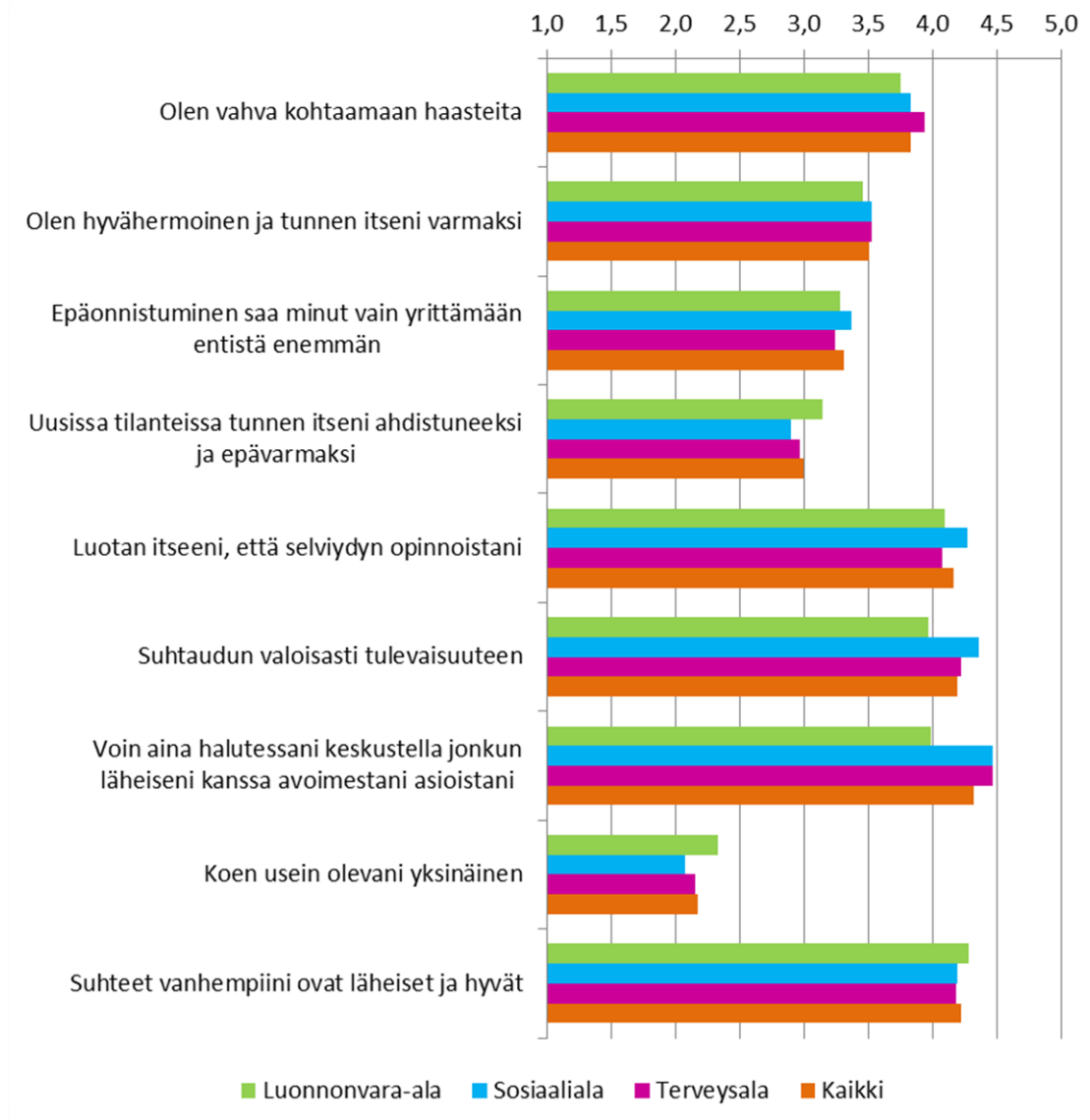
	Luonnonvara-ala (N=105)	Sosiaaliala (N=140)	Terveysala (N=90)	Kaikki (N=335)
Käyttöuseus				
Lähes päivittäin	1,0	0,0	0,0	0,3
3–5 krt/vko	1,9	0,7	0,0	0,9
1–2 krt/vko	26,6	9,9	6,6	14,2
1–4 krt/kk	43,8	57,0	51,6	51,5
Harvemmin	26,7	32,4	41,8	33,1
Yhteensä	100	100	100	100
Annosmäärä/krt				
1–3 annosta	42,5	38,0	40,6	40,1
4–6 annosta	30,2	41,6	38,5	37,2
7–10 annosta	21,6	16,2	15,4	17,7
Yli 10 annosta	5,7	4,2	5,5	5,0
Yhteensä	100	100	100	100

Alkoholia käytti 84,7 % luonnonvara-alan, 85,4 % sosiaalialan ja 92,8 % terveystalan opiskelijoista. Taulukon 7 mukaan useammin kuin kerran viikossa alkoholia käytti lähes kolmannes vastanneista luonnonvara-alan opiskelijoista kun vastaava luku oli sosiaalialalla noin joka kymmenes ja terveystalalla alle 7 %. Kaikilla aloilla yleisin käyttötötiheys oli 1–4 kertaa kuukaudessa. Annosmäärissä ei ollut suurta eroa alojen välillä. Luonnonvara-alan opiskelijoiden alkoholinkäyttöä selittänevät vastaajien taustatiedot (taulukko 1), sillä ala on lisälmen kampuksen miesvoittoisin, keski-ikänsä nuorin sekä vastaajien elämäntilanne on vakiintumattomin verrattuna sosiaali- ja terveystalan.

Terveyspalvelujen käyttö painottui lääkärin, terveyden- tai sairaanhoitajan ja hammaslääkärin tai suuhygienistin palveluihin. Kaikista vastaajista kuluneen vuoden aikana kerrasta viiteen kertaan edellä mainittuja palveluita oli käyttänyt keskimäärin 32 %. Vastaajista 5,8 % kävi yli viisi kertaa terveyden- tai sairaanhoitajalla ja lähes yhtä paljon lääkäriillä. Hammashuoltoa oli käyttänyt edes kerran 58 % vastaajista viimeisen kuluneen vuoden aikana. Fysioterapiaa oli käyttänyt 16 % vastaajista ja psykologin tai psykiatrin palveluita reilu 6 %. Alojen välisessä vertailussa erot eivät olleet merkittäviä.

8.2 Luonnonvara-alan opiskelijoiden voimavarat heikoimmat

Tarkasteltaessa opiskelijoiden kokemuksia psyykkisistä voimavaroistaan, saatiin selville pieniä eroja alojen välillä. Väittämien asteikko oli 1:stä (täysin eri mieltä) 5:seen (täysin samaa mieltä) ja vaihtoehtona oli myös ”en samaa, mutten eri mieltäkään” (3). Kuviossa 4 on kuvattu keskiarvot aloittain.

KUVIO 4. Vastaajien kokemukset omista voimavaroistaan, keskiarvo

Väitteeseen ”olen vahva kohtaamaan haasteita”, oli kaikkien vastaajien keskiarvo 3,83. Terveysalan opiskelijat kokivat olevansa vahvimpia haasteiden edessä ja luonnonvara-alalla heikoimpia. ”Olen hyvähermoinen ja tunnen itseni varmaksi” -väite sai keskiarvoksi 3,51 kaikilta vastaajilta. Sulanderin ja Romppasen tutkimuksessa (2007)

vastaava luku oli ammattikorkeakouluopiskelijavastaajilla (N=103) n. 3,3. Tutkimussamme alojen välillä ei ollut merkittäviä eroja.

”Epäonnistuminen saa minut vain yrittämään entistä enemmän” keräsi keskiarvon 3,31, eikä alojen välille noussut suuria eroja. ”Uusissa tilanteissa tunnen itseni ahdistuneeksi ja epävarmaksi” -väite sai keskiarvon 3, kun taas Sulanderilla ja Romppasella (2007) keskiarvo oli n. 2,8. Luonnonvara-alan opiskelijat olivat väitteen kanssa eniten samaa mieltä ja sosiaalialan opiskelijat eniten eri mieltä. Erot eivät kuitenkaan olleet merkittäviä.

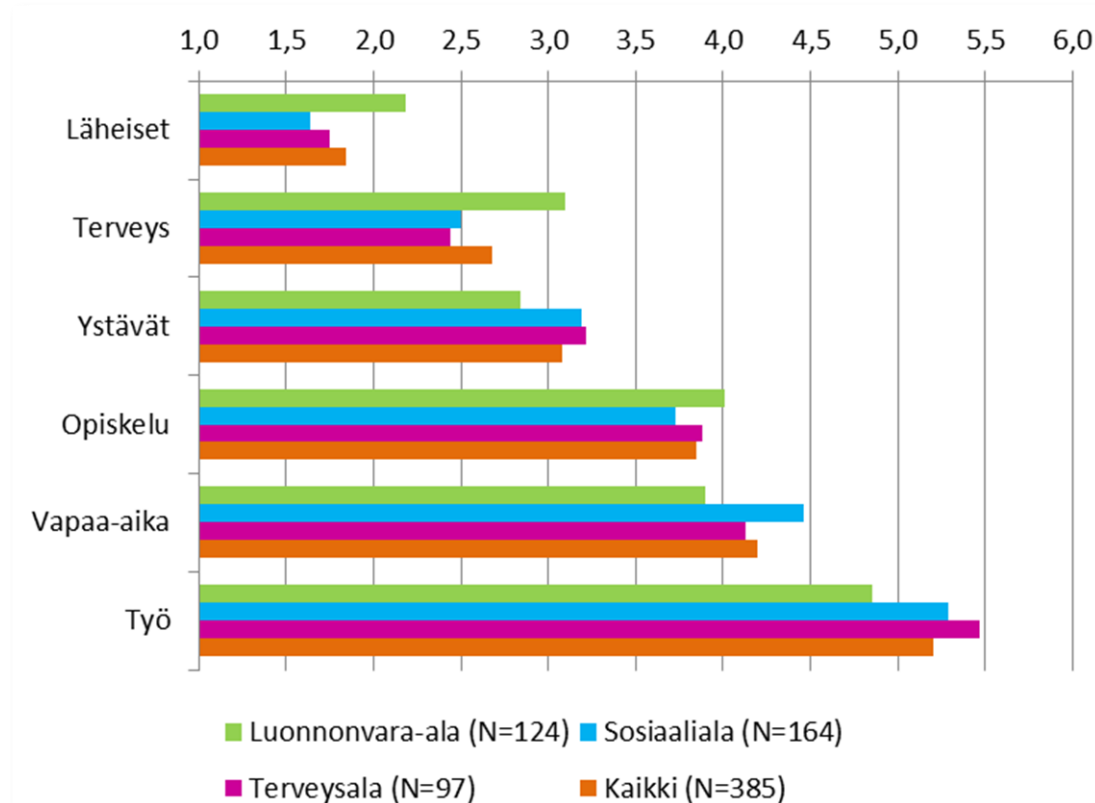
Luottamus opinnoista selviytymiseen oli yleisesti ottaen hyvä, ka. 4,17. Sosiaalialan opiskelijat luottivat selviytymiseensä eniten ja terveysalalla vähiten. Suhtautuminen tulevaisuuteen valoisasti sai keskiarvon 4,20. Sosiaaliala ja terveysala suhtautuivat tulevaisuuteen luonnonvara-alaa valoisammin. Ero luonnonvara- ja sosiaalialan välillä oli tilastollisestikin erittäin merkitsevä ($p=0,000$) ja luonnonvara- ja terveysalan välillä melkein merkitsevä ($p=0,022$). Luonnonvara-alan pessimistisempää suhtautumista tulevaisuuteen voi selittää alan epävakammat tulevaisuuden näkymät esimerkiksi työllistymisen suhteen, mikä näkyy myös kuviossa 4.

Opiskelijat kokivat voivansa keskustella läheistensä kanssa avoimesti asioistaan, ka. 4,32. Sosiaali- ja terveysalan ero oli tilastollisesti erittäin merkitsevä luonnonvara-alaan nähden ($p=0,000$). Luonnonvara-ala koki voivansa keskustella avoimesti vähiten aloja verrattaessa. Yksinäisyyden kokemuksen keskiarvo oli 2,18 eli vastaajat olivat väitteestä jonkin verran eri mieltä. Sosiaaliala koki yksinäisyyttä vähiten ja luonnonvara-ala eniten. Suhde vanhempiin oli kuitenkin luonnonvara-alalla keskiarvoa korkeampi. Sulanderin ja Romppasen tutkimuksessa (2007) kokemus ammattikorkeakouluopiskelijoiden suhteesta vanhempiin oli Savonia-amk:n lisälmen yksikön opiskelijoita korkeampi, n. 4,4.

Vastaajille merkityksellisiä asioita elämässä kysyttiin mittarilla, jossa he saivat asettaa järjestykseen seuraavat asiat: vapaa-aika, opiskelu, työ, läheiset, ystävät ja terveys. Tuloksissa tärkeimpänä pidetty tekijä sai pienimmän keskiarvon, toiseksi tärkein seuraavaksi pienimmän ja niin edelleen. Kuvion 5 keskiarvojen perusteella voidaan sanoa, että opiskelijat pitivät tärkeimpänä läheisiä, terveyttä, ystäviä, opiskelua, vapaa-aikaa ja viimeisimpänä työtä. Alojen välillä oli kuitenkin tilastollisestikin merkitseviä eroja. Sosiaali- ja terveysala ei eronnut merkittävästi toisistaan, mutta luonnonvara-alaan verrattuna tulokset erosivat tilastollisestikin merkitsevästi. Läheisten tärkeydes-

sä oli sosiaali- ja luonnonvara-alan välillä tilastollisesti erittäin merkitsevä ero ($p=0,000$). Terveys- ja luonnonvara-ala erosivat toisistaan melkein merkitsevästi ($p=0,012$). Luonnonvara-ala erosi erittäin merkitsevästi sosiaali- ja terveysalasta terveyden merkityksen kokemisessa ($p=0,001$).

Luonnonvara- ja sosiaalialan välillä oli tilastollisesti erittäin merkitsevä ero vapaa-ajassa ($p=0,001$). Työn suhteen ero oli melkein merkitsevä ($p=0,018$). Luonnonvara- ja terveysalan tilastollisesti erittäin merkitsevä ero oli työn suhteen, $p=0,001$. Sosiaali- ja terveysalan kesken erot eivät olleet tilastollisesti merkitseviä, paitsi vapaa-ajassa, jossa p-arvo oli 0,029 eli ero oli tilastollisesti melkein merkitsevä. Luonnonvara-alan tilastollisesti merkitsevät erot verrattuna sosiaali- ja terveysalaan tarkoittavat siis sitä, että sosiaali- ja terveysalan opiskelijat olivat määritelleet tärkeimmät voimavaransa yhtenäisemmin kuin luonnonvara-alan opiskelijat.

KUVIO 5. Eri elämäntilanteiden tärkeys vastaajien kokemuksen mukaan, keskiarvo

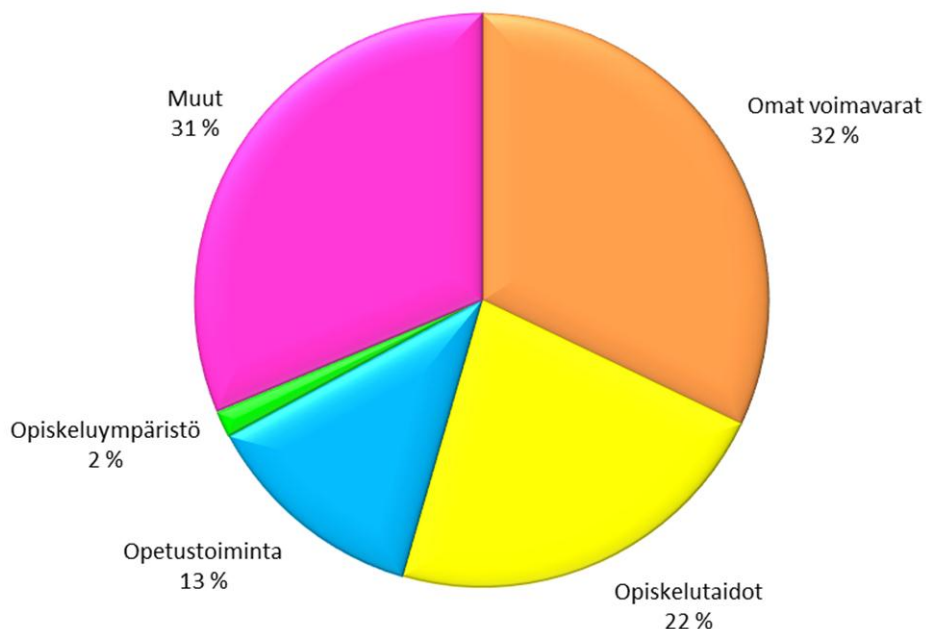
Vastaajista 102 opiskelijaa oli harkinnut opintojensa keskeyttämistä jossain vaiheessa opintojaan. Taulukon 8 mukaan alojen välillä erot olivat selkeät; sosiaalialalla vain viidesosa oli harkinnut keskeyttämistä, kun taas terveysalalla jopa kolmannes oli pitänyt keskeyttämistä yhtenä vaihtoehtona. Luonnonvara-alallakin lukema oli suhteel-

lisen korkea. Tilastollisesti melkein merkitsevät erot olivat luonnonvara- ja sosiaalialan välillä ($p=0,041$) sekä sosiaali- ja terveystieteiden välillä ($p=0,032$).

TAULUKKO 8. Keskeyttämisen harkinta, %

	Luonnonvara-ala (N=143)	Sosiaaliala (N=164)	Terveystieteet (N=97)	Kaikki
Kyllä	30,6	20,1	32	26,5
Ei	69,4	79,9	68	73,5
Yhteensä	100	100	100	100

Sosiaalialan matalaa prosenttia keskeyttämisen harkinnassa voinee selittää sosiaalialan opiskelijoiden motivaatio. Motivoituminen näkyy muun muassa sosiaalialan opiskelijoiden kokemuksena omasta opintomenestyksestään, joka on muita korkeampi (taulukko 3). Myös kuviosta 4 voi havaita, kuinka sosiaalialan opiskelijat suhtautuvat hieman muita luottavaisemmin opinnoistaan selviytymiseen sekä tulevaisuuteen. Motivaation katsotaankin olevan yksi keskeisimmistä opintoja eteenpäin vievistä tekijöistä (Oulun yliopisto 2011). Voidaankin ajatella, että hyvä motivaatio opintoja kohtaan johtaa hyviin oppimistuloksiin, mutta toisaalta myös hyvät oppimistulokset motivoivat eteenpäin.

KUVIO 6. Keskeyttämisen harkintaan vaikuttaneet syyt opiskelukyky-mallin luokituksen mukaisesti, mainintojen $n=134$

Keskeyttämistä harkinneilta kysyttiin syytä keskeyttämisen harkintaan. Opiskelijoista 99 nosti esille 134 syytä, jotka luokiteltiin opiskelukyvyn mallin mukaisesti (kuvio 6) sekä viidentenä luokkana muihin syihin. Niitä olivat muun muassa alan vaihto, taloudelliset tekijät sekä väli vuoden harkitseminen. Opiskelukyvyn mallin mukaisesti omat voimavarat ja opiskelutaidot olivat keskeisimpiä keskeyttämiseen vaikuttavia tekijöitä. Muut syyt olivat kuitenkin omien voimavarojen jälkeen toisena. Näin ollen harva opiskelija harkitsee keskeyttämistä oppilaitoksesta johtuvista syistä.

Stressin ja ahdistuneisuuden takia. Tuntuu kuin ei voimat enää riittäisi.

Haluaisin takaisin töihin, en istua koulunpenkillä pänttäämässä.

Liian paljon kirjallisia tehtäviä ja tenttejä.

Tietyt opettajat ovat aiheuttaneet hieman turhaa stressiä ja osa kursseista on tuntunut turhilta ja kehittämättömiltä.

Koska aloitin myöhemmin kuin saman vuosikurssin muut opiskelijat, ja en ole vielä aivan löytänyt paikkaani muiden joukossa.

Mikkosen ja Niemisen (2011, 40–41) mukaan opiskelijoiden kokema kuormitus opinnoissa voi johtua monenlaisista eri syistä. Syitä voivat olla yksilöllinen stressinsietokyky, alakohtaiset erot työmäärässä tai vaikkapa opiskeluympäristössä olevat ongelmat. Tämän vuoksi onkin ymmärrettävää, että lisälmen kampuksen opiskelijoista reilu neljännes on harkinnut opintojensa keskeyttämistä jossain vaiheessa opintojaan.

lisälmen kampukselta eronneet ja koulutusala tai -ohjelmaa vaihtaneet käy ilmi 19.1.2012 luodusta raportista. Tuolloin viimeisen viiden ja puolen vuoden ajalta eronneita ja koulutusala tai -ohjelmaa vaihtaneita oli yhteensä 50 opiskelijaa. Noin puolet opiskelijoista eli 26 opiskelijaa oli luonnonvara-alalta ja heistä seitsemän hevostalouden suuntautumisvaihtoehdosta. Luonnonvara-alalla on otettava huomioon mahdolliset vaihdot koulutusohjelmien välillä. Sosiaalialalta eronneita tai vaihtaneita oli 20 opiskelijaa ja terveysalalta 14 opiskelijaa. (AMK:sta eronneet, koulutusala tai koulutusohjelmaa vaihtaneet 2012.)

Tilastossa on huomioitava erityisesti luonnonvara-alan opiskelijoiden kohdalla, että heistä kuudella opiskelijalla opiskeluaika on tullut mitä ilmeisimmin täyteen, sillä viiden ja viiden ja puolen vuoden kohdalla säännönmukainen opiskeluaika on ylittynyt. Sosiaali- ja terveysalalla keskeytetään tai vaihdetaan koulutusala tai -ohjelmaa yle-

simmin kahden ensimmäisen opiskeluvuoden aikana. Luonnonvara-alalla sen sijaan päätökset opintojen jatkamisesta tehdään ensimmäisen puolentoista vuoden aikana.

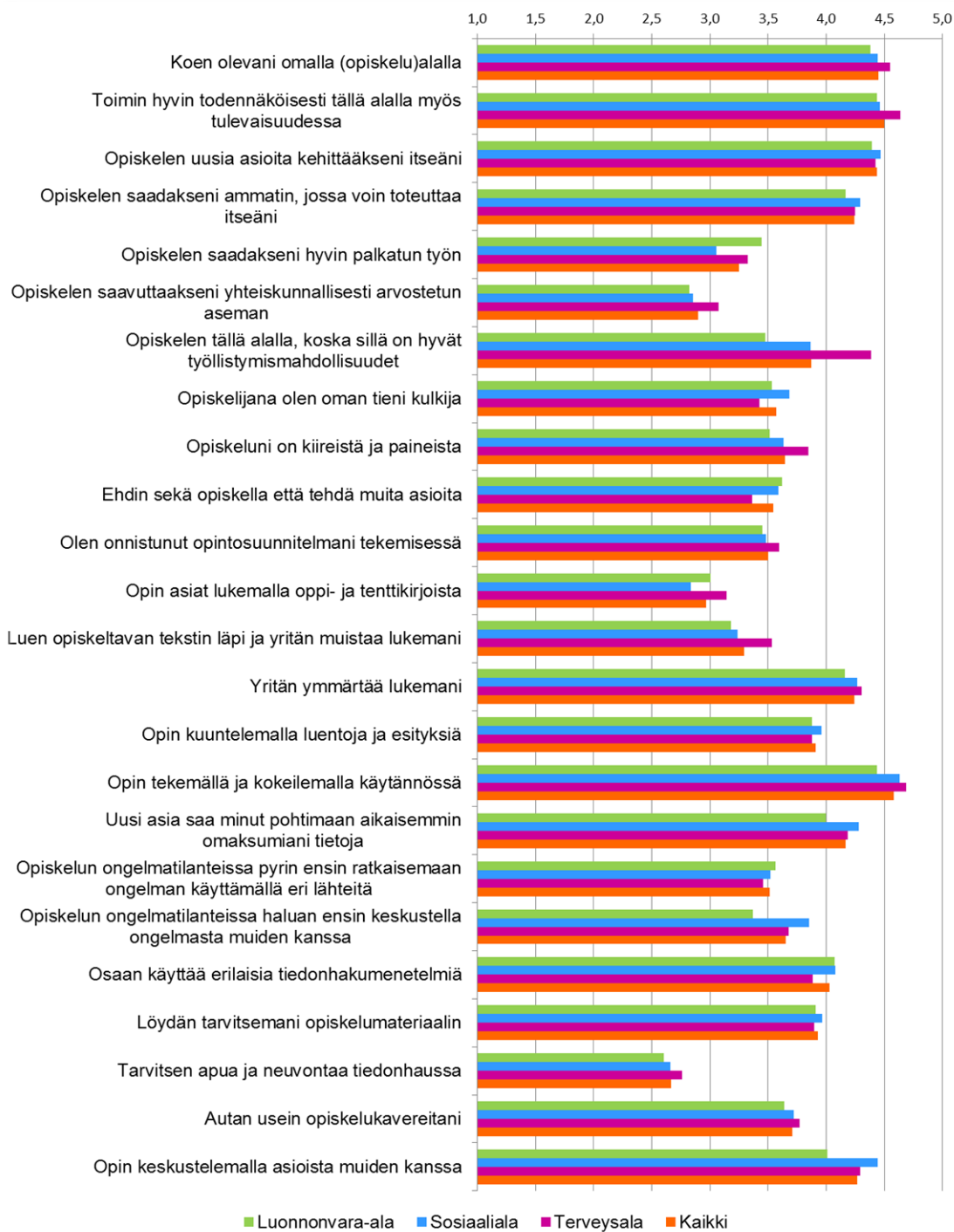
Taulukosta 8 ilmenee, että sosiaalia harkitsee vähiten keskeyttämistä, mutta kuitenkin aloja verrattaessa sosiaalian opiskelijat eroavat tai vaihtavat koulutusalaan tai -ohjelmaa toiseksi eniten. Terveysalalla sen sijaan keskeyttämistä harkitaan enemmän kuin toteutetaan. Terveysalan opiskelijat keskeyttävätkin opintonsa muita aloja harvemmin.

8.3 Opiskelijoilla hyvät opiskelutaidot

Opiskelijat arvioivat omia opiskelutaitojaan 24:llä eri väittämällä, joita analysoitiin keskiarvojen perusteella. Sulanderin ja Romppasen (2007) mukaan opiskelutaitojen kulkemisenä on opiskelumotivaatio ja muun muassa tunne siitä, että on omalla alalla. Heidän tutkimuksessaan opiskelutaitoja koskevissa kysymyksissä yli 4:n menevät keskiarvot koskivat usein motivaatioon liittyviä väittämiä. Savonia-amk:n lisälmen kampuksen opiskelijoiden vastaukset noudattivat lähes samaa kaavaa.

Kuvion 7 mukaan vastaajat kokivat melkein täysin olevansa omalla opiskelualalla, ka. 4,45. Eniten omalla alallaan kokivat olevansa terveystalon ja vähiten luonnonvara-alan opiskelijat. Sama tilanne oli myös väitteessä ”toimin hyvin todennäköisesti tällä alalla myös tulevaisuudessa” ja kaikkien vastaajien keskiarvo oli 4,5.

Vastaajilta kysyttiin viiden väittämän kautta, mitä varten he opiskelevat. Vaihtoehtoina olivat itsensä kehittämisen vuoksi, saadakseen ammatin, jossa voi toteuttaa itseään, saadakseen hyvin palkatun työn, saavuttaakseen yhteiskunnallisesti arvostetun aseman tai koska työllistymismahdollisuudet ovat hyvät. Näistä suurimman keskiarvon sai opiskelu itsensä kehittämiseksi, ka. 4,43, eli vastaajat olivat samaa mieltä asiasta. Pienimmän keskiarvon sai yhteiskunnallisesti arvostetun aseman saavuttaminen (ka. 2,90). Alojen välillä ei ollut suuria eroja.

KUVIO 7. Vastaajien kokemus opiskelutaidoistaan, keskiarvo

Merkittävimmät erot alojen välillä koskivat hyvin palkatun työn saamisen ja hyvien työllistymismahdollisuuksien vuoksi opiskelua. Hyvin palkatun työn vuoksi opiskelu sai keskiarvon 3,25, mutta sosiaali- ja luonnonvara-alan välillä oli tilastollisestikin melkein merkittävä ($p=0,011$). Voidaankin päätellä, että sosiaalialan opiskelijat eivät näe tulevaisuuden palkkatasoa niin merkittävänä mittapuuna kuin luonnonvara-alan opiskelijat.

Työllistymismahdollisuuksien suhteen oli kaikkien vastaajien ka. 3,87. Luonnonvara- ja sosiaali- ja terveysalan välillä oli kuitenkin tilastollisestikin erittäin merkitsevät erot ($p=0,001$ ja $p=0,000$). Luonnonvara-alan opiskelijat opiskelivatkin alalla pitkälti muista syistä kuin työllistymismahdollisuuksien takia verrattuna sosiaali- ja terveysalaan. Toisaalta myös sosiaali- ja terveysalan välillä oli tilastollisesti erittäin merkitsevä ero ($p=0,000$). Terveysalan opiskelijoista 52 % oli täysin samaa mieltä alansa hyvistä työllistymismahdollisuuksista, kun taas sosiaalialan opiskelijoista vain 23 % oli täysin samaa mieltä. Tätä selittää se, että Suomessa on yleisesti tiedossa terveysalan tämänhetkinen työllisyystilanne ja pula henkilöstöstä.

Opiskelijat eivät kokeneet erityisemmin olevansa oman tiensä kulkijoita opiskelijoina, kaikkien vastaajien keskiarvo oli 3,57, eikä alojen välillä ollut suuria eroja. Opiskelujen kiireisyydestä ja aikataulutuksesta oli kuitenkin erilaisia mielipiteitä. Kaikkien vastaajien keskiarvo oli 3,65 opiskeluiden kiireisyyteen ja paineisuuteen, mikä kertoo, että opiskelijat kokivat jossain määrin olevansa samaa mieltä asiasta.

Opinnoissa esiintyvä jatkuva kiireen tuntu on yksi opiskelu-uupumuksen riskitekijöistä (Salmela-Aro 2011, 44). Terveysalan opiskelijat kokivat kiirettä ja painetta selvästi enemmän kuin luonnonvara-alan opiskelijat ja ero oli tilastollisesti melkein merkitsevä ($p=0,019$). Eroa voi selittää terveysalan opintojen PBL-menetelmän käyttö, jossa korostuu opiskelijoiden yhteisöllisyys ja itseohjautuvuus (Savonia-ammattikorkeakoulu 2012). Ilmeisesti PBL-menetelmä ei sellaisenaan toimi, vaikka sen ajatus olisikin edistää opiskelutaitoja. Muutamissa avoimissa vastauksissa kommentoitiin PBL-menetelmää seuraavasti.

Pbl-opetusmenetelmä on jäänyt kehityksestä, aina samanlainen heräte eikä tutoriaalissa ole tullut mitään uutta koko opiskelun aikana, jos kerran meinataan käyttää pbl niin sitä pitäisi kehittää.

– – Tutoriaalit ovat liian tiuhaan, jolloin materiaalia ei kerkiä hankkia ja oppimaansa sisäistää. – –

Kyselylomakkeen lopussa olleeseen avoimeen kenttään tuli 12 vastausta, joissa viitattiin opiskelutaitoihin. Näistä vastauksista viidessä korostui ajankäytön hallinta, kolmessa opiskelutahti ja kahdessa itseohjautuvuus. Ajanhallinta on olennainen osa korkeakouluopinnoista selviytymistä, sillä itsenäisen työn määrä on suuri. Opiskelija ei välttämättä osaa suhteuttaa tarvittavaa työmäärää ja -aikaa tai omia tavoitteitaan tekemättömiin tehtäviin, mikä voi aiheuttaa suurta stressiä ja vaikuttaa omiin voima-

varoihin. (Mikkonen & Nieminen 2011, 41.) Ajankäyttöön liittyviä ongelmia kommentoitiin seuraavasti:

Joskus tentit ruuhkautuu samalle viikolle, jolloin ei ehdi kunnolla lukea johonkin tenttiin.

– – Oli mukava muutos, kun nyt kolmantena syksynä on koulua ollut enemmän, mutta 8–10 h päivät ja illat täynnä tehtävien tekoa ja tenttiin lukua vievät voimat ja voin sanoa, että nyt joulun kynnyksellä väsyttää ja paljon! – –

Tätä tukee myös toinen väite, ”ehdin sekä opiskella että tehdä muita asioita”, josta luonnonvara-alan opiskelijat olivat selkeämmin samaa mieltä kuin terveysalan opiskelijat, kun kaikkien vastaajien keskiarvo oli 3,54. Tilastollisesti ero ei kuitenkaan ollut merkitsevä. Vastapainoksi terveysalan opiskelijat kokivat muita paremmin onnistuneensa opintosuunnitelmansa tekemisessä, kun yleinen keskiarvo oli 3,50. Pohdittavaksi jääkin, kuinka terveysalan opiskelijat voivat kokea muita paremmin onnistuneensa opintosuunnitelmansa laatimisessa ja kokevat samaan aikaan opinnoissaan kiirettä ja painetta.

Oppimistyyleistä kysyttiin kuudella eri väittämällä. Väittämät pohjautuivat visuaaliseen oppimiseen (lukeminen ja luetun ymmärtäminen), auditiiviseen (kuuntelemalla oppiminen), kinesteettiseen (tekeminen ja käytännössä oppiminen) sekä niin sanottuun refleктоivaan oppimiseen (uuden ja vanhan tiedon yhdistäminen). Eniten vastaajat kokivat oppivansa kinesteettisesti, ka. 4,58. Refleктоiva oppiminen (ka 4,17), auditiivinen oppiminen (ka 3,91) ja visuaalinen oppiminen (ka 2,97) tulivat seuraavina. Luonnonvara-alalla oppimistyyli jakautuivat tasaisemmin vastaajien kesken. Sosiaalialan opiskelijoilla korostui refleктоiva ja auditiivinen oppiminen, kun taas terveysalalla paino oli kinesteettisessä ja visuaalisessa oppimisessa.

Alojen välillä esiintyi muutamia merkittäviä eroja. Terveysalan opiskelijoiden visuaalisen oppimisen tekniikka oli lukea teksti läpi ja muistaa lukemansa. Erot olivat tilastollisestikin merkitseviä, sillä luonnonvara- ja terveysalan välinen ero oli tilastollisesti merkitsevä, $p=0,009$ ja sosiaali- ja terveysalan ero melkein merkitsevä, $p=0,020$. Tulokset voivat viitata terveysalan opintojen PBL-menetelmään, jossa opiskelijat hankkivat itse materiaalin opiskeltavaan aiheeseensa, sisäistävät tiedon ja jakavat sen sitten muille.

Sosiaali- ja terveysalan opiskelijat yhdessä erottuivat erilaisina oppijoina luonnonvara-alaan verrattuna, kun kyseessä oli käytännössä oppiminen. Terveys- ja luonnonva-

ra-alan ero oli tilastollisesti melkein merkitsevä ($p=0,021$) kuten myös sosiaali- ja luonnonvara-alan välillä ($p=0,024$). Sosiaali- ja terveystieteen opiskelijat siis kokivat luonnonvara-alan opiskelijoita runsaammin oppivansa käytännön kautta.

Reflektio oppimistyyli oli suosittu kaikkien alojen keskuudessa, mutta erityisesti sosiaalialan opiskelijat erottuivat erittäin merkitsevästi reflektioilla oppimistyyliään luonnonvara-alan opiskelijoista ($p=0,001$). Reflektio keskustelukulttuuri ja sitä kautta oppiminen erotti luonnonvara- ja sosiaali- ja terveystieteen opiskelijoitakin. Keskusteluiden kautta oppiminen sai keskiarvokseen 4,27, mutta luonnonvara-alan keskiarvo oli sosiaalialan keskiarvoa selkeästi pienempi. Luonnonvara- ja sosiaalialan välillä oli tilastollisesti erittäin merkitsevä ero ($p=0,000$), mutta myös luonnonvara- ja terveystieteen välillä oli melkein merkitsevä ero ($p=0,005$). Sosiaalialan pedagogiikka pohjautuu pitkälle yhteisölliseen oppimiseen, jossa opiskelijat jakavat ja tuottavat tietoa yhdessä.

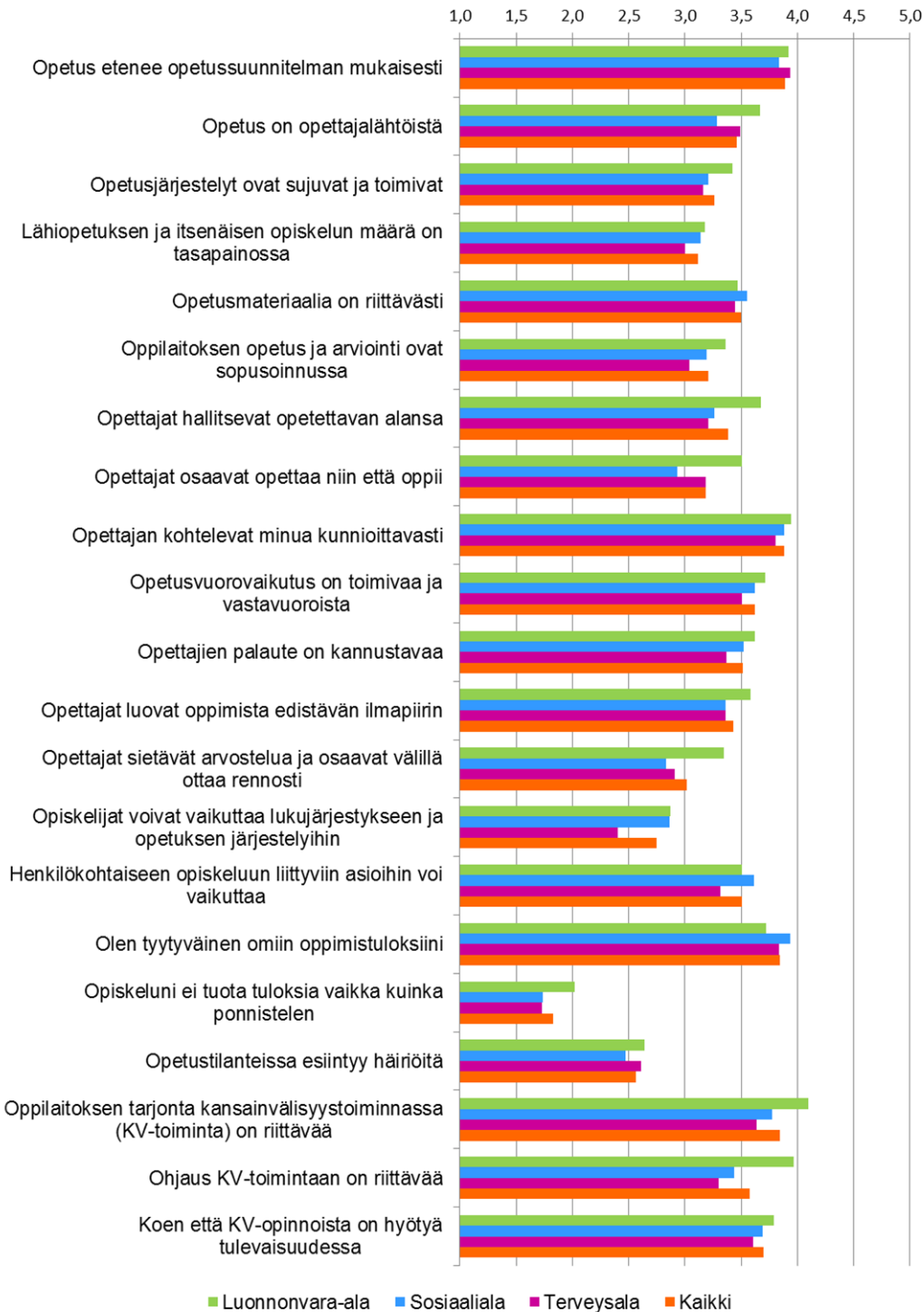
Opiskelijat kokivat myös auttavansa usein opiskelukavereitaan (ka. 3,71). Keskusteleminen ongelmanratkaisussa oli suositumpaa erityisesti sosiaali- ja terveystieteillä kuin luonnonvara-alalla. Ero oli tilastollisestikin erittäin merkitsevä luonnonvara- ja sosiaalialan välillä ($p=0,000$) ja luonnonvara- ja terveystieteen välillä ero oli merkitsevä ($p=0,006$). Muutoin tiedonhaku- ja tiedonhakutaidoissa ei ollut selkeitä eroja alojen välillä.

Opiskelijat kokivat osaavansa käyttää erilaisia tiedonhakumenetelmiä ja myös löytävänsä tarvitsemansa opiskelumateriaalin hyvin. Tiedonhakuun ei juurikaan koettu tarvitsevan apua ja ongelmia pyrittiin ratkaisemaan erilaisten lähteiden kautta. Lisälmen kampuksella akateemisia taitoja tukevat opintojaksot ovatkin osa perusopintoja (Savonia-ammattikorkeakoulu 2012).

Tarkasteltaessa tutkimuksemme tuloksia ja yli 4:n keskiarvon saavia väittämiä, huomataan, että väittämät koskevat motivaatiota (oma opiskelualue sekä itsensä kehittäminen ja toteuttaminen) sekä käytännön opiskelutaitoja (oppimistyyli ja tiedonhaku). Sulanderin ja Romppasen tutkimuksessa väittämien pääpaino oli sama, kummassakin tutkimuksessa kahdeksan väittämää sai päälle 4:n keskiarvon ja näistä väittämistä seitsemän oli samaa tutkimusten kesken ja painottuivat lähes samalla tavalla. Voidaankin siis päätellä, että Savonia-ammattikorkeakoulun lisälmen kampuksen opiskelijoilla on hyvät opiskelutaidot, sillä heillä on hyvä opiskelumotivaatio ja he tunnistavat hyvin omat oppimistyyliinsä sekä osaavat hakea tietoa.

8.4 Sosiaali- ja terveystalouden opetustoimintaa kehitettävä

Opiskelijat saivat arvioida lisälmen kampuksen opetustoimintaan liittyviä asioita. Kysymyssarja koostui 21 erilaisesta pakollisesta kysymyksestä, jotka on esitetty kuviossa 8. Asteikko oli jälleen 1:stä täysin eri mieltä 5:seen täysin samaa mieltä.

KUVIO 8. Vastaajien kokemus opetustoiminnasta, keskiarvo

Kysyttäessä opiskelun etenemistä opetussuunnitelman mukaisesti vastaajien keskiarvoksi muodostui 3,89. Yleisesti opetussuunnitelman mukaiseen etenemiseen oli tiin tyytyväisiä. Opetuksen opettajalähtöisyyttä vastaajat arvioivat keskiarvolla 3,41. Luonnonvara-alan opiskelijat arvioivat opettajalähtöisyyden korkeimmaksi, kun taas sosiaalialalla opiskelijat arvioivat sen alhaisimmaksi. Tämä ero on myös tilastollisesti merkitsevä ($p=0,004$). Opetusjärjestelyiden sujuvuutta ja toimivuutta kaikkien alojen opiskelijat arvioivat keskiarvolla 3,26. Luonnonvara- ja sosiaalialan opiskelijat pitivät kuitenkin terveysalaan verrattuna opetusjärjestelyitä sujuvampina ja toimivampina.

Opettajien opetustyyli on hyvin erilaisia. Valitettavan usein ei edes anneta mahdollisuutta kurssin alussa yhdessä suunnitella kurssin opetus-tyylejä... – –

– – Opetukseen tulisi enemmän kiinnittää huomiota, kysyä vaikka oppilaiden haluja kyseisen opintojaksoon liittyen.

– – Opettajat ovat ammattitaitoisia, ystävällisiä ja mukavia.

Osa opettajista ei näytä valmistautuvan tunneilleen mitenkään ja ovat ihan pihalla asioista. – –

Monimuoto-opiskelu on toisinaan turhan kuormittavaa, paljon tehtäviä samaan aikaan ja toisinaan helppoja viikkoja. Tehtävien sijoittelu tasaisemmaksi toisi helpotusta. Tehtävien päällekkäisyys harmittaa, eli eri kursseista saattaa olla samanaiheiset tehtävät. Lähipäivät venyvät pitkiksi, joten "turhat" tehtävät ja oppitunnit pois. Henkilökohtainen eteneminen piti olla mahdollista, mutta kyllä tässä saa sinnitellä ryhmän mukana, muuten tulee vaikeuksia.

Muutamit opettajat alallamme ovat huippuja ja heiltä opetus sujuu, niin että oppiminen on mukavaa ja tunneilla on mukava istua. Valitettavasti alallamme on vain vähän näitä opettajia. Tuntuu, että suurimmalle osalle opettajistamme työ on ns. "pakkopullaa". Koulussamme käydään opinnoissa paljon samoja asioita läpi vuodesta toiseen ja vaihtoehtoisissa ammattiopinnoissa käydään paljon jo tuttuja asioita läpi. Juurikaan uusia oppimiskokemuksia ei kursseilla ole tullut. Yhden opettajan kurssilla on omalla kohdallani tullut paljon uusia oppimiskokemuksia ja paljon uusia työmenetelmiä. Opettajille pitäisi olla yhteiniset arviointi menetelmät. Joillekin opettajille riittää opiskelijan vähäinen panostus työhön, kun taas joillakin on kohtuuttoman tiukat kriteerit pieniinkin töihin. Yhtenäisemmät menetelmät siis opettajillekin. – –

Lähiopetuksen ja itsenäisen opiskelun määrää arviointiin hajanaisesti. Vastaajien arviot jakautuivat selkeästi niihin, jotka pitivät lähiopetuksen määrää tasapainoisena ja niihin, jotka taas eivät. Luonnonvara-alan opiskelijat mielsivät lähiopetuksen ja itsenäisen opiskelun määrän sopivimpana. Opetusmateriaalien riittävyteen kaikkien alojen opiskelijat olivat pääasiassa tyytyväisiä.

– – *Mielestäni etäopetusta on ollut aivan liikaa, tulee tunne, että moni opettaja "kuittaa velvollisuutensa" antamalla verkkotehtävän...*

– – *Etäopiskelumahdollisuutta enemmän!*

Mielestäni tässä koulussa on liian paljon etäopetusta, jolloin opettaja ei opeta vastavuoroisesti vaan opiskelija itsenäisesti tekee jotain opintoja – –

Oppilaitoksessa tapahtuvan opetuksen ja arvioinnin sopusuhtaisuuden kohdalla eroavaisuuksia syntyi runsaasti puolesta sekä vastaan. Tässä kohtaa on selkeästi havaittavissa se, että jotkut opiskelijat olivat kokeneet eriarvoista kohtelua. Terveysalan opiskelijoista 37,1 % vastasi tähän kysymykseen olevansa eri mieltä väittämän kanssa. Tilastollisesti merkitseviä eroja alojen välillä ei kuitenkaan ole olemassa.

Koko Savoniassa olisi oltava samat arviointikriteerit samassa kurssissa, eikä opettajan vaihtuminen saisi näkyä näin paljon siinä.

Harmittaa kun joillain opettajilla on ne lempioppilaat ja silmätikut, onhan tämä ammattikorkeakoulu vai?

Arvioinnit eivät ole tasapuolisia. Jos mielitelet ja nöyristelet tunnilla, vaikka osaamisesi ei ole hääppöistä, saat kurssista hyvän numeron. Paremman kuin se joka oikeasti yrittää ja keskittyy.

– – *Eräs opettaja taas laittaa tenttien ja kurssien, sekä kaikkien tehtävien osalta päristäkertoimen mukaisen numeron.*

Opettajien oman opetusalan hallintaa kampuksen opiskelijat arvioivat keskiarvolla 3,38. Luonnonvara-alan opiskelijoista reilu viidennes vastasi olevansa täysin tyytyväisiä opettajien ammattitaitoon, sosiaalialan opiskelijoista 15,9 % ja terveysalan opiskelijoista vain 5,2%. Luonnonvara- ja sosiaalialan välillä oli tilastollisesti merkitsevä ero ($p=0,002$) ja luonnonvara- ja terveysalan välillä erittäin merkitsevä ero ($p=0,000$).

Opetuksen tasosta olen erittäin huolissani! Meidän pitäisi opiskella täällä oman alamme ammattilaisiksi, mutta miten voimme sellaisiksi tulla, kun opetuksen taso on ala-arvoista? – –

Opettamisen laatua olisi parannettava. Tuntuu, että osa opettajista ole tietoinen ainakaan opettamisesta, vaikka olisikin alansa asiantuntija. – –

Opetuksen LAATUUN tulee todella satsata. Moni opettaja ei ole alansa asiantuntija, vaikka on kaiken aikaa koulutuksissa. – –

Tärkeänä kohtana voidaan pitää kysymystä opettajien pedagogisesta osaamisesta, jossa ero oli luonnonvara- ja sosiaalialan välillä erittäin merkitsevä ($p=0,000$) ja luon-

nonvara- ja terveystalan välillä melkein merkitsevä ($p=0,014$). Sosiaalialan opiskelijoista 43,9 %, terveystalan opiskelijoista 27,8 % ja luonnonvara-alan opiskelijoista viidennes oli eri mieltä tämän väittämän kanssa. Samaa mieltä luonnonvara-alalta oli 57,2 %, sosiaalialalta 36 % ja terveystalalta 45,4 %. Sosiaalialan opettajien pedagogiset taidot ovatkin vastaajien mielestä kaikista heikoimmat. Opetustoimintaa käsittelevistä avoimista vastauksista 17 % koski opetusmenetelmiä. Kuntun (2008) mukaan opiskelumotivaatiota ja -kykyä ylläpitääkin keskeisesti pätevä opetus- ja ohjaustoiminta.

Miksi koulussa on viralla opettaja, jonka tunnit ovat 99 % itseopiskelua?

Opettajat voisivat mennä opetuksen perusasioihin uudestaan! Miten pidät hyvän tunnin? Samat diat vuodesta toiseen pyörivät yhä uudestaan. Voisiko opetusmuotoja olla erilaisia? Myös powerpoint esityksiä, joita opiskelijat esittävät luokalle, voisi karsia. Ryhmätöitä voi olla, purut voidaan toteuttaa myös eri tavoin.

Puolet opettajista ei vain osaa opettaa.

Opettajien ammattitaito opetukseen herättää joskus kysymyksiä, onko esim. oikea tapa opettaa laittamalla filmi 30 min. pyörimään, poistua paikalta ja palata takaisin keskustelemaan muutamaksi minuutiksi filmistä.

Kysyttäessä opiskelijoiden kokemuksia kunnioittavasta kohtelusta lisälmen kampuksella suurin osa opiskelijoista oli tyytyväisiä. Yli 70 % vastaajista kertoi olevansa samaa mieltä väittämästä. Tilastollisesti merkitseviä eroja alojen välillä ei kuitenkaan ollut.

Joskus tuntuu että meitä kohdellaan lapsina vaikka nuorisopuolta käymekin.

Jotkut opettajat tuntuvat pitävän itseään korkeammassa arvossa kuin opiskelijoita.

Kampuksen opiskelijat arvioivat opetusvuorovaikutuksen toimivuuden ja vastavuoroisuuden keskiarvolla 3,62. Luonnonvara-alalla luku oli aloista korkein. Terveystalan opiskelijoista reilu puolet vastasi olevansa jonkin verran samaa mieltä lisälmen kampuksen tilanteesta. Myös sosiaali- ja luonnonvara-alan opiskelijoiden osuus oli samaa luokkaa toimivuutta ja vastavuoroisuutta mitattaessa.

Opettajille (osalle välttämätöntä) pitäisi antaa vuorovaikutuskoulutusta, jotta oppitunnit jaksaisi valvoa.

Väitettä ”Opettajien palaute on kannustavaa” kampukset opiskelijat arvioivat keskiarvolla 3,52. Opiskelijat olivat pääasiassa tyytyväisiä opettajilta saamaansa kannustukseen, vaikka avoimissa vastauksissa kannustusta ja palautteenantoa kritisoitiinkin. Opettajat luovat oppimista edistävän ilmapiirin -kysymykseen lisälmen kampuksen opiskelijat arvioivat keskiarvolla 3,42. Luonnonvara-ala arvioi keskiarvon korkeimmaksi. Tilastollisesti merkitseviä eroja alojen välillä ei kuitenkaan ole havaittavissa.

Opettajilta pitäisi saada enemmän kannustusta opintoihin. – –

– – Opettajilta ei saa positiivista palautetta... – –

– – Niiltä opettajilta joilta olen saanut palautetta, palaute on ollut hyvää, mutta joidenkin kurssien osalta olisi toivonut laajempaa palautetta ja palautetta ylipäätään. Savonialla on hyvä opiskeluilmapiiri, opiskelijat ovat ystävällisiä ja myönteisin mielin. – –

– – Opiskelijoiden yhteishenkeä ja ilmapiiriä voisi koettaa parantaa ja toisaalta opettajien pitäisi enemmän puuttua joidenkin opiskeijoiden häiritsevään ja välillä jopa törkeään käytökseen, esim. kovaäänisyyteen tunteilla ja toisten opiskelijoiden syrjintään ja jopa henkiseen väkivaltaan.

Kampuksen opiskelijat arvioivat kysymystä ”Opettaja sietävät arvostelua ja osaavat välillä ottaa rennosti” keskiarvolla 3,02. Luonnonvara-alan opiskelijat arvioivat tämän kohdan muita aloja korkeammaksi. Sosiaali- ja terveysalan opiskelijat arvioivat tässä väittämässä kokevansa opettajien sietävän vähiten arvostelua ja osaavan ottaa rennosti. Tilastollisesti erittäin merkitsevä ero oli luonnonvara- ja sosiaalialan välillä ($p=0,000$). Myös luonnonvara- ja terveysalan välillä ero on tilastollisesti merkitsevä ($p=0,005$).

Opettajien tulisi opetella ottamaan paremmin kritiikkiä. – –

Opettajat voisivat hieman paremmin kuunnella opiskelijoita ja ottaa palautetta vastaan ilman vastakritiikkiä! – –

– – Palautetta pyydetään, mutta sitä ei saisi antaa parannettavan muodossa, opettajat eivät kykene ottamaan vastaan kritiikkiä, vaikka se ei kohdistuisikaan heihin henkilökohtaisesti. – –

– – Jotkut opettajat eivät kestä opiskelijan palautetta opetuksesta, se jää opettajan hampaankoloon, eli olet sen jälkeen ikävässä välikädessä. Kaikki opettajat eivät informoi että palautetta opintojaksosta voi antaa Opipaliin, opettaja ei aukaise sitä tai kerro että opetuksesta voi antaa palautetta.

– – Palautteen antamista opipalin kautta pitäisi kehittää, ja jokaisen opettajan pitäisi antaa mahdollisuus antaa palautetta sen kautta. Muutama opettaja on ottanut palautetta kirjallisesti, joten palautteet eivät mene

opettajalta eteenpäin. Opipalin kautta, palaute menisi myös ylemmälle taholle.

Opiskelijat kokivat voivansa vaikuttaa vain vähäisesti lukujärjestyksiin ja muihin opetusjärjestelyihin (ka 2,75). Avoimista vastauksista nousi esille yhteensä 24 palautetta, joissa viitattiin lukujärjestyksiin. Yleisimmin lukujärjestyksiä toivottiin saataville nykyistä aiemmin.

Lukujärjestykset voisi tulla aikaisemmin eikä liian pitkiä koulupäiviä! Ei klo 18.00 asti!

Lukujärjestyksistä vajaan päivät pois. Ennemmin täysiä päiviä ja sitten kokonaan itsenäisen opiskelun päiviä, niin ettei pitkä matkalaisten tarvitse ajaa koululle 1,5 h tai 2,5 h takia.

Lukujärjestykset saadaan vasta kahta viikkoa ennen ja oman elämän suunnittelu sen myötä on ollut erittäin hankalaa tai mahdotonta. Miten otat osa-aikatyötä kun et tiedä milloin saat virua koululla kuuteen ja milloin on vapaa-päiviä (ja niitä on erittäin usein).

Luonnonvara- ja sosiaaliala arvioi vaikuttamismahdollisuutensa yhtä suuriksi. Terveystieteen kokemukset vaikuttamismahdollisuuksista olivat alhaisimmat. Kolmannes terveystieteen opiskelijoista kokikin voineensa vaikuttaa vain jonkin verran lukujärjestykseen ja muihin opetusjärjestelyihin. Tilastollisesti merkitsevät erot löytyvät sosiaalialan ja terveystieteen väliltä ($p=0,002$) ja luonnonvara- ja terveystieteen väliltä ($p=0,004$).

Henkilökohtaiseen opiskeluun liittyviin asioihin kaikkien alojen opiskelijat tunsivat kuitenkin voivansa vaikuttaa melko hyvin. Tilastollisesti merkitsevä ero ilmenee sosiaalialan ja terveystieteen välillä ($p=0,006$). Terveystieteen heikompia vaikutusmahdollisuuksia selittää alan tiukemmin strukturoitu opetussuunnitelma.

– – Omaa henkilökohtaista opintopolkua on käytännössä mahdoton toteuttaa koulutusohjelman sisällä, ylimääräinen/täydentävä aines on haettava opintojen ulkopuolelta, joka taas häiritsee täysipainoisten opintojen suoritusta ja maksullisuutensa takia on usein mahdotonta. – –

Pitäisi olla mahdollisuus pystyä vaikuttamaan enemmän lukujärjestykseen ja opinnoiden etenemiseen. Mikäli haluaisi nopeuttaa opintojen kulkua, ei siihen tällä hetkellä anneta mahdollisuutta. Laskee opiskelumotivaatiota, kun ei voi edetä omaan tahtiin ja oman elämäntilanteen mukaan.

Suurin osa kaikkien alojen opiskelijoista koki olevansa tyytyväisiä omiin oppimistuloksiinsa. Yhteiseksi keskiarvoksi muodostui 3,84. Suurin osa kampuksen opiskelijoista koki opiskelun eteen tehtävien ponnistelujen näkyvän oppimistuloksissa. Tilastollises-

ti melkein merkitsevät erot löytyivät verrattaessa luonnonvara- ja terveysalaa ($p=0,033$) ja luonnonvara- ja sosiaalialaa ($p=0,013$). Luonnonvara-alan opiskelijat kokivat ponnistelujensa tuottavan vähiten hyviä oppimistuloksia. Tästä kertoo myös taulukko 3 josta ilmenee, kuinka luonnonvara-alan opiskelijoista kolmannes kokee opintomenestyksensä tyydyttäväksi tai välttäväksi.

”Esiintyykö oppitunneilla häiriöitä” -kysymyksen yhteinen keskiarvo oli 2,56. Luonnonvara- ja terveysalan opiskelijat kokivat eniten olevansa samaa mieltä tämän väit-
tämän kanssa ja sosiaalialan opiskelijat puolestaan vähiten.

Häiriöt oppitunneilla liittyvät lähinnä joidenkin yksittäisten opiskelijoiden aiheuttamaan meteliin/puhumiseen. Häiritsee omaa oppimista kun ei kuule mitä opettaja puhuu... Osa opettajista puuttuu asiaan napakasti, osa ehkä hiukan liian rennosti.

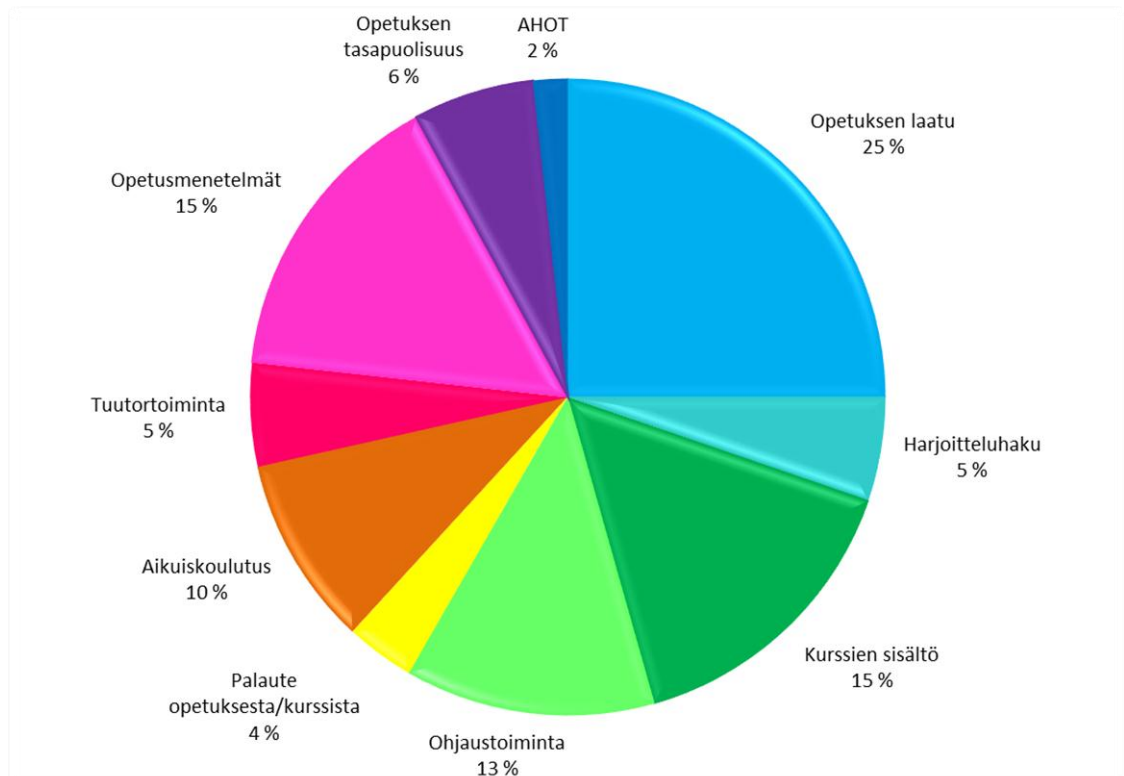
Oppilaitoksen kansainvälisen toiminnan tarjontaan kampuksen opiskelijat olivat keskimääräisesti tyytyväisiä. Luonnonvara-ala oli kaikista aloista selkeästi tyytyväisin kv-toiminnan riittävyteen. Myös sosiaali- ja terveysala oli varsin tyytyväinen kansainvälisyystoimintaan. P-arvoja verrattaessa luonnonvara- ja terveysalan kesken ero oli tilastollisesti erittäin merkitsevä ($p=0,000$). Merkitsevä ero ilmenee myös sosiaali- ja luonnonvara-alan välillä ($p=0,002$). Luonnonvara-alan tyytyväisyyttä voi selittää se, että lisälmen kampukselle tulevat vaihto-opiskelijat ovat pääasiallisesti luonnonvara-alan opiskelijoita. Näin ollen luonnonvara-alan opiskelijat pääsevät mukaan kv-toimintaan helpommin.

– – KV-toimintaa voisi kehittää, esim. perheellinen ei ehkä halua/voi lähteä 3 kk vaihtoon, lyhempi aika tai muu toiminta kiinnostaisi kovasti. – –

Samantyyppistä suuntausta oli huomattavissa myös kansainvälisyystoimintaan liittyvän ohjauksen kohdalla. Luonnonvara-ala oli kaikista tyytyväisin samaansa ohjaukseen. Kolmannes luonnonvara-alan opiskelijoista oli tyytyväisiä saamaansa ohjauksen riittävyteen kv-toiminnassa. Tilastollisesti erittäin merkittävät erot ilmenevät luonnonvara- ja sosiaalialan ($p=0,000$) sekä luonnonvara- ja terveysalan välillä ($p=0,000$). Kansainvälisyysopinnoista saatavan hyödyn kohdalla keskiarvo oli 3,70. Kaikista aloista luonnonvara-ala koki hyötyvänsä eniten.

– – sillä esim. kv-vaihdon olisi voinut suorittaa aikaisemmin, mikäli lisäinformaatiota olisi ollut.

Kaiken kaikkiaan keskiarvoja verrattaessa voidaan todeta, että luonnonvara-alan opiskelijat ovat tyytyväisimpiä opetustoimintaan. Luonnonvara-alan keskiarvot olivat suurimmaksi osaksi päälle kaikkien vastaajien keskiarvojen. Sosiaali- ja terveysalan keskiarvoissa ei ollut suuria eroja verrattuna luonnonvara-alaan, mutta sosiaalialan opiskelijat kokivat opetustoiminnan jonkin verran paremmaksi kuin terveysalan opiskelijat.

KUVIO 9. Opetus- ja ohjaustoiminnasta annettujen avoimien vastausten jakautuminen aiheittain, mainintojen n=228

Opetus- ja ohjaustoiminnasta annettiin kaikkiaan 145 palautetta, joissa oli 228 mainintaa kuviossa 9 esitetyn jakauman mukaisesti. Opetustoiminnasta kommentoitiin eniten opetuksen laatua, kurssien sisältöä ja opetusmenetelmiä. Ohjaustoiminnasta palautetta annettiin yleisestä opintojen ohjauksesta, tuutoroinnasta sekä AHOT:sta eli aiemmin hankitun osaamisen tunnustamisesta. Harjoitteluhakukäytäntöä kommentoitiin 5 %:ssa avoimien vastausten opetus- ja ohjaustoimintaa koskevissa palautteissa. Palautteista ei käynyt ilmi, minkä alan harjoittelussa on ongelmia.

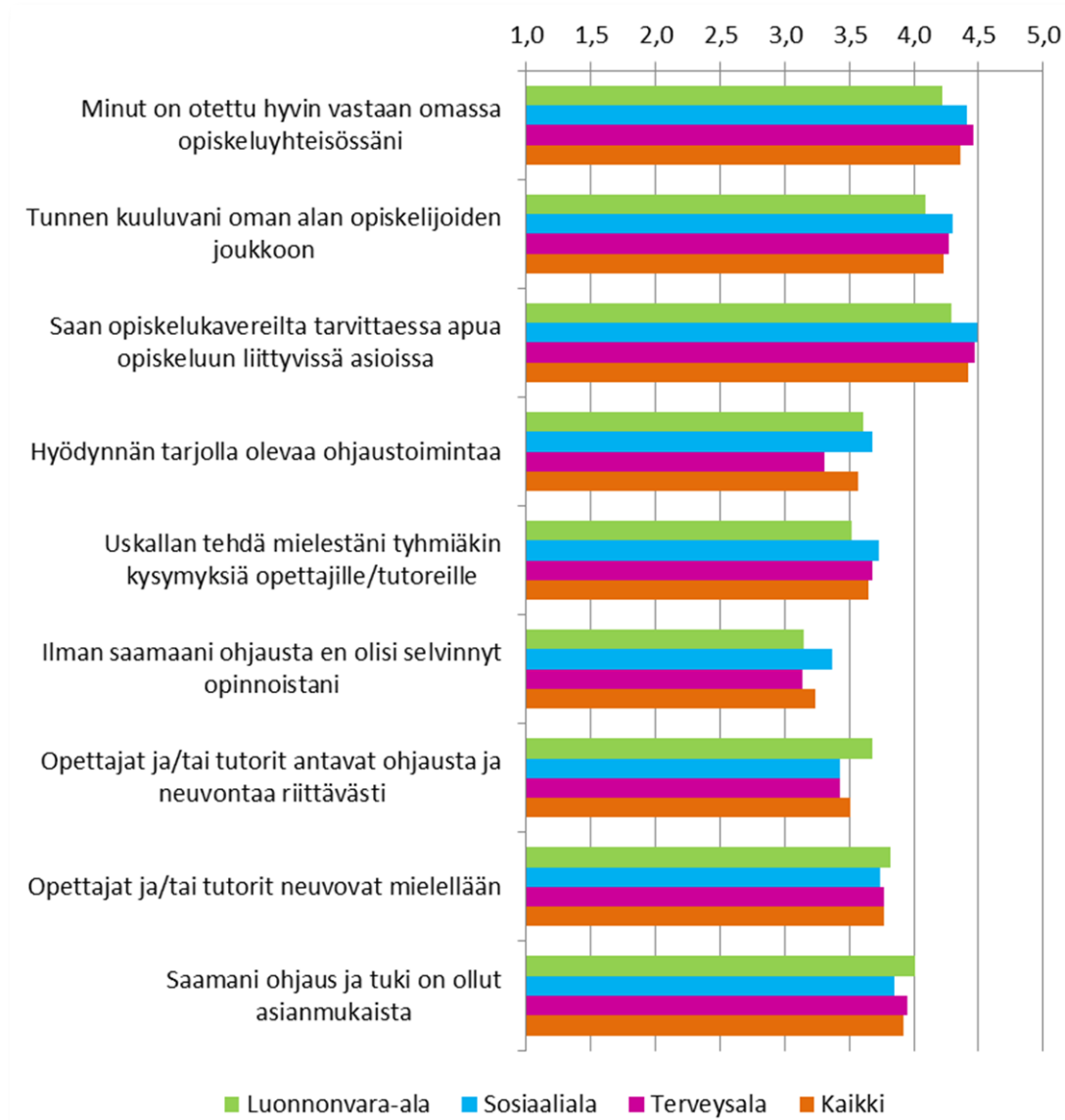
Harjoitteluhakusysteemi ei toimi – joskus on jäänyt paikkoja kentältä, ettei ole kukaan opiskelija mennyt "hyvään" harjoittelupaikkaa. Syy on ollut se, että jollakin on ollut yksi paikka jo takataskussa ja hän on men-

nyt kuitenkin toiseen paikkaan. Toinen opiskelija ei ole saanut lupaa kysyä "vapautuneeseen" paikkaa.

Harjoitteluhakuprosessi ei ole toimiva, koska aina tulee niitä väliinputoajia, jotka eivät pääse toivomaansa paikkaan.

8.5 Tutoroinnin onnistumiseen kiinnitettävä huomiota

Ohjaustoiminnasta kysyttiin vastaajilta yhdeksällä väittämällä. Kuviosta 10 voidaan havaita, että enemmistö on otettu hyvin vastaan omaan opiskeluyhteisönsä. Terveysalan opiskelijat kokivat opiskeluyhteisönsä vastaanottavaisimpina. Kaiken kaikkiaan voidaan sanoa opiskelijoiden integroituvan hyvin omiin luokkayhteisöihinsä. Jokaiselta alalta yli puolet opiskelijoista kokee olevansa samaa mieltä tämän väittämän kanssa.

KUVIO 10. Vastaajien kokemus ohjaustoiminnasta, keskiarvo

Kampuksen opiskelijat tunsivat kuuluvansa oman alansa opiskelijoiden joukkoon. Sosiaalialan opiskelijoista yli puolet oli täysin samaa mieltä väittämän kanssa. Terveystieteiden opiskelijoista alle puolet ja luonnonvara-alan opiskelijoista noin 40 % vastasi olevansa täysin samaa mieltä väittämän kanssa. Sosiaalialan keskusteleva oppimiskulttuuri voi olla yhtenä tekijänä selittämässä opiskelijoiden yhteenkuuluvuutta.

Hyvä yhteishenki näkyy myös ”saan opiskelukavereilta tarvittaessa apua opiskeluun liittyvissä asioissa” kysymyksen kohdalla. Kampuksen keskiarvo oli 4,42. Sosiaalialan opiskelijat vastasivat suurimpana joukkona olevansa samaa mieltä tämän väittämän kanssa, kun yli 60 % heistä oli täysin samaa mieltä. Samaa mieltä väittämän kanssa terveystieteiden opiskelijoista oli vajaa 60 % sekä reilu 40 % luonnonvara-alan opiskelijoista.

Tilastollisesti merkitsevät erot ilmenevät luonnonvara- ja sosiaalialan ($p=0,005$) ja luonnonvara- ja terveystieteiden ($p=0,039$) välillä. Luonnonvara-alan opiskelijat kokivat siis heikoimmin saavansa apua tarvittaessa opiskelukavereiltaan. Tätä tukee myös väite ”Autan usein opiskelukavereitani” kuviossa 4, jossa luonnonvara-alan opiskelijat kokivat auttavansa opiskelutovereitaan vähiten verrattuna sosiaali- ja terveystieteiden alaan. Lisäksi samassa kuviossa oleva väite keskustelemalla oppimisesta näyttäisi tukevan luonnonvara-alan opiskelijoiden erilaista oppimistyyliä verrattuna sosiaali- ja terveystieteiden alaan, sillä ero oli tilastollisestikin merkitsevä.

Tarjolla olevan ohjaustoiminnan hyödyntäminen sai keskiarvon 3,57. Tilastollisesti melkein merkitsevä ero ilmeni luonnonvara- ja terveystieteiden välillä ($p=0,030$), mutta sosiaali- ja terveystieteiden välillä ero oli merkitsevä ($p=0,002$). Sosiaalialan opiskelijat kokivat saamansa ohjauksen merkityksen suurimmaksi. He hyödynsivät tarjolla olevaa ohjaustoimintaa luonnonvara-alan kanssa merkittävästi enemmän kuin terveystieteiden ala, mutta luonnonvara-alan opiskelijat kokivat ohjaustoiminnan riittävämmäksi luonnonvara-alalla. Myös terveystieteiden ala kaipasi ohjausta ja neuvontaa lähes saman verran kuin sosiaalialalla, mutta toisaalta he hyödynsivät vähiten tarjolla olevaa ohjaustoimintaa.

Opiskelijat kokivat uskaltavansa esittää myös tyhmiä kysymyksiä opettajille/tutoreille. Sosiaalialan opiskelijat kokivat suurimpana joukkona tarjotun ohjauksen edesauttaneen opiskeluista suoriutumista. Vastajat kokivat opettaja- sekä opiskelijatutoreiden antavan ohjausta ja neuvontaa mielellään ja sitä oli myös riittävästi. Tilastollisesti melkein merkitsevät erot ilmenevät luonnonvara- ja sosiaalialan ($p=0,043$) sekä luonnonvara- ja terveystieteiden ($p=0,019$) välillä. Luonnonvara-alan opiskelijat olivat eniten

samaa mieltä siitä, että ohjausta ja neuvontaa on riittävästi. Vastaajat kokivat annetun ohjauksen ja neuvonnan olevan asianmukaista.

Opinnäytetyön ohjausta saisi olla enemmän, niin että sisällönohjaaja voisi antaa enemmän kahdenkeskistä ohjausta alkuvaiheessa. – –

Opintojen suunnitteluun parempaa ohjausta. Tutoropettajien toiminta tarpeen mukaiseksi, opiskelijan tarpeet huomioon ottaen. Tutoropettajilta enemmän tiedon saantia. – –

Luonnonvara-alan opiskelijatutoreiden toiminnassa 2011 erittäin paljon kehitettävää! Tutortoiminnasta ei tunnu olevan mitään hyötyä, lukuun ottamatta ehkä opiskelijabileitä.. – –

Opiskelijat kokivat saaneensa eniten tukea oppilaitoksen sisältä opiskelutovereiltaan, toiseksi eniten opettajatutoreilta ja lähes yhtä paljon opettajilta. Vähiten tukea oli tullut opintopsykologilta ja terveydenhoitajalta. Muita tahoja olivat muun muassa tilapalvelusihteeri, vanhemmat opiskelijat, opintotoimisto, keittiöhenkilökunta, kv-koordinaattori ja kirjasto. Alojen välillä ei ollut merkittäviä eroja, ainoa selkeä ero oli opettajien ja opettajatutoreiden merkityksen erossa luonnonvara-alan ja sosiaali- ja terveysalaan yhdessä.

Sosiaali- ja terveysalalle merkityksellisempi tuen antaja oli nimenomaan opettajatutorit kuin opettajat yleensä, kun taas luonnonvara-alalla asia oli toisinpäin. Toinen ero oli opiskelijatutoroinnin ja opinto-ohjauksen välillä. Sosiaali- ja luonnonvara-alalla opiskelijatutorointi tuli neljäntenä tärkeimpänä tuen antajana, mutta terveysalalla neljäs oli opinto-ohjaus ja viides opiskelijatutorointi. Tätä selittänee sairaanhoitajaopiskelijoiden tutoroinnin jonkinasteinen epäonnistuminen, sillä sairaanhoitajatutorit ovat usein harjoitteluissa ja poissa koululta silloin kun aloittavia opiskelijoita pitäisi tutoroida.

– – Valtaosa opettajista on kuitenkin mukavia ja ohjausta ja tukea saa tarvittaessa, ainakin omalta ryhmältä.

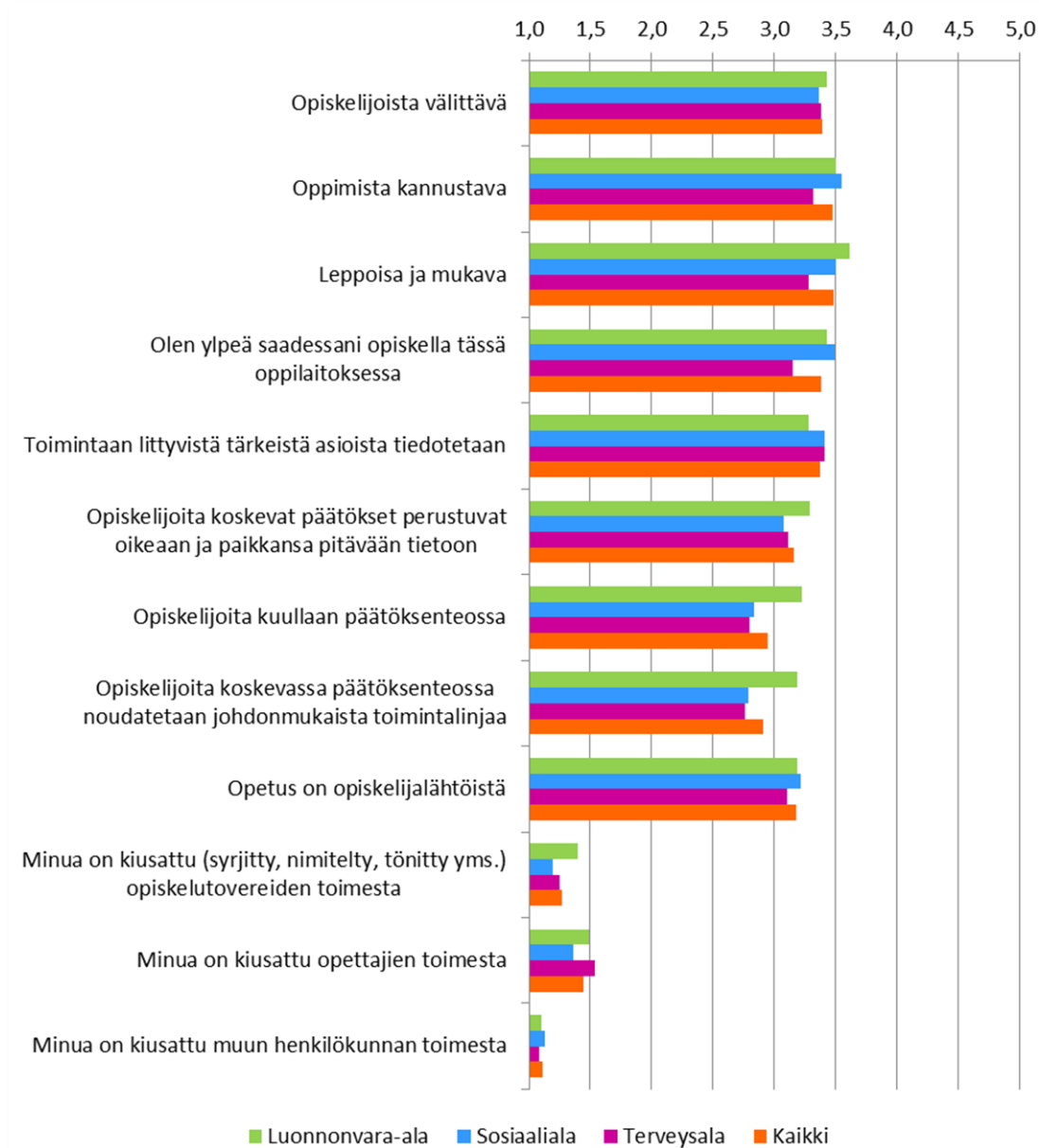
Ohjaus etenkin opintojen loppuvaiheessa, missä se olisi äärimmäisen tärkeää, on huonoa. Opettajia ei saa kiinni ei sähköpostitse eikä tavoittamalla huoneestaan. Opettajat eivät aina ole vastaanottotunnillakaan tavoitettavissa. Opettajat eivät vastaa sähköposteihin, vaikka sanovat, että niiden heidät saa parhaiten kiinni. – –

– – Tuutorit voisivat käydä pitämässä tuutoritunteja paljon enemmän, joka lukuvuotena vähintään muutaman kerran. He voisivat kysellä jaksamisesta ja mahdollisista ongelmista, joita on tullut opiskelujen varrella. Opiskelijatuutori voi olla arvokas apu jos opettajatuutorilla ja opiskelijalla ei kemiaa sovi yhteen ja tulee konflikteja.

8.6 Luonnonvara-alalla reiluin meininki

Mielipiteitä oppilaitoksen sosiaalisesta ympäristöstä vastaajilta tiedusteltiin kahdella toista väittämällä (kuvio 11). Oppilaitosta arvioidaan opiskelijoista välittäväksi (ka. 3,39). Merkittäviä eroja alojen välillä ei ollut. Oppilaitosta arvioitiin myös kannustavaksi, sillä joka alalta reilusti yli puolet oli väitteestä samaa mieltä. Terveysalan opiskelijat arvioivat kannustavuutta kaikkein kriittisimmin.

Oppilaitoksen ilmapiirin leppoisuus ja mukavuus jakoi mielipiteitä. Väite sai keskiarvokseen 3,48. Luonnonvara-ala arvioi oppilaitoksen kaikkein mukavimmaksi ja ero terveysalan välillä oli tilastollisestikin merkitsevä ($p=0,006$). Sosiaaliala koki eniten ylpeyttä Iisalmen kampuksella opiskelemisestaan ja lähes yhtä ylpeitä olivat luonnonvara-alan opiskelijat. Tilastollisesti melkein merkitsevä ero oli luonnonvara- ja terveysalan välillä ($p=0,025$). Sosiaali- ja terveysalan ero oli merkitsevä ($p=0,007$). Sosiaali- ja luonnonvara-alan opiskelijat siis tunsivat selkeämmin kokevansa ylpeyttä opiskelustaan tässä oppilaitoksessa.

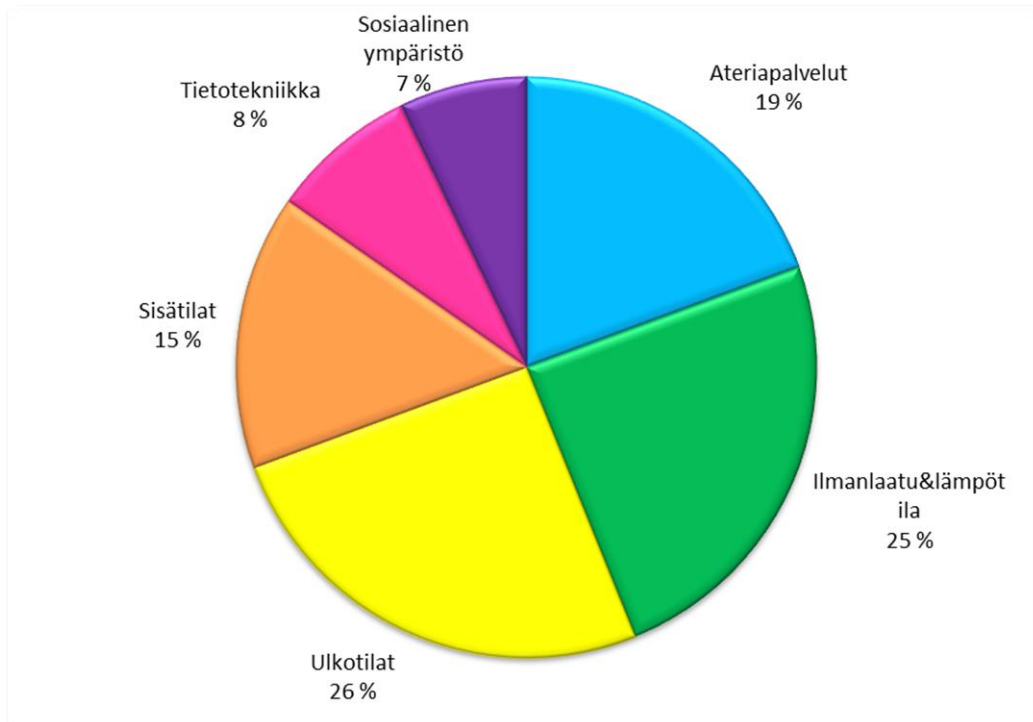

KUVIO 11. Vastaajien kokemus sosiaalisesta opiskeluympäristöstään, keskiarvo

Avoimissa vastauksissa oli 61 opiskeluympäristöön liittyvää kommenttia, joissa sivuttiin kuutta eri aihetta (kuvio 12). Sosiaalista ympäristöä kommentoitiin seitsemässä vastauksessa muun muassa seuraavasti:

Toivoisin myös opiskeluilmapiiiriin puuttumista ja enemmän ryhmäytymislanteita, ettei ryhmähenki katoaisi ja olisi mukava opiskella ryhmän mukana.

– – Muuten Savoniassa on ainakin tähän mennessä ollut mukava opiskella. Ilmapiiiri on luokan ulkopuolellakin lämminhenkinen ja hyvä :)

KUVIO 12. Opiskelu ympäristöä koskevat maininnat avoimissa vastauksissa, mainintojen n=98

Opiskelijat kokivat, että toimintaan liittyvistä tärkeistä asioista tiedotetaan jossain määrin. Alojen välisissä keskiarvoissa ei ollut tilastollisesti merkittäviä eroja, mutta huomattavaa on, että luonnonvara-alan opiskelijoista 9 % koki olevansa täysin eri mieltä väitteen kanssa, kun taas sosiaali- ja terveysalalta vain 2 % kummaltakin oli täysin eri mieltä. Voidaan siis sanoa, että luonnonvara-alan tiedotus on heikompaa kuin sosiaali- ja terveysalan.

Opiskelijoita koskevien päätösten perustuminen oikeaan tietoon oli ilmeisesti vaikeasti arvioitava väite, sillä sosiaali- ja luonnonvara-alalta 44 % kummaltakin alalta ei ollut samaa tai eri mieltä. Tilastollisesti keskiarvojen erot eivät olleet merkittäviä, kaikkien vastaajien keskiarvo oli 3,16. Opiskelijoiden kuuleminen päätöksenteossa sai keskiarvon 2,95 eli opiskelijat olivat asiasta enemmän eri kuin samaa mieltä. Luonnonvara-ala koki kuitenkin tulevaisuutta paremmin kuulluksi verrattuna sosiaali- ja terveysalaan. Tilastollisesti erittäin merkitsevä ero oli luonnonvara- ja terveysalan välillä ($p=0,001$) ja merkitsevä ero luonnonvara- ja sosiaalialan välillä ($p=0,002$).

Luonnonvara-alan opiskelijat näkivät päätöksenteossa yhtenäisemmän linjan, kuin muiden alojen opiskelijat. Koko joukon keskiarvo oli 2,91. Luonnonvara- ja sosiaalialan välinen ero oli tilastollisesti merkitsevä ($p=0,002$) ja luonnonvara- ja terveysalan

välillä erittäin merkitsevä ($p=0,000$). Näin ollen sosiaali- ja terveysalan opiskelijat koki saavansa epätasa-arvoisempaa kohtelua kuin luonnonvara-alan opiskelijat. Epätasa-arvoisuuteen viitattiin myös kyselyn avoimissa vastauksissa.

Opiskelijoiden tasapuolinen kohtelu kyseenalaista. Opettajien yhtenäinen toimintalinja puuttuu. He pelaavat/toimivat "persoonakortilla".

Tasapuolisuutta kaikkia opiskelijoita kohtaan tässä koulussa ei ole ollenkaan. Toiset opiskelijat saavat erilaisen kohtelun opinnoissaan kuin toiset. Tässä olisi paranneltavaa

Opintojen opiskelijalähtöisyys jakaantui tasaisesti kaikkien vastausvaihtoehtojen kesken. Keskiarvoksi muodostui 3,18, eikä alojen välillä ollut tilastollisesti merkitseviä eroja. Terveysala koki opiskelijalähtöisyyden hieman muita aloja vähäisemmäksi.

Salmela-Aron (2011, 44) mukaan mitä enemmän opiskelijat kokevat saavansa tukea, myönteistä kannustusta sekä kokevat opettajat oikeudenmukaisiksi, sitä vähemmän heillä esiintyy opiskelu-uupumusta. Lisäksi opettajien suhtautuminen myönteisesti ja motivointi opintoihin vähentää opiskelijoiden kokemaa uupumuksen tunnetta. Myös opiskelukavereiden tarjoama tuki suojaa opiskelu-uupumukselta.

Kysyttäessä kiusaamiskokemuksista eriteltiin kiusaajista opiskelutoverit, opettajat ja muu henkilökunta. Keskiarvojen perusteella kiusaamista koettiin eniten opettajien ja opiskelutovereiden taholta ja vähiten muun henkilökunnan suunnalta. Sosiaalialalla kokemus opettajien kiusaamisen kohteeksi joutumisesta oli kaikkein alhaisin, viidenneksellä oli jonkinasteinen kokemus kiusatuksi tulemisesta opettajien taholta. Luonnonvara-alalla vastaava luku oli 24 % ja terveysalalla 29 %. Voidaan siis päätellä, että terveysala koki eniten jonkinasteista kiusaamista. Terveysalan vastaajista kuitenkin yksikään ei ollut täysin samaa mieltä, toisin kuin sosiaali- tai luonnonvara-alalla ilmeni näitäkin vastauksia.

Sosiaali- ja terveysalan vastaajat kokivat saman verran jonkinasteista kiusaamisen tunnetta opiskelutovereiden suunnalta, 11 % molemmilta aloilta. Luonnonvara-alalla luku oli kuitenkin 19 % ja täysin samaa mieltä olevia vastaajia löytyi luonnonvara-alalta muutama, samoin kuin sosiaali-alalta. Muun henkilökunnan kiusaamaksi koki joutuneensa sosiaaliala hiukan muita aloja enemmän.

Sulanderin ja Romppasen (2007) tutkimuksessa väittämät noudattivat pitkälti samaa linjaa kuin omassa tutkimuksessamme. Eroja ilmeni asioista tiedottamisessa, johon

Savoniassa oltiin suhteellisen tyytyväisiä (ka 3,37), mutta pilotointitutkimuksessa keskiarvo jäi alle 2,5. Ero voi johtua myös siitä, että kysymyksenasettelu on hieman erilainen. Eroa oli myös opiskelijoita koskevan päätöksenteon yhtenäisissä toimintalinjoissa, tutkimuksessamme keskiarvo oli 2,91 ja pilotointitutkimuksessa n. 3,2. Savonia-amk:n opiskelijat kritisoivat toimintalinjojen yhtenäisyyden puutteellisuutta myös avoimissa vastauksissa. Henkisen väkivallan suhteen oman tutkimuksemme keskiarvo jäi pienemmäksi, mikä kertoo siitä, että Savonia-amk:n lisälmen yksikössä ei koeta henkistä väkivaltaa yksittäisiä tapauksia lukuun ottamatta.

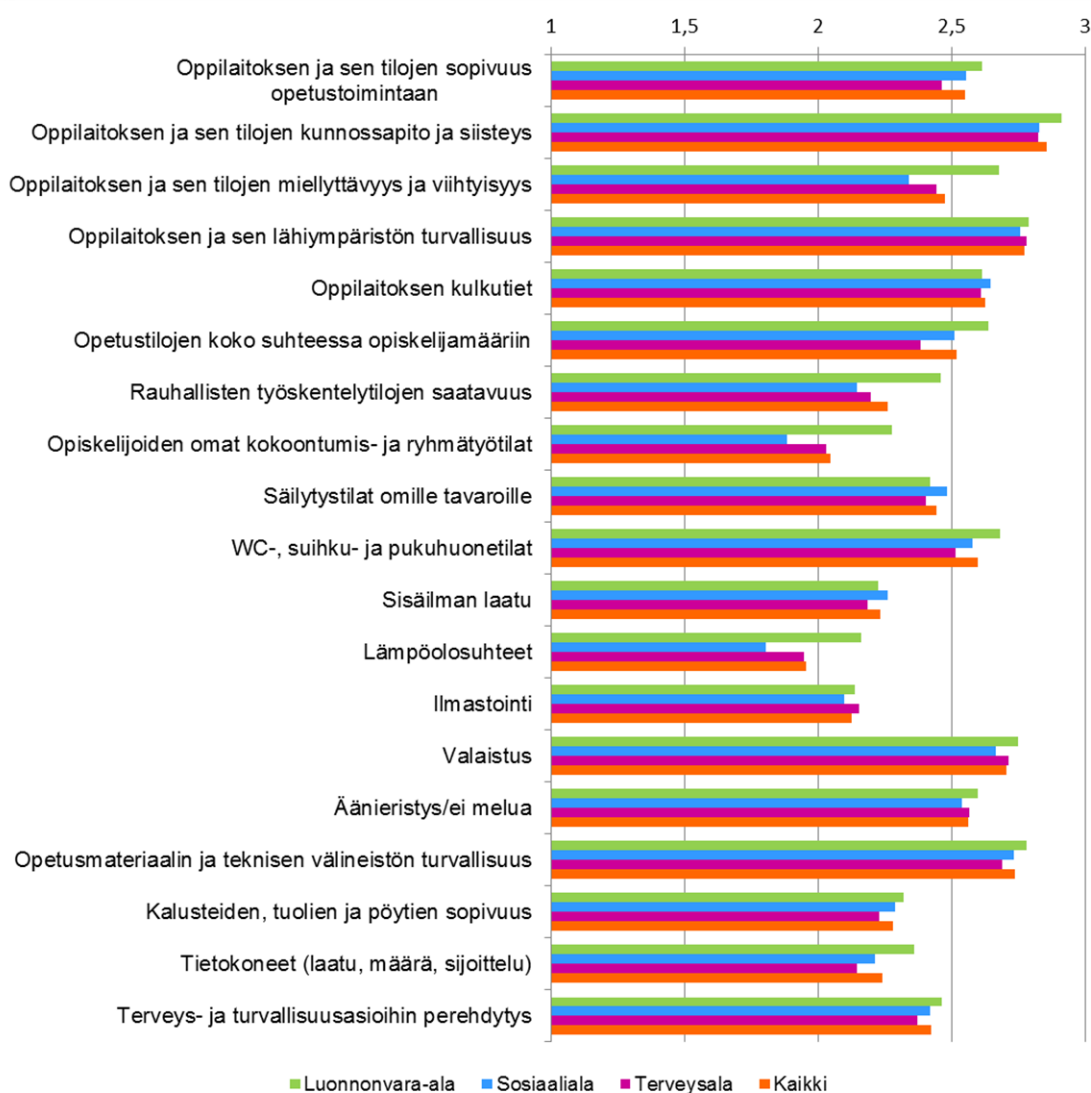
8.7 Parannettavaa sekä sisä- että ulkotiloissa

Opiskelijat arvioivat oppilaitoksen fyysistä kuntoa ja tilaa yhdeksällätoista eri väittämällä (kuvio 13). Vastausvaihtoehdot olivat 1–3, paljon parannettavaa, jonkin verran parannettavaa ja kunnossa. Opiskelijat näkivät oppilaitosten tilojen olevan soveltuvat opetustoimintaan. Terveysalan opiskelijoista yli puolet, sosiaalian opiskelijoista 43,3 % ja luonnonvara-alan opiskelijoista kolmannes kokivat tiloissa jonkun verran parannettavaa.

Tilastollisesti melkein merkitsevä ero oli kuitenkin luonnonvara- ja terveysalan välillä, sillä p-arvoksi tuli 0,013, kun luonnonvara-ala piti tiloja sopivampana kuin terveysalan opiskelijat. Ero johtunee siitä, että terveysalan opiskelijoilla on paljon käytännön harjoitustunteja lisälmen kampuksella, joten he mahdollisesti odottavat myös tiloilta täyttä työelämävastaavuutta vaikka tilat vastaavatkin kriteereitä jo nyt. Avoimissa vastauksissa esille nousi joidenkin opetustilojen ongelmallisuus luokkatilanteissa.

Osa opetustiloista on ongelmallisia, koska "väliseinät" katkaisevat huoneen ja heikentävät kuuluvuutta.

Siisteyden suhteen joka alalta vähintään 83 % piti tiloja kunnossa ja siisteinä. Keskiarvo oli hyvä 2,85. Tiloja miellyttävinä ja viihtyisinä piti lähes 70 % luonnonvara-alan opiskelijoista kun taas sosiaali- ja terveysalan opiskelijoista puolet näki tilojen viihtyisyydessä parantamisen varaa. Oppilaitosta ja lähiympäristöä pidettiin turvallisena ja joka alalta vähintään 76 %:n mielestä turvallisuusasiat olivatkin kunnossa. Myös oppilaitoksen kulkuteiden koettiin olevan kunnossa, mutta toisaalta 2,5–5,6 % eri alojen vastaajista arvioi kulkuteissa olevan paljon parannettavaa.

KUVIO 13. Vastaajien kokemus fyysisestä opiskeluympäristöstään, keskiarvo

Oppilaitoksen paikoitusalueen koko sai paljon kritiikkiä avoimissa vastauksissa. Myös autojen lämmitystolppia toivottiin lisää. Avoimissa vastauksissa oli yhteensä 23 viittoa paikoitusalueisiin ja lämmitystolppiin.

Parkkipaikkoja voisi lisätä (parkkipaikkoja on vähän suhteutettuna opiskelijamäärään). – –

– – Parkkipaikkoja voisi olla enemmän, jotta kaikki mahtuisivat tulemaan koululle. Lämmitys paikkoja voisi mielestäni antaa myös opiskelijoille, varsinkin niille jotka kulkevat pidemmän matkan takaa.

Opetustilojen kokoa suhteessa opiskelijamääriin arvioitiin vaihtelevasti, vaikka tyytyväisyys oli melko hyvä (ka 2,52). Erityisesti terveysalan opiskelijat kokevan asiassa

olevan parantamisen varaa, kun taas luonnonvara-ala koki parannettavaa paljon vähemmän. Ero oli tilastollisestikin erittäin merkitsevä ($p=0,001$). Terveysalan opiskelijoita reilu 8 % näki tilakoossa paljon parannettavaa ja sosiaalialan opiskelijoista yhtä monella oli vastaava mielipide. Terveys- ja luonnonvara-alan eroa selittää se, että terveysalan opiskelijoiden käyttämät luokkatilat, eritoten käytännön hoitotyön luokkatilat voivat olla pienehköt suhteessa opiskelijaryhmiin.

Rauhallisten työskentelytilojen saatavuudessa oli parannettavaa, erityisesti sosiaali- ja terveysalan opiskelijoiden mielestä. Sosiaali- ja luonnonvara-alan välinen ero oli tilastollisestikin erittäin merkitsevä ($p=0,000$). Myös terveys- ja luonnonvara-alan välillä oli merkitsevä tilastollinen ero ($p=0,004$). Opiskelijoiden omiin kokoontumis- ja ryhmätyötiloihin kaivattiin edellistä enemmän parannusta, sillä koko vastaajajoukon keskiarvo oli vain 2,05. Jälleen luonnonvara-ala arvioi asian olevan paremmassa kunnossa olevana kuin sosiaali- tai terveysala. Tilastollisesti ero oli erittäin merkitsevä luonnonvara- ja sosiaalialan välillä ($p=0,000$) ja merkitsevä luonnon- ja terveysalan välillä ($p=0,008$).

Sosiaalialalta jopa kolmannes koki asiassa paljon parannettavaa. Nämä erot voivat johtua siitä, että sosiaali- ja terveysalan opiskelijat tekevät paljon itsenäisiä tehtäviä, joihin tarvitaan rauhallisia työskentelytiloja. Toisaalta kaikki opiskelijat eivät välttämättä tiedä, että käyttämättä olevia luokkatiloja saa käyttää työskentelytiloina.

Säilytystiloja omille tavaroille ja WC-, suihku- ja pukuhuonetiloja pidettiin kunnossa olevina eikä alojen kesken ollut merkitseviä eroja. Sisäilman laadun arveltiin kaipaavan jonkin verran parannusta ja mielipiteet jakautuivat tasaisesti alojen kesken. Lämpöolosuhteet ja ilmastointi kaipaavat opiskelijoiden mielestä parannusta, mikä ilmeni myös avoimissa vastauksissa.

Lämpöolosuhteiden osalta luonnonvara-alan opiskelijoiden mielipiteet erosivat sosiaali- ja terveysalan vastaajista tilastollisestikin merkitsevästi. Ero oli sosiaalialaan nähden erittäin merkitsevä ($p=0,000$) ja terveysalaan verrattuna melkein merkitsevä ($p=0,027$). Luonnonvara-ala opiskelijoiden mielestä lämpötilat olivat kunnossa 38,7 %:n mielestä, kun taas sosiaali- ja terveysalalta vain alle viidennes näki lämpöolosuhteiden olevan kunnossa. Avoimissa vastauksissa oli 24 kommenttia liittyen sisäilman ilmanlaatuun ja lämpötilaan.

Ilmastointi kuntoon, ainakin atk luokissa!!!!

Oikeasti lämpötila koulussa on järkyttävän alhainen. Aina joutuu palelemaan, yhtä tietokonealuokkaa lukuun ottamatta, vaikka kuinka olisi pitkähaisia päällekkäin. – –

Luokkatilat ovat talvella liian kylmät!

Valaistuksen, äänieristyksen sekä opetusmateriaalin ja teknisen välineistön turvallisuuden arvioitiin olevan kunnossa. Kalusteiden sopivuudessa nähtiin kuitenkin jonkin verran parannettavaa ja niitä kommentoitiin myös avoimissa vastauksissa. Kaikilta aloilta vähintään 13 %:n mielestä kalusteissa oli paljon parannettavaa ja esimerkiksi terveysalan opiskelijoista puolet vastasi niissä jonkin verran parannettavaa. Avoimissa vastauksissa kommentoitiin sisätiloja 15:ssä vastauksessa.

– – Luokissa on usein kylmä ja tuolit ovat huonoja istua, monet liian kovia ja huonon mallisia. – –

– – Luokkaan nopeasti säädettäviä pöytiä/tuolia. Tällä hetkellä lyhyt jalakaisten on paha istua moderneilla tuoleilla, jalat eivät yllä maaha ja puutuvat 1,5 tunnissa. :)

– – Tuolit voisi muuttaa ergonomisemmiksi, selkä- ja niskakivut vaivaavat.

– – Lisäksi monet koneet eivät toimi tai aukeavat luvattoman hitaasti. Kirjautuminen sisään saattaa kestää 15 minuuttia tai kauemminkin joillain koneilla. Pultetit ja tuolit ovat myös aivan karseat. Niska ja hartiat ovat aina jumissa. Tuoleissa ei voi istua oikein mitenkään päin ja muutaman tunnin jälkeen rupeaa koskemaan paikkaan jos toiseen. – –

Tietokoneiden laadusta, määrästä ja sijoittelusta palaute oli vaihtelevampaa ja keskiarvojen perusteella tietokoneet kaipaisivat jonkin verran parannusta. Terveys- ja luonnonvara-alan kesken mielipide erosi tilastollisestikin melkein merkittävästi ($p=0,015$), sillä terveysala näki tietokoneissa luonnonvara-alaa enemmän parannettavaa. Eroa voi selittää se, että kaikki opiskelijat eivät välttämättä varsinkaan opintojensa alkuvaiheessa ole tietoisia siitä, että käyttämättä olevia luokkatiloja saa käyttää vapaasti. Avoimissa vastauksissa kommentoitiin tietokoneita kahdeksassa.

– – Iisalmen Savoniassa on ollut erityisen toimivat tietokoneet, tulostimet ja muut tekniset laitteet. Olen jonkin verran käyttänyt Kuopion Savonian vastaavia ja olen ehdottomasti sitä mieltä että meillä laitteet ovat paremmissa kunnossa ja niitä on aina saatavilla. – –

– – Näin aikuisopiskelijana olen pannut merkille, miten kiitettävästi amk:lla on opiskelijoiden käytössä tietokoneita. – –

– – *Enemmän tietokoneita itsenäiseen opiskeluun!* – –

– – *Koulun koneet ovat ihan tuhottoman hitaita. Parhaillaan käynnistymistä on saanut odottaa 15min ja se on jo paljon pois työnteolta! Varsinkin, kun niin käy monta kertaa päivässä!* – –

Terveys- ja turvallisuusasioihin perehdytys sai keskiarvon 2,42, eli opiskelijat kokivat asian toisaalta olevan kunnossa, mutta myös kaipaavan jonkin verran parannusta. Noin 42–55 % eri alojen opiskelijoista koki perehdytyksen olevan kunnossa. Eräässä avoimessa vastauksessa kommentoitiin, ettei turvallisuusasioihin ole perehdytetty lainkaan.

Pilotointitutkimuksen (Sulander & Romppanen 2007) ja oman tutkimuksemme välillä nousi jonkin verran eroja, mutta erot olivat niin sanotusti Savonian hyväksi. Testiryhmä oli Savonian Iisalmen kampusta tyytyväisempiä tietokonejärjestelyihin. Toisaalta hälyttävät erot olivat oppilaitoksen kokemisessa turvalliseksi ja opetustilojen koossa. Sulanderin ja Romppasen tutkimuksessa keskiarvot jäivät reilusti alle 2:n kun taas omassa tutkimuksessamme opiskelijat pitivät oppilaitosta turvallisenä ja opetustilojen koossakin oli vain vähän parantamisen varaa.

Avoimissa palautteissa viitattiin yhteensä 41:een opiskelukyvyn mallin ulkopuoliseen asiaan, jotka kategorisoimme muihin asioihin. Näistä palautteista suurin osa (24 kpl) koski lukujärjestyksiä ja nimenomaan lukujärjestysten hidasta saatavuutta opiskelijoiden käyttöön. Opiskelijat toivoivat lukujärjestyksiä saatavaksi pidemmälle ajalle, esimerkiksi kahden kuukauden päähän.

Lukujärjestyksiä tulisi julkaista nopeammin (esim. olisi aina lukkarit kuukaudeksi eteenpäin) ja ettei tulisi tynkäpäiviä. Koska kuljen kauempaa, on työlästä tulla koululle vain 1 1/2 tunnin takia

Lukujärjestyksien tulo on todella hidasta ja vaikuttaa niin opiskeluun kuin yksityiselämäänkin. Ei ole reilua, että tiedetään vain 2 tai 3 viikkoa eteenpäin. Pitäisi saada tietää pidemmälle ajalle!

Muihin teemoihin luokittelimme myös aikataulutukseen (4 kpl) liittyviä palautteita. Osa aikatauluihin liittyvistä palautteista on kategorisoitu myös opiskelutaitojen alle, mutta muut-luokan alle sijoitimme ne palautteet, joista kävi selkeästi ilmi aikataulujen syyksi Savonia-amk:n järjestelyt. Lisäksi toivottiin lisää alojen välistä yhteistyötä (4 kpl), joustavuutta oppilaitoksen taholta sekä kehittämistä Savonian ”paperittomuuteen” ja sähköpostitse tapahtuvaan lukujärjestysmuutosten tiedonkulkuun. Neljässä palautteessa keuhuttiin tai kiiteltiin hyvää koulua.

– – Lukukaudet alkaa aina todella löysästi ja varmasti osittain sen takia loppua kohden tahti kiihtyy aivan liian kovaksi. Esimerkiksi tämän lukukauden 2 ensimmäistä viikkoa on todella löysiä (yhteensä 5 päivänä koulua 2 viikon aikana ja päivätkin saattavat kestää 2 tuntia). – –

– – Viime kevät oli tosi helppo ja nyt lyötiin kaikki mahdolliset, paljon ja isoja harjoitustöitä sisältävät kurssit samoille kuukausille. – –

Mukava paikka opiskella, vaikka rakennus vähän syrjässä onkin.

Hyvältä vaikuttaa tämä koulu!

Hyvä koulu, olen tykännyt kovasti opiskella täällä.

9 JOHTOPÄÄTÖKSET JA TOIMINNAN KEHITTÄMINEN IISALMEN KAMPUKSELLA

Opinnäytetyömme tarkoitus oli vastata tutkimuskysymykseen, kuinka Savonia-ammattikorkeakoulun Iisalmen kampuksen opiskelijat kokevat oman hyvinvointinsa opiskelukyvyn näkökulmasta. Toiseksi tutkimuskysymykseksi muodostui tutkimuksen aikana, mitä kehitettävää Savonia-amk:n Iisalmen kampuksen opiskelijat näkevät kampuksen toiminnassa. Aineistona meillä oli kvantitatiivinen aineisto, joka sisälsi myös kvalitatiivisen osion.

Kampuksen opiskelijoiden subjektiivinen kokemus omasta psyykkisestä ja fyysisestä hyvinvoinnistaan on hyvä. Kaiken kaikkiaan kokonaisuuksia tarkasteltaessa voidaan todeta, että terveysalan opiskelijat kokevat eniten opiskelu-uupumusta. He näkevät eniten parannettavaa opiskeluympäristössä, opetustoiminnassa sekä kokevat opiskelunsa eniten kiireisimmäksi ja paineisimmäksi. Keskeyttämisen harkinta johtui kuitenkin pääasiallisesti opiskelijoista itsestään johtuvista syistä, kuten omasta jaksamisesta tai halusta pitää välivuosi. Oppilaitos voisikin panostaa opiskelijoiden ohjaamiseen ja tukemiseen, jotta heidän voimavarojaan opiskelua kohtaan voitaisiin lisätä.

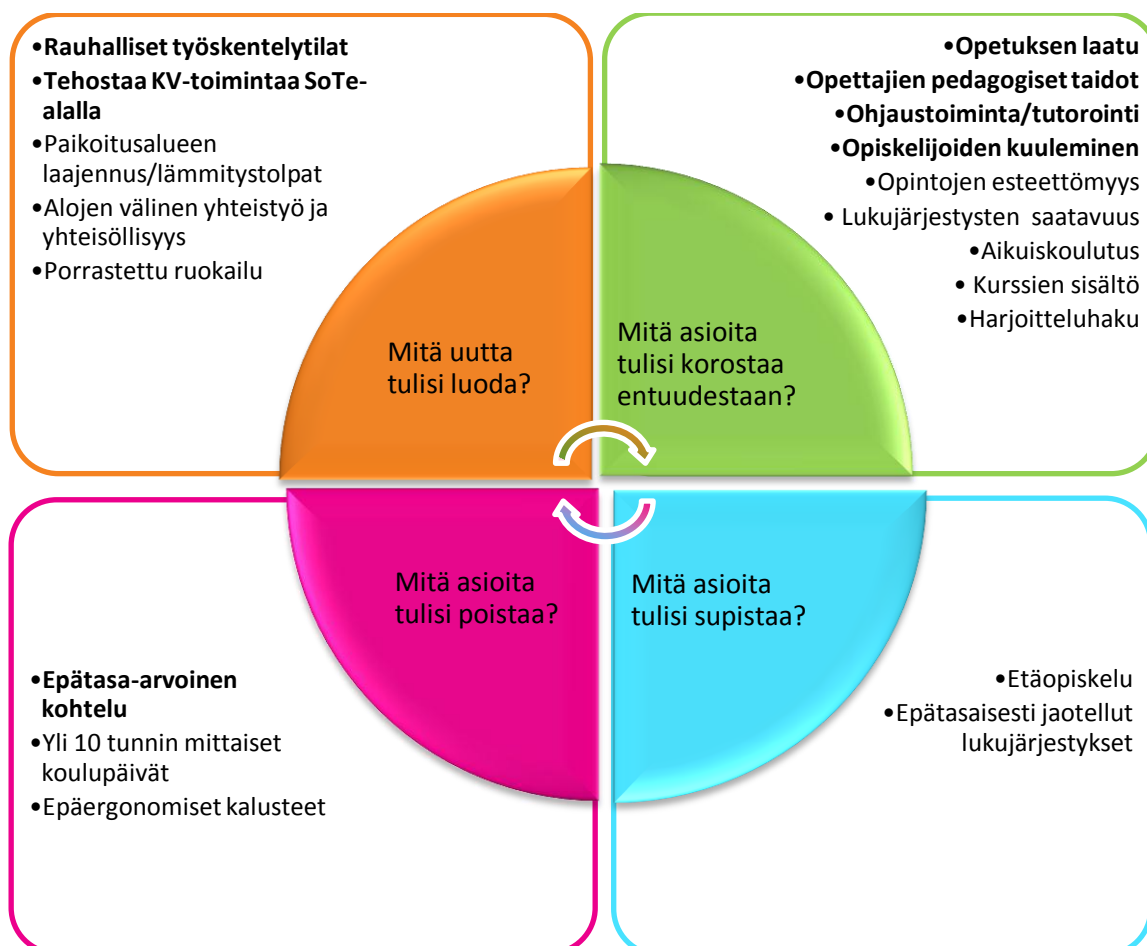
Opiskelukykymallin näkökulmasta tarkasteltuna luonnonvara-alan opiskelijat kokivat opetustoiminnan ja opiskeluympäristön toimivampana kuin sosiaali- ja terveysalan opiskelijat (liite 3). Hyvä kokemus oppilaitoksen toimivuudesta voikin tukea luonnonvara-alan opiskelijoiden hajanaisempaa kokemusta omista voimavaroistaan ja opiskelutaidoista. Opiskelukyky onkin toiminnallinen kokonaisuus, jossa eri osa-alueet ovat kulloinkin erilaisessa suhteessa toisiinsa.

Terveysalan opiskelijat kokivat opetustoiminnan ja opiskeluympäristön kaikkein heikoimmaksi, mutta heidän omat voimavaransa ja opiskelutaitonsa tukevat opinnoissa selviytymistä ja jaksamista. Sosiaali-alan opiskelijat olivat opiskelukykymallin mukaan arvioituna kaikista tasaisin ryhmä eri osa-alueiden suhteen. He näkevät opetustoiminnassa ja opiskeluympäristössä sekä hyviä että huonoja puolia, mutta terveysalan tavoin omat voimavarat ja opiskelutaidot tukevat opinnoissa etenemistä.

Opiskelijoiden kokema opiskeluinto eli flow-kokemus omista opinnoistaan voi olla heitä eteenpäin työntävä voima. Opiskelijan motivaatio ja into omaa alaa kohtaan on keskeinen tekijä erityisesti silloin, kun oppilaitoksen toiminnassa on puutteita. Opiskeluintoinen opiskelija kykenee ponnistelemaan myös vastoinkäymisissä.

9.1 BOS-menetelmä kehittämiskohteiden tunnistamisessa

Kuvion 14 nelikenttämallissa on esitetty tummennetulla sekä mittaristosta että avoimista vastauksista esille nousseet kehittämistä vaativat asiat ja muut ovat ilmenneet avoimista vastauksista. Opettajien oma opetusalan hallinta sekä pedagogiset taidot kaipaavat sosiaali- ja terveysalan opiskelijoiden mielestä parantamista, mikä näkyi myös avoimissa vastauksissa. Voidaankin sanoa, että opiskelijan heikotmat opiskelutaidot kompensoituvat opettajien hyvillä opetustaidoilla, mutta hyvätkään opiskelutaidot eivät välttämättä saa opiskelijoita omaksuma opittavia asioita, jos opettamisessa on puutteita. Tämä näkyy myös sosiaali- ja terveysalan kokemuksesta oppia asioista keskustelemalla ja auttamalla opiskelukavereita, mikä voi olla seurausta opettajien puutteellisista pedagogista taidoista.

KUVIO 14. Analyysissä esille nousseita kehittämideoita Iisalmen kampukselle BOS-menetelmän nelikenttämallilla tarkasteltuna

Kyselyyn vastanneiden mielestä erityisesti sosiaali- ja terveysalan opetustoimintaa tulisi kehittää ja laatuun kiinnittää huomiota. Opettajien oman opetusalan osaamiseen

kaivataan panostusta samoin kuin pedagogisten menetelmien hallintaan. Luonnonvara-ala kokee ohjauksen ja tuen riittävämpänä ja esimerkiksi kansainvälisyystoiminnan ohjaus kaipaisi sosiaali- ja terveysalalla parannusta. Tutortoimintaan tulee jatkossakin kiinnittää huomiota, sillä opiskelijat kokivat saaneensa eniten tukea opiskelukavereiltaan ja opettajatutoreilta. Myös harjoitteluhakua kommentoitiin avoimissa palautteissa ja se kaipaa kehittämistä.

Opiskelukyky-suosituksissa painotetaan opiskelijoiden kuulemista sekä oppilaitoksen yhteisöllisyyttä. Sosiaali- ja terveysalan opiskelijat toivoivat yhtenäisempiä toimintalinjoja ja enemmän opiskelijoiden kuulemista. Yhteisöllisyyttä ja alojen välistä yhteistyötä toivottiin muutamissa avovastauksissa mikä onkin tärkeää, sillä se lisää viihtyvyyttä ja saa aikaan parempia oppimistuloksia. Yhteisöllisyys ja ainerajoja ylittävä opiskelu valmentaa opiskelijoita myös tulevaan työelämään, mikä on yksi opiskelukyky-suositusten tavoite. Tässä kohtaa lisälmen kampuksella toimintaa voisi siis vielä parantaa.

Luonnonvara-alan opiskelijoiden keskuudessa voisi korostaa entistäkin enemmän keskustelevaa oppimiskulttuuria. He näkivät opetuksen opettajalähtöisimpänä, mikä ei välttämättä aina ole paras vaihtoehto oppimisen kannalta, vaikka opettajat osaatvatkin opiskelijoiden mielestä opettaa. He kokivat ponnistelujen opintojen eteen tuottavan kuitenkin vähiten tulosta. Luonnonvara-ala opiskelijoiden opiskelutaidot jakautuivat hajanaisesti useamman eri oppimistyylin piiriin, joten erilaiset opetusmenetelmät voisivat palvella kaikkia opiskelijoita tasapuolisemmin. Myös opiskelukyky-suosituksissa kehoitetaan opiskelutaitojen edistämiseen ja niiden tulisi olla osana opintoja.

Olennaisten opintojen suorittamiseen vaikuttavista asioista, kuten lukujärjestyksistä, kurssien suoritustavoista ja yleisestä opintojen esteettömyydestä tuli runsaasti avoimia palautteita. Lukujärjestyksiä toivottiin saataville jopa kuuden viikon ajalle vertaustena työelämän pelisääntöihin. Lisäksi lukujärjestyksen tuntisuunnittelua toivottiin tasaisemmaksi; sekä liian lyhyet ja hajanaiset että liian pitkät koulupäivät aiheuttivat närkästystä. Opiskelijoiden toiveena olisi siis saada lukujärjestykset tietoon aiemmin ja tuntien sijoittelu tasaisemmaksi niin viikkokohtaisesti kuin koko lukukautta ajatellenkin.

Kurssien suorittaminen vaihtoehtoisilla tavoilla ja opettajien joustavuus opiskelijoita kohtaan oli monen toiveena. Esimerkiksi toiselta paikkakunnalta koulussa kulkevat opiskelijat, työssäkäyvät ja perheelliset toivoivat ymmärrystä sekä vaihtoehtoisia

opiskelutapoja koulun puolelta. Aikuis- ja monimuoto -opiskelijat toivoivat myös tunti- en tasaisempaa sijoittelua lukukaudelle ja tehokkaampaa hyödyntämistä lähiopetus- jaksolla.

Etäopiskelu ja runsas itsenäinen työskentely herätti ajatuksia sekä puolesta että vas- taan. Etäopiskelumahdollisuutta toivoivat lisää erityisesti ne opiskelijat, jotka kulkivat kampuksella pidemmän automatkan takaa. Toisaalta opiskelijat suhtautuivat etäopis- keluun nihkeästi silloin, kun etätehtävien tekeminen tuntui opettajan keinolta kuitata velvollisuutensa lähiopettamisesta. Esille nousi myös etätehtävien laajuus suhteessa kontaktiopetukseen – tunneilta poissaolon korvaavat tehtävät tuntuivat kohtuuttomilta tunnin sisältöön nähden. Etäopiskelujen mahdollistama esteettömyys opintojen suo- rittamisessa on myös yksi opiskelukyky-suosituksista ja lisälmen kampus voisi opiske- lijoiden mielestä luoda uusia tapoja esteettömyyden edistämiseksi.

Opiskeluympäristöstä parannusta kaipaavat lämpöolosuhteet, opetustilojen kalustus, rauhalliset ja ryhmillekin soveltuvat työskentelytilat sekä tietokoneissa erityisesti nii- den laatu. Oppilaitosta moitittiin monessa avoimessa palautteessa kylmäksi ja luok- katilojen pöytiä ja tuoleja epäergonomisiksi, mikä näkyi myös fyysisenä oirehtimisena viidenneksellä opiskelijoista. Opinnäytetyön tekijöinä voimme todeta, että tyhjillään olevien luokkatilojen käytöstä ei ehkä tiedetä tarpeeksi ja niistä tiedottamalla opiskeli- jat löytäisivät itselleen ja ryhmilleen itsenäisen työskentelyn tiloja.

Runsasta kritiikkiä tuli paikoitusalueen pienuudesta ja lämmitystolppien puutteesta. Parannusehdotuksina opiskelijat näkivät autojen parkkeerauksen hyvien tapojen muistutteleminen opiskelijoille, jotta mahdollisimman moni saisi autonsa sallituille paikoitusalueille ja välttyttäisiin sakoilta ja peltivaurioilta. Myös ruokalan pienuus har- mitti monia ja ruokailun tehokkaampi porrastus nähtiin eräänä vaihtoehtona ruuhkien ja ahtauden purkamiseksi.

Opiskelijoiden omasta ajanviettopaikasta tuli muutama kommentti avoimissa vasta- uksissa samoin kuin sohvien puuttumisesta ja viihtyisästä kalustuksesta. Lisälmen kampuksen opiskelijoiden olohuone on ollut käytössä muutaman lukukauden, mutta opiskelijat eivät ole ottaneet sitä omakseen. Tämä johtuu mahdollisesti tilan epäkäy- tännöllisestä sijainnista toisessa päässä koulurakennusta. Tilan viihtyisyyden paran- tamiseksi muotoiluakatemia opiskelijat tekivät tilaan sisustussuunnitelman, joka to- teutettiin syksyllä 2012.

9.2 Kehittämistoimenpiteiden konkretisointi

Ensisijaisesti kehitettäväksi kohteeksi valitsimme ongelma-analyysin pohjalta nousseen opetustoiminnan. Ongelmapuuhun nostimme neljä keskeistä opetustoimintaan liittyvää asiaa (liite 4). Kehittelimme tavoite- ja ratkaisupuun (liite 5) ongelmapuun perusteella.

Opettajien pedagogiset taidot tulisi saada kuntoon kaikilla aloilla esimerkiksi opetusmenetelmiä kehittämällä ja uudistamalla sekä opetuksen syventämisestä AMK:n tasolle ja ammatillisuutta kasvattavaksi. Opettajien pedagogisia taitoja voitaisiin parantaa esimerkiksi koulutuksella, mutta myös opetusmenetelmiä yleisesti kehittämällä ja uudistamalla. Opetustoiminnasta tulisi poistaa näkökulma ”tehdään näin, koska näin on aina tehty”. Hyvänä uudistuksena on esimerkiksi OIS-ajattelu, jossa tehdään yhteistyötä eri alojen kesken vaihtoehtoisin menetelmin.

Muita mahdollisuuksia on hyödyntää enemmän tietotekniikkaa erilaisten sosiaalisten medioiden kautta. Lisäksi nykyaikaiset videoneuvottelulaitteet mahdollistaisivat helposti tiedon siirtämisen ja jakamisen esimerkiksi toisten ammattikorkeakoulujen tai yliopistojen kanssa. Savonia-amk:n opiskelijat voisivat hyötyä esimerkiksi jonkun toisen ammattikorkeakoulun luennosta tai yhteisistä kurssitehtävien tekemisistä toisten amk-opiskelijoiden kanssa. Näin hyötysuhde olisi molemminpuolinen. Tämä voisi tuoda sekä rahallisia säästöjä että edesauttaa uusien työskentelymenetelmien syntymistä ja omaksumista.

Kurssien sisältöihin liittyen tarvittava uudistus olisi syventävien kurssien sisältöjen saaminen jo opittua täydentäväksi ja ammatillisuutta lisääväksi. Opiskelijan tulisi saada aiheen perustiedot peruskurssista, mutta syventävän kurssin tulisi viedä oppiminen syvemmälle tasolle. Jos oppilaitoksen omilla opettajilla ei ole tietoa, taitoa tai välineitä syventää aihetta teoriasta käytännöntasolle ja työelämään, tulee opetuksen tapahtua muulla tavoin. Työelämästä tulevien vierailijoiden ja ammattilaisten antama tietotaito olisi hyvä sisällyttää jokaiseen syventävään kurssiin, jolloin myös opiskelijat pääsisivät lähemmäksi työelämää. Lisäksi opettajilla tulisi olla keskenään selkeämpi tieto siitä, mitä jo peruskurssilla on tullut ilmi ja mitä asioita tulee ottaa esiin syventävällä opintojaksolla.

Opettajien ammattitaito ja osaaminen kaipaavat hiomista, jotta opetustoiminta voi olla entistä laadukkaampaa ja ammattitaitoisempaa. Opettajilla on varmasti oman opettajakoulutuksensa myötä hankittu pedagoginen pätevyys, mutta tällä hetkellä joidenkin opettajien soveltuvuus ammattikorkeakouluympäristöön mietityttää joitakin vastaajista. Asiaan voisi kiinnittää tarkempaa huomiota jo rekrytointivaiheessa ja myöhemmin esimerkiksi kehityskeskusteluissa.

Lisäksi opiskelijat kommentoivat opettajatutoreiden sitoutumista ja merkitystä omiin opintoihinsa. Opiskelijat toivoivat opettajatutoreiksi valikoituvan opettajia, joilla on aikaa, tietoa ja kykyä ottaa opiskelijoiden tarpeet huomioon ja kantaa oma vastuunsa opettajatutoreina. Lisäksi opettajatutoreilla tulisi olla yhdenmukaiset toimintalinjat, joita voitaisiin tarkentaa opettajatutoreiden yhteisissä tapaamisissa. Luonnonvara-alan opiskelijat kokivat saaneensa enemmän tukea opettajilta kuin omilta opettajatutoreiltaan. He kuitenkin kokivat saaneensa tukea riittävästi. Tällöin luonnonvara-alan opettajatutoreiden merkitystä voisi miettiä uudelleen tai ainakin sitä tulisi selkiyttää ja korostaa.

Ammattikorkeakoulussa odotuksena on, että opettajilla on vankat tiedot ja taidot käytännön työelämästä. Heidän pitäisi opettaa tulevia käytännön ammattilaisia, joilla on myös vankat teoretiset tiedot. Työelämä muuttuu nykyään nopealla tahdilla, joten opettajien käytännön osaamista tulisikin päivittää aktiivisesti. Opiskelijat kokevat myös, etteivät opettajat kykene vastaanottamaan rakentavaa kritiikkiä.

Rakentavan kritiikin vastaanottamisen ja sen reflektoinnin taito on yksi ammattilaisen perustaito työelämässä, johon myös opiskelijoita opetetaan opiskeluaikana. Opiskelijat kuitenkin kokevat, että lisälmen kampuksen opettajista nimenomaan SOTE-alalla kritiikkiä osataan ottaa vastaan huonommin tai opettajat pitävät itseään korkeammasa asemassa opiskelijoihin nähden.

Opiskelijat lisälmen kampuksella kokevat, että eri opettajilla on liian erilaiset arviointikriteerit ja vaatimukset samasta kurssista. Toiset opettajat vaativat paljon suuremman työmäärän esimerkiksi kolmen opintopisteen opintojaksosta, kun taas toinen opettaja hyväksyy suoritukset vähemmällä työmäärällä. Lisäksi arvioinneissa voi olla todella suuri ero ja opiskelijat kommentoivat jopa, että arvosanoja annetaan ”pärstäkertoimen” perusteella.

Opettajien tulisikin yhdessä miettiä ja sopia kurssien vaatimustaso sekä perehtyä tarkasti arviointikriteereihin esimerkiksi tiimeittäin ja noudattaa niitä yhtenäisesti. Lisäksi opiskelijat kokivat, että eri kursseilla voi tulla keskenään samankaltaisia tehtäviä, mikä turhauttaa ja kuormittaa helposti opiskelijoita, mutta aiheuttaa myös päällekkäistä työmäärää opettajille. Integroimalla kursseja toisiinsa voitaisiin vähentää niin opiskelijoiden kuin opettajienkin kokemaa kuormitusta ja työmäärää.

Terveysalan opiskelijat kokivat, että he voivat vaikuttaa kaikista vähäisimmin omien opintojensa rakentumiseen ja lisäksi myös lukujärjestyksiin. Tämä johtuu mahdollisesti terveysalan PBL-pedagogiikasta, jota opiskelijat kritisoivat jonkin verran avoimissa vastauksissa. Heidän mielestään PBL-menetelmää tulisi kehittää, jotta se voisi toimia ja palvella opiskelijoita. Terveysalan opiskelijat kokivat opinnoissaan paljon kiireisyyttä ja painetta, mitä voisi helpottaa PBL:n tutoriaalisen harventamisella ja uudelleen järjestelyllä. Lisäksi opiskelijoiden tulisi pystyä vaikuttamaan siihen, mitä opintojaksoja he suorittavat milloinkin ja näin ollen rakentaa itselleen sopivimman opintosuunnitelman.

Kansainvälisyystoiminnan koettiin olevan parhaimmassa kunnossa luonnonvara-alalla. Sosiaali- ja terveysala kokivat jäävänsä KV -toiminnan osalta luonnonvara-alan varjoon niin riittävydessä kuin ohjauksessakin. Tämä voi johtua siitä, että useimmiten lisälmen kampukselle saapuvat vaihto-opiskelijat ovat luonnonvara-alan opiskelijoita. Näin ollen SOTE-alan opiskelijat, jotka eivät pysty lähtemään ulkomaanharjoitteluihin, voivat kokea jäävänsä ulkopuolelle yhdestä opintojen suorittamisen muodosta. Ratkaisuna voisi olla lisätä eri alojen opiskelijoiden ja vaihto-opiskelijoiden yhteisiä kursseja. Niitä on jo tälläkin hetkellä, mutta hyvin vaihtelevasti eri vuosina ja eri opiskelijaryhmille.

Keskeisimpänä toimenpiteenä näemme sekä opetustoiminnan kehittämiseen että epätasa-arvoisuuden poistamiseen opiskelijoiden kuulemisen. Kun opiskelijat otettaisiin mukaan suunnittelemaan niin yksittäisiä opintojaksoja kuin opintojenkin rakennetta, pääsisivät opiskelijat sanomaan oman mielipiteensä opiskelijan näkökulmasta. Tämä voisi parantaa heidän tyytyväisyyttään opiskeluun sekä lisätä opiskeluhyvinvointia. Jo pelkästään opiskelijoiden antamalla palautteella kehitettäisiin toimintaa, kun se otettaisiin vastaan ja käsiteltäisiin asianmukaisella tavalla. Lisäksi palautteen antamisella voidaan poistaa toimimattomia toimintatapoja ja reagoida heti epäsoviviin käytäntöihin.

10 POHDINTA

Opinnäytetyössämme onnistuimme saavuttamaan sille asetetut tavoitteet. Työmme valmistui aikataulussaan ja sen tuloksista on hyötyä toimeksiantajallemme. Ammatti-korkeakoulu-uudistuksen myötä Savonia-ammattikorkeakouluakin koskevat säästö-toimenpiteet ovat ajankohtaisia. Työmme tuloksia voi hyödyntää mietittäessä esimerkiksi säästöjen kohteita ja tärkeimpiä kehittämistoimenpiteitä, sillä tuloksistamme on nähtävissä opiskelijoiden hyvinvointia sekä lisääviä että heikentäviä toimintatapoja.

Tutkimustuloksemme ovat yleistettävissä koskemaan koko lisälmen kampuksen opiskelijajoukkoa vastausprosentin ollessa korkea. Myös Kruskal-Wallis testillä tarkastellut tilastolliset merkitsevyydet kertovat siitä, että tutkimustuloksemme eivät ole vain sattumaa, vaan erot alojen välillä ovat todellisia. Toisaalta tutkimustuloksemme kuvaavat vain tietyn hetken tilanteen ja opiskelijoiden kokemukset voivat vaihdella ajasta riippuen.

Opinnäytetyöprosessin aikana olemme kehittyneet paljon tutkijoina ja oppineet uutta niin pienemmistä käytännön asioista kuin suurien kokonaisuuksienkin hahmottamisesta. Alkuvaiheessa aiheen valjettua jouduimme tiivistämään tutkimuksemme pääasiat suuresta hyvinvoinnin kokonaisuudesta yhden opinnäytetyön kokoiseksi. Aihetta olisi voinut lähestyä hyvin erilaisilla tavoilla ja meidän tapamme oli vain yksi monesta.

Tapamme kerätä tutkimusaineisto oli suhteellisen vaativa, sillä jouduimme sopimaan yli 20 vastaustenkeruutuokiota opettajille sopivimpana aikana eri ryhmien luo. Menetelmämme osoittautui tehokkaaksi tavaksi hankkia vastauksia ja olemme tyytyväisiä hyvään vastausprosenttiin. Jatkossa voisimme miettiä olisiko vastausten keräämiseen olemassa yhtä tehokasta, mutta vähemmän aikaa vievää tapaa.

Käyttämämme BOS-menetelmä oli meille vieras ennen opinnäytetyöprosessia. Alkuun vaikutti siltä, että työkalu on oikein helppo ja nopea käyttää, mutta loppuvaiheen työskentelyssä menetelmän nelikenttämalli osoittautuikin haastavaksi. Lisäksi erittäin lähellä opinnäytetyön valmistumista päädyimme syventämään BOS-menetelmää vielä ongelma- ja ratkaisupuiden kautta konkreettisten kehittämistoimenpiteiden löytämiseksi. Tämän osion olisi voinut tehdä vielä huolellisemmin, mutta aikataulullisista syistä opinnäytetyön valmiiksi saaminen nousi tärkeämmäksi.

Opinnäytetyöprosessi eteni mielestämme jouhevasti ja ilman suurempia vastoinkäymisiä. Suurimpana eteenpäin vievänä tekijänä näemme motivaation, joka kummallakin oli työn tekemiseen suuri. Aihe kiinnosti loppuun saakka ja ajoittain tekemistä siivitti selkeä flow. Aikataulutimme opinnäytetyöprosessin jo suunnitelmavaiheessa ja olimmekin aikatauluista jopa etuajassa. Tämä onkin sääntillisen työskentelyn ansiota ja molempien yhteisenä tavoitteena oli pitää aikatauluista ja sovitusta päämäärästä kiinni.

Jatkotutkimusaiheina voisi olla tutkimustuloksista esille nousseiden epäkohtien tarkempi tarkastelu ja kehittäminen. Kyseessä voisi myös olla laadullinen tutkimus opiskelijoiden kokemuksista esimerkiksi erilaisten pedagogisten menetelmien suhteen. Lisäksi olisi mielenkiintoista tietää, kuinka lisälmen kampuksen opettajat ja henkilökunta kokevat oman hyvinvointinsa tai tietonsa ja taitonsa opettajana.

LÄHTEET

Alanko, P. 2012. Opiskelijan jaksaminen [Reppu – opiskelijoiden Intranet]. Savonia-ammattikorkeakoulu [viitattu 17.1.2012]. Saatavissa:

http://reppu.savonia.fi/opiskelijoiden_hyvinvointi/opiskelijan_jaksaminen/Sivut/default.aspx

AMK:sta eronneet, koulutusala tai koulutusohjelmaa vaihtaneet, raportti 19.1 2012. Savonia-ammattikorkeakoulu.

Aro, T. 2011. *Projekti kehittämisen välineenä* [verkkajulkaisu]. Timo Aro [viitattu 3.10.2011]. Saatavissa:

<http://www.timoaro.net/files/projektit%20kehittamisen%20valineena.pdf>

Chan Kim, W. & Mauborgne, R. 2005. *Sinisen meren strategia*. Jyväskylä: Gummerus Kirjapaino Oy.

Csikszentmihalyi, M. 2007. *Hyvä bisnes : johtaminen, flow ja tarkoituksen luominen*. Helsinki: Rasalas.

Erola, H. 2004. *Ammattikorkeakouluopiskelijoiden hyvinvointi 2004*. Helsinki: Edita Prima Oy.

Etera. 27.5.2010. *Työkunto koostuu pienistä paloista* [verkkosivu]. Etera [viitattu 25.8.2011] Saatavissa:

https://www.etera.fi/fi/tyohyvinvointi/tietoa_tyohyvinvoinnista/Sivut/Default.aspx

Gustafsson, J. 17.11.2011. *Suomalaiset maailman osaavin kansa 2020 -seminaari*.

Opetusministeri Jukka Gustafsson [viitattu 4.5.2011]. Saatavissa:

http://www.minedu.fi/OPM/Puheet/2011/11/Suomalaiset_maailman_osaavin_kansa.html?lang=fi

Hakanen, J. 2004. *Työuupumuksesta työn imuun: työhyvinvointitutkimuksen ytimessä ja reuna-alueilla*. Työ ja ihminen, tutkimusraportti 27. Työterveyslaitos.

Hakanen, J. 2009. *Työn imua, tuottavuutta ja kukoistavia työpaikkoja? – Kohti laadukasta työelämää* [verkkodokumentti]. Työsuojelurahasto [viitattu 12.9.2011]. Saatavissa: http://www.tsr.fi/tsarchive/files/Selvityksia/TSR_Tata_on_tutkittu2009.pdf

Heikkilä, T. 2008. *Tilastollinen tutkimus*. Helsinki: Edita Prima Oy.

Heinonen, N. 2012. *Loogisen viitekehystaulukon käyttö yhteisen suunnittelun ja seurannan työvälineenä* [verkkodokumentti]. Local and Regional Government Finland [viitattu 28.9.2012]. Saatavissa: <http://www.kunnat.net/fi/palvelualueet/pohjoisetela/hankehallinto/looginenviitekehys/Documents/Looginen%20viitekehys.pdf>

Herranen, J. 2003. *Ammattikorkeakoulu diskursiivisena tilana. Järjestystä, konflikteja ja kaaosta* [Akateeminen väitöskirja]. Joensuu: Joensuun yliopisto. Kasvatustieteiden tiedekunta [viitattu 4.5.2012]. Saatavissa: http://epublications.uef.fi/pub/urn_isbn_952-458-404-2/urn_isbn_952-458-404-2.pdf

Kainulainen, S. 2011. *Askelia kohti osallistavaa ammattikorkeakoulu yhteisöä* [verkkójulkaisu]. Teoksessa: Halonen, A.E. & Vuokila-Oikkonen, P. (toim.). *Rakentamassa ammattikorkeakoulu yhteisöä*. Diakonia-ammattikorkeakoulu [viitattu 28.10.2011]. Saatavissa: http://www.diak.fi/files/diak/Julkaisutoiminta/B_48_ISBN_9789524931434.pdf

Kalima, R. 2011. *Opintojen pitkittyminen ja keskeyttäminen ammattikorkeakoulussa, tutkimus Helsingin ammattikorkeakoulun opintojen pitkittymisen ja keskeyttämisen syistä vuosina 2002–2007 ja niihin vaikuttamisen keinoista*. Saarijärvi: Saarijärven Offset Oy.

Keltinkangas-Järvinen, L. 2008. *Temperamentti, stressi ja elämänhallinta*. Helsinki: Ws Bookwell Oy.

Kolimaa, M. 2011. *Ajankohtaista opiskeluterveydenhuollosta 23.11.2011* [diaesitys]. Sosiaali- ja terveysministeriö [viitattu 10.5.2012]. Saatavissa: http://www.yths.fi/filebank/1233-Ajankohtaista_opiskeluterveydenhuollosta_STMn_nakokulmasta.pdf

Koskela, A. 2012. *Opintotuki* [Reppu – opiskelijoiden Intranet]. Savonia-ammattikorkeakoulu [viitattu 17.1.2012]. Saatavissa:

http://reppu.savonia.fi/opiskelijoiden_hyvinvointi/Opintotuki/Sivut/default.aspx

Kujala, J. 2009. *Opiskelukykyä ja yhteisöllisyyttä. Opiskelukyvyn edistämisen suositukset yliopistoille*. Helsinki: Art-print.

Kujala, J. 2011. Opiskelukyvyn ja yhteisöllisyyden edistäminen korkeakouluissa. Teoksessa Kunttu, K., Komulainen, A., Makkonen, K. & Pynnönen, P. (toim.). *Opiskeluterveys*. Porvoo: Bookwell Oy, 154–156.

Kunttu, K. 2008. Myös opiskelijan työkykyä on tuettava. *Suomen Lääkärilehti* nro 37, 3018–3021.

Kunttu, K. 2011. Opiskelukyky. Teoksessa Kunttu, K., Komulainen, A., Makkonen, K. & Pynnönen, P. (toim.). *Opiskeluterveys*. Porvoo: Bookwell Oy, 34–35.

Kunttu, K. & Huttunen, T. 2009. *Korkeakouluopiskelijoiden terveystutkimus 2008* [verkkodokumentti]. Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiö [viitattu 12.9.2011]. Saatavissa: http://www.yths.fi/filebank/354-Kunttu_OTT_2008.pdf

Lavikainen, E. 2010. *Opiskelijan ammattikorkeakoulu 2010. Tutkimus ammattikorkeakouluopiskelijoiden koulutuspoluista, koulutuksen laadusta ja opiskelukyvystä* [verkkodokumentti]. Opiskelijajärjestöjen tutkimussäätiö Otus rs [viitattu 12.9.2011]. Saatavissa: http://www.otus.fi/images/julkaisut/opiskelijan_amk2010.pdf

Lavikainen, E. 2012. *Aallokosta nousujohtaiseksi? Korkeakouluopiskelijoiden kokemuksia toimeentulosta, tulonmuodostuksesta ja pienituloisuudesta osana elämäntulkua* [verkkodokumentti]. Opiskelijajärjestöjen tutkimussäätiö Otus rs [viitattu 2.8.2012]. Saatavissa: <http://www.otus.fi/images/julkaisut/aallokosta-opiskelijoiden-toimeentulo-2012.pdf>

Mikkonen, A. 2011. Kajaani on suomen ykkönen! *Talouselämä* [verkkolehti]. 10/2011 [viitattu 7.5.2012]. Saatavissa: <http://la-static.talentum.fi/pdf/te/1803201122-7e96f99748dc1289eb4c6606ceb59ac5.pdf>

Mikkonen, J. & Nieminen, J. 2011. Opiskelustressi ja voimavarat. Teoksessa Kunttu, K., Komulainen, A., Makkonen, K. & Pynnönen, P. (toim.). *Opiskeluterveys*. Porvoo: Bookwell Oy, 40–43.

Moodle Savonia. 2011. Savonian reppu: *Esteettömyys* [verkkosivu]. Savonia [viitattu 9.9.2011]. Saatavissa:

<http://moodle.savonia.fi/mod/book/view.php?id=55704&chapterid=1406>

Myrskylä, P. 2011. Työ- ja elinkeinoministeriön julkaisuja: *Nuoret työmarkkinoiden ja opiskeluiden ulkopuolella* [verkkajulkaisu]. Työ- ja elinkeinoministeriö [viitattu 22.11.2011]. Saatavissa: http://www.tem.fi/files/29457/TEM_12_2011_netti.pdf

Mäenpää, M. 2008. ”Laajempi ystäväpiiri – keveämpi mieli?” *Yliopisto-opiskelijoiden sosiaalinen tuki ja positiivinen mielenterveys* [verkkodokumentti]. Jyväskylän yliopisto [viitattu 12.9.2011]. Saatavissa: http://www.yths.fi/filebank/592-Maenpaa_M_pro_gradu_Laajempi_ystavapiiri_.pdf

Opetus- ja kulttuuriministeriö. 2011. *Ammattikorkeakoulutus ja sen kehittäminen* [verkkosivu]. Opetus- ja kulttuuriministeriö [viitattu 25.8.2011]. Saatavissa: <http://www.minedu.fi/OPM/Koulutus/ammattikorkeakoulutus/?lang=fi>

Oulun yliopisto. 2011. *Oppimisklinikka* [verkkosivu]. Oulun yliopisto, oppimisen kehittämisyksikkö [viitattu 9.11.2011]. Saatavissa:

<http://www.oulu.fi/opetkeh/oppimisklinikka/ajattelesivut/ajattele.htm>

Paasivuori, R. 2011. *Opiskelija vaikuttajana* [Reppu – opiskelijoiden Intranet]. Savonia-ammattikorkeakoulu [viitattu 17.1.2012]. Saatavissa:

http://reppu.savonia.fi/opiskelu/opiskelija_vaikuttajana/Sivut/default.aspx

Parjanne, M.L. 2004. Sosiaali- ja terveysministeriön selvityksiä 2004:18: *Väestön ikärakenteen muutoksen vaikutukset ja niihin varautuminen eri hallinnonaloilla* [verkkajulkaisu]. Sosiaali- ja terveysministeriö [viitattu 22.11.2011]. Saatavissa:

<http://pre20090115.stm.fi/hu1096978871837/passthru.pdf>

Pietilä, A.M. 2012. Savonia-ammattikorkeakoulun opintopsykologi. Iisalmi 9.5.2012. Haastattelu.

Puusniekka, R. & Kunttu, K. 2011. Miltä suomalaisten opiskelijoiden opiskelukyky näyttää tutkimusten valossa? Teoksessa Kunttu, K., Komulainen, A., Makkonen, K. & Pynnönen, P. (toim.). *Opiskeluterveys*. Porvoo: Bookwell Oy, 36–40.

Rauramo, P. 2008. *Työhyvinvoinnin portaat – viisi vaikuttavaa askelta*. Helsinki: Edita.

Salmela-Aro, K. 2011. Opiskelu-uupumus ja -into. Teoksessa Kunttu, K., Komulainen, A., Makkonen, K. & Pynnönen, P. (toim.). *Opiskeluterveys*. Porvoo: Bookwell Oy, 43–46.

Savola, E. & Koskinen-Ollonqvist, P. 2005. *Terveysten edistäminen esimerkein : käsitteitä ja selityksiä*. Helsinki : Terveysten edistämisen keskus.

Savonia-ammattikorkeakoulu. 2010. *Savonia-ammattikorkeakoulun opiskelijoiden päihdeohjaus. Päihdeongelmien ennaltaehkäisy ja päihdeasioiden käsittely*. Savonia-ammattikorkeakoulu [viitattu 12.9.2011]. Saatavissa: http://reppu.savonia.fi/opiskelijoiden_hyvinvointi/paihdeohjaus/Documents/Opiskelijoiden_paihdeohjelma_2010.pdf

Savonia-ammattikorkeakoulu. 2011a. *Savonia-ammattikorkeakoulu* [verkkosivu]. Savonia-ammattikorkeakoulu [viitattu 12.9.2011]. Saatavissa: <http://portal.savonia.fi/amk>

Savonia-ammattikorkeakoulu. 2011b. *Opiskelijan ohjauksen kokonaissuunnitelma 2011-2012*.

Savonia-ammattikorkeakoulu. 2011c. *Alumnitoiminta* [verkkosivu]. Savonia-ammattikorkeakoulu [viitattu 17.1.2012]. Saatavissa: <http://portal.savonia.fi/amk/opiskelijalle/alumnitoiminta>

Savonia-ammattikorkeakoulu. 2011d. *Varhaisen puuttumisen toimintamalli, opiskelijoiden hyvinvointiryhmä*. 20.5.2011

Savonia-ammattikorkeakoulu. 2012. *Opetussuunnitelmat* [verkkosivu]. Savonia-ammattikorkeakoulu [viitattu 17.1.2012]. Saatavissa: <http://portal.savonia.fi/amk/opiskelijalle/opetussuunnitelmat>

SAVOTTAwiki 2011. *Savonia-ammattikorkeakoulun opiskelijakunta SAVOTTA* [verkkosivu]. Savonia-ammattikorkeakoulu [viitattu 9.9.2011]. Saatavissa:

http://www.savotta.org/sw/index.php?title=Savonia-ammattikorkeakoulun_opiskelijakunta_SAVOTTA#Edustajisto.

Sulander, J. & Romppanen, V. 2007. *Hyvinvointi koulutyössä ja opiskelussa. Opiskelijoiden hyvinvointia kartoittavan työkalun kehittäminen*. Helsinki: Yliopistopaino.

Säntti, J. 1999. *Opiskelukyvyn jäljillä*. Helsinki: Monila.

Taipale, T. 2008. Nuoriso pelastaa Suomen, jos... *Talouselämä* [verkkolehti]. 1/2008 [viitattu 7.5.2012]. Saatavissa: <http://la-static.talentum.fi/pdf/te/1101200822-f3e346d6f313d3c72c94d559bf45c0de.pdf>

Talvitie, J. 2010. *Ammattikorkeakouluopiskelijoiden uupumus, imu ja kuormituksesta palautuminen*. Pro-gradu. Jyväskylän yliopisto.

Toroi, I. 2011. *Kansainvälinen opiskelu ja harjoittelu*. [Reppu – opiskelijoiden Intranet]. Savonia-ammattikorkeakoulu [viitattu 17.1.2012]. Saatavissa: <http://reppu.savonia.fi/kansainvalisyys/kansainvalinenopiskelu%20ja%20harjoittelu/Sivut/default.aspx>

Tuomi, J. & Sarajärvi, A. 2009. *Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi*. Jyväskylä: Gummerus Kirjapaino Oy.

Venhovaara, P. 2012. *Esteetön opiskelu*. [Reppu – opiskelijoiden Intranet]. Savonia-ammattikorkeakoulu [viitattu 17.1.2012]. Saatavissa: <http://reppu.savonia.fi/opiskelu/opiskelijan%20ohjaus/Sivut/Esteet%C3%B6n-opiskelu.aspx>

Vidgren, M. 2012. *Opiskelu ja oppiminen Savoniassa*. [Reppu – opiskelijoiden Intranet]. Savonia-ammattikorkeakoulu [viitattu 3.8.2012] Saatavissa: https://reppu.savonia.fi/opiskelu/Opiskelu_ja_oppiminen%20Savoniassa/Sivut/default.aspx

Voutilainen, U. 2008. Opintopisteiden myöntäminen. [viranhaltijapäätös]. Savonia-ammattikorkeakoulu [viitattu 17.1.2012]. Saatavissa:

http://reppu.savonia.fi/opiskelijoiden_hyvinvointi/opettaja_opiskelijatuutoritoiminta/Documents/Opintopisteiden%20my%C3%B6nt%C3%A4minen%20opiskelijatuutori-%20ja%20opiskelijaj%C3%A4rjest%C3%B6toiminnasta.pdf

SAVONIA

Opiskeluhyvinvointitutkimus

Taustatiedot

1. Syntymävuosi *

(muodossa 19xx) *

2. Sukupuoli *

Nainen Mies

3. Mikä on siviilisäätysi *

- Naimaton
- Avio- tai avoliitossa
- Eronnut tai avio-/avoero vireillä
- Leski

4. Kuinka monta lasta sinulla on *

5. Opiskelen *

- luonnonvara-alalla
- sosiaaialalla
- terveysalalla

6. Mikä on opiskelujen aikainen asuinpaikkakuntasi? *

7. Opiskelen *

- nuorisoasteella
- aikuis-/muuntokoulutuksessa
- YAMK-koulutuksessa

8. Mikä on opintojesi aloitusvuosi *

- 2005
- 2006
- 2007
- 2008
- 2009

- 2010
- 2011

9. Miten asut *

- omassa/vuokra-asunnossa
- opiskelija-asunnossa
- kimppa- tai toveriasunnossa
- vanhempien tai sukulaisten luona
- muu, mikä?

10. Arvioi, millainen on toimeentulosi tällä hetkellä. *

- erittäin heikko
- heikko
- kohtalainen
- hyvä
- erittäin hyvä

11. Arvioi tähänastista opiskelumenestystäsi *

- välttävä
- tyydyttävä
- hyvä
- kiitettävä
- erinomainen

12. Mikä on pääasiallinen opintojesi rahoitusmuoto? Valitse korkeintaan kaksi vaihtoehtoa. *

- opintoraha
- opintolaina
- työstä saatu palkka
- vanhemmat, sukulaiset
- muu, mikä?

13. Käytkö palkkatyössä opintojesi ohella? *

- Ei
- Kyllä

Jos vastasit ei, siirry kysymykseen 16.

14. Onko palkkatyö omaan opiskelualaasi liittyvää työtä?

- Kyllä
- Ei

15. Arvioi palkkatyöhösi käyttämää aikaa t/vko

- 0-10
- 10-20
- 20-30
- enemmän kuin 30

Seuraava -->

20% valmiina

SAVONIA

Opiskeluhyvinvointitutkimus

Opiskelijan terveys ja voimavarat

16. Millaiseksi koet fyysisen terveydentilasi? *

- erittäin huonoksi
- jonkin verran huonoksi
- keskimääräiseksi
- hyväksi
- erinomaiseksi

17. Millaiseksi koet psyykkisen hyvinvointisi? *

- erittäin huonoksi
- jonkin verran huonoksi
- keskimääräiseksi
- hyväksi
- erinomaiseksi

18. Esiintyykö sinulla seuraavia oireita? *

	Ei esiinny	Silloin tällöin/ satunnaisesti	Viikoittain	Päivittäin tai lähes aina
päänsärkyä	☐	☐	☐	☐
väsymystä tai heikotusta	☐	☐	☐	☐
niska- tai hartiavaivoja	☐	☐	☐	☐
selkäkipuja	☐	☐	☐	☐
raajojen tai nivelten kipuja	☐	☐	☐	☐
vatsavaivoja tai vatsakipuja	☐	☐	☐	☐
allergisia oireita (nenän tukkoisuus, kurkun vaivat, asmaattiset oireet)	☐	☐	☐	☐
pitkittänyttä yskää, hengenahdistusta tai hengityksen vinkumista	☐	☐	☐	☐
ihottumaa, ihon kutinaa tai kuivuutta	☐	☐	☐	☐
alakuloisuutta	☐	☐	☐	☐
keskittymisvaikeuksia	☐	☐	☐	☐
unettomuutta tai nukahtamisvaikeuksia	☐	☐	☐	☐
jännittyneisyyttä tai hermostuneisuutta	☐	☐	☐	☐
ahdistuneisuutta	☐	☐	☐	☐
ärsyneisyyttä tai pahantuulisuutta	☐	☐	☐	☐

muuta, mitä?

19. Kuinka usein harrastat liikuntaa (vähintään 0,5 t kerrallaan hengästyen ja hikoillen) ? *

- harvoin tai en koskaan
- kerran viikossa
- muutamia kertoja viikossa
- päivittäin

20. Syötkö terveellisesti? *

- harvoin
- joskus
- usein
- aina

21. Tunnetko itsesi aamulla herätessäsi virkeäksi ja levänneeksi ? *

- harvoin aamuina
- vaihdellen eri aamuina
- lähes joka aamu

22. Tupakoitko tai nuuskaatko ? *

- kyllä
- satunnaisesti
- en

23. Käytätkö alkoholia ? *

- en käytä ollenkaan
- käytän alkoholia

Jos et käytä alkoholia, siirry kysymykseen 26.

24. Kuinka usein käytät alkoholia

- Lähes päivittäin
- 3-5 krt/vko
- 1-2krt/vko
- 1-4 krt/kk
- Harvemmin

25. Kuinka monta alkoholiannosta nautit yleensä

- 1-3 annosta/krt
- 4-6 annosta/krt
- 7-10 annosta/krt
- enemmän kuin 10 annosta/krt

YKSI ALKOHOLIANNOS ON	ESIMERKKEJÄ
pullo (33cl) keskiolut, siideri tai long drink	0,5l tuoppi keskiolutta tai mietoa siideriä 1,5 annosta
lasi (12cl) mieto viini	0,5l tuoppi A-olutta tai vahvaa siideriä 2 annosta
pieni lasi (8cl) väkevä viini	0,75l pullo mietoa (12%) viiniä 6 annosta
ravintola-annos (4cl) väkevä alkoholi	0,5l pullo väkeviä 13 annosta

26. Käytätkö huumeita ? *

- en käytä
- käytän

27. Kuinka usein olet käyttänyt seuraavia terveyspalveluja viimeksi kuluneen vuoden aikana? *

	en kertaakaan	vain kerran	2-5 kertaa	yli viisi kertaa
terveyden-/sairaanhoitaja	☐	☐	☐	☐
lääkäri	☐	☐	☐	☐
fysioterapeutti	☐	☐	☐	☐
hammaslääkäri/suuhygienisti	☐	☐	☐	☐
psykologi/psykiatri	☐	☐	☐	☐

28. Valitse jokaisesta seuraavasta väittämästä yksi sinua parhaiten kuvaava vaihtoehto *

	täysin eri mieltä	jonkin verran eri mieltä	en samaa mieltä mutta en mieltäkään	jonkin verran samaa mieltä	täysin samaa mieltä
olen vahva kohtaamaan haasteita	☐	☐	☐	☐	☐
olen hyvähermoinen ja tunnen itseni varmaksi	☐	☐	☐	☐	☐
epäonnistuminen saa minut vain yrittämään entistä enemmän	☐	☐	☐	☐	☐
uusissa tilanteissa tunnen itseni ahdistuneeksi ja epävarmaksi	☐	☐	☐	☐	☐
luotan itseeni, että selviydyn opinnoistani	☐	☐	☐	☐	☐
suhtaudun valoisasti tulevaisuuteen	☐	☐	☐	☐	☐
voin aina halutessani keskustella jonkun läheiseni kanssa avoimestani asioistani	☐	☐	☐	☐	☐
koen usein olevani yksinäinen	☐	☐	☐	☐	☐
suhteet vanhempiini ovat läheiset ja hyvät	☐	☐	☐	☐	☐

29. Mitä asioita pidät tärkeinä elämässäsi tällä hetkellä? Laita allaolevan listan asiat tärkeysjärjestykseen merkitsemällä kaikkein tärkein asia numerolla 1, toiseksi tärkein asia numerolla 2 jne. *

vapaa-aika *
 opiskelu *
 työ *
 läheiset *
 ystävät *
 terveys *

30. Oletko harkinnut opintojesi keskeyttämistä? *

En

Kyllä, miksi?

<-- Edellinen

Seuraava -->

40% valmiina

SAVONIA

Opiskeluhyvinvointitutkimus

Opiskelutaidot

31. Arvioi seuraavien väittämien avulla opiskeluasi. Valitse jokaisesta väittämästä yksi sinua parhaiten kuvaava vaihtoehto. *

	täysin eri mieltä	jonkin verran eri mieltä	en sama mieltä, mutta eri mieltäkään	jonkin verran samaa mieltä	täysin samaa mieltä
koen olevani omalla (opiskelu)alalla	☐	☐	☐	☐	☐
toimin hyvin todennäköisesti tällä alalla myös tulevaisuudessa	☐	☐	☐	☐	☐
opiskelen uusia asioita kehittääkseni itseäni	☐	☐	☐	☐	☐
opiskelen saadakseni ammatin, jossa voin toteuttaa itseäni	☐	☐	☐	☐	☐
opiskelen saadakseni hyvin palkatun työn	☐	☐	☐	☐	☐
opiskelen saavuttaakseni yhteiskunnallisesti arvostetun aseman	☐	☐	☐	☐	☐
opiskelen tällä alalla, koska sillä on hyvät työllistymismahdollisuudet	☐	☐	☐	☐	☐
opiskelijana olen oman tieni kulkija	☐	☐	☐	☐	☐
opiskeluni on kiireistä ja paineista	☐	☐	☐	☐	☐
ehdin sekä opiskella että tehdä muita asioita	☐	☐	☐	☐	☐
olen onnistunut opintosuunnitelmani tekemisessä	☐	☐	☐	☐	☐
opin asiat lukemalla oppi- ja tenttikirjoista	☐	☐	☐	☐	☐
luen opiskeltavan tekstin läpi ja yritän muistaa lukemani	☐	☐	☐	☐	☐
yritän ymmärtää lukemani	☐	☐	☐	☐	☐
opin kuuntelemalla luentoja ja esityksiä	☐	☐	☐	☐	☐
opin tekemällä ja kokeilemalla käytännössä	☐	☐	☐	☐	☐
uusi asia saa minut pohtimaan aikaisemmin omaksumiani tietoja	☐	☐	☐	☐	☐
opiskelun ongelmatilanteissa pyrin ensin ratkaisemaan ongelman käyttämällä eri lähteitä	☐	☐	☐	☐	☐
opiskelun ongelmatilanteissa haluan ensin keskustella ongelmasta muiden kanssa	☐	☐	☐	☐	☐

osaan käyttää erilaisia tiedonhakumenetelmiä	☐	☐	☐	☐	☐	7
löydän tarvitsemani opiskelumateriaalin	☐	☐	☐	☐	☐	
tarvitsen apua ja neuvontaa tiedonhaussa	☐	☐	☐	☐	☐	
autan usein opiskelukavereitani	☐	☐	☐	☐	☐	
opin keskustelemalla asioista muiden kanssa	☐	☐	☐	☐	☐	

<-- Edellinen

Seuraava -->

60% valmiina

SAVONIA

Opiskeluhyvinvointitutkimus

Opiskeluympäristö

32. Arvioi seuraavien väittämien perusteella Savonia-AMK:n lisälmen kampuksen toimintatapoja ja ilmapiiriä. Valitse jokaisesta väittämästä yksi sopivin vaihtoehto. *

	täysin eri mieltä	jonkin verran eri mieltä	en sama mieltä, mutten eri mieltäkään	jonkin verran samaa mieltä	täysin samaa mieltä
opiskelijoista välittävä	☐	☐	☐	☐	☐
oppimista kannustava	☐	☐	☐	☐	☐
leppoisa ja mukava	☐	☐	☐	☐	☐
olen ylpeä saadessani opiskella tässä oppilaitoksessa	☐	☐	☐	☐	☐
toimintaan liittyvistä tärkeistä asioista tiedotetaan	☐	☐	☐	☐	☐
opiskelijoita koskevat päätökset perustuvat oikeaan ja paikkansa pitävään tietoon	☐	☐	☐	☐	☐
opiskelijoita kuullaan päätöksenteossa	☐	☐	☐	☐	☐
opiskelijoita koskevassa päätöksenteossa noudatetaan johdonmukaista toimintalinjaa	☐	☐	☐	☐	☐
opetus on opiskelijalähtöistä	☐	☐	☐	☐	☐
minua on kiusattu (syrjitty, nimitelty, tönitty yms.) opiskelutovereiden toimesta	☐	☐	☐	☐	☐
minua on kiusattu opettajien toimesta	☐	☐	☐	☐	☐
minua on kiusattu muun henkilökunnan toimesta	☐	☐	☐	☐	☐

33. Arvioi oppilaitoksen fyysisen ympäristön kuntoa ja tilaa. Valitse jokaisesta kohdasta yksi sopivin vaihtoehto. *

	paljon parannettavaa	jonkin verran parannettavaa	kunnossa
oppilaitoksen ja sen tilojen sopivuus opetustoimintaan	☐	☐	☐
oppilaitoksen ja sen tilojen kunnossapito ja siisteys	☐	☐	☐
oppilaitoksen ja sen tilojen miellyttävyys ja viihtyisyys	☐	☐	☐
oppilaitoksen ja sen lähiympäristön turvallisuus	☐	☐	☐
oppilaitoksen kulkutiet	☐	☐	☐
opetustilojen koko suhteessa opiskelijamääriin	☐	☐	☐
rauhallisten työskentelytilojen saatavuus	☐	☐	☐

opiskelijoiden omat kokoontumis- ja ryhmätyötilat	☐	☐	☐
säilytystilat omille tavaroille	☐	☐	☐
WC-, suihku- ja pukuhuonetilat	☐	☐	☐
sisäilman laatu	☐	☐	☐
lämpöolosuhteet	☐	☐	☐
ilmastointi	☐	☐	☐
valaistus	☐	☐	☐
äänieristys/ei melua	☐	☐	☐
opetusmateriaalin ja teknisen välineistön turvallisuus	☐	☐	☐
kalusteiden, tuolien ja pöytien sopivuus	☐	☐	☐
tietokoneet (laatu, määrä, sijoittelu)	☐	☐	☐
terveys- ja turvallisuusasioihin perehdytys	☐	☐	☐

<-- Edellinen

Seuraava -->

80% valmiina

SAVONIA

Opiskeluhyvinvointitutkimus

Opetustoiminta

34. Minkälaiseksi koet oppilaitoksesi opetuksen? Valitse jokaisesta väittämästä yksi sopivin vaihtoehto. *

	täysin eri mieltä	jonkin verran eri mieltä	en sama mieltä, mutten eri mieltäkään	jonkin verran samaa mieltä	täysin samaa mieltä
opetus etenee opetussuunnitelman mukaisesti	☐	☐	☐	☐	☐
opetus on opettajalähtöistä	☐	☐	☐	☐	☐
opetusjärjestelyt ovat sujuvat ja toimivat	☐	☐	☐	☐	☐
lähiopetuksen ja itsenäisen opiskelun määrä on tasapainossa	☐	☐	☐	☐	☐
opetusmateriaalia on riittävästi	☐	☐	☐	☐	☐
oppilaitoksen opetus ja arviointi ovat sopusoinnussa	☐	☐	☐	☐	☐
opettajat hallitsevat opetettavan alansa	☐	☐	☐	☐	☐
opettajat osaavat opettaa niin että oppii	☐	☐	☐	☐	☐
opettajan kohtelevat minua kunnioittavasti	☐	☐	☐	☐	☐
opetusvuorovaikutus on toimivaa ja vastavuoroista	☐	☐	☐	☐	☐
opettajien palaute on kannustavaa	☐	☐	☐	☐	☐
opettajat luovat oppimista edistävän ilmapiirin	☐	☐	☐	☐	☐
opettajat sietävät arvostelua ja osaavat välillä ottaa rennosti	☐	☐	☐	☐	☐
opiskelijat voivat vaikuttaa lukujärjestykseen ja opetuksen järjestelyihin	☐	☐	☐	☐	☐
henkilökohtaiseen opiskeluun liittyviin asioihin voi vaikuttaa	☐	☐	☐	☐	☐
olen tyytyväinen omaan oppimistuloksiini	☐	☐	☐	☐	☐
opiskeluni ei tuota tuloksia vaikka kuinka ponnistelen	☐	☐	☐	☐	☐
opetustilanteissa esiintyy häiriöitä	☐	☐	☐	☐	☐
oppilaitoksen tarjonta kansainvälisyystoiminnassa (KV-toiminta) on riittävää	☐	☐	☐	☐	☐
ohjaus KV-toimintaan on riittävää	☐	☐	☐	☐	☐

koen että KV-opinnoista on hyötyä
tulevaisuudessa

35. Arvioi, minkälaista opiskelun ohjaus ja tuki on mielestäsi ollut. Valitse jokaisesta väittämästä yksi sopivin vaihtoehto. *

	täysin eri mieltä	jonkin verran eri mieltä	en sama mieltä, mutten eri mieltäkään	jonkin verran samaa mieltä	täysin samaa mieltä
minut on otettu hyvin vastaan omassa opiskeluyhteisössäni	☐	☐	☐	☐	☐
tunnen kuuluvani oman alan opiskelijoiden joukkoon	☐	☐	☐	☐	☐
saan opiskelukavereilta tarvittaessa apua opiskeluun liittyvissä asioissa	☐	☐	☐	☐	☐
hyödynnän tarjolla olevaa ohjaustoimintaa	☐	☐	☐	☐	☐
uskallan tehdä mielestäni tyhmiäkin kysymyksiä opettajille/tutoreille	☐	☐	☐	☐	☐
ilman saamaani ohjausta en olisi selvinnyt opinnoistani	☐	☐	☐	☐	☐
opettajat ja/tai tutorit antavat ohjausta ja neuvontaa riittävästi	☐	☐	☐	☐	☐
opettajat ja/tai tutorit neuvovat mielellään saamani ohjaus ja tuki on ollut asianmukaista	☐	☐	☐	☐	☐

36. Mistä olet saanut tukea opintoihisi oppilaitoksen sisältä? Valitse allaolevasta listasta kolme tärkeintä tahoa keneltä olet saanut ohjausta ja tukea. *

- opiskelijaterveydenhoitaja
- opinto-ohjaaja
- opettajatutor
- opiskelijatutorit
- opettajat
- opintopsykologi
- opiskelutoverit
- muu taho, mikä?

37. Tähän voit halutessasi kirjoittaa palautetta Savonia-ammattikorkeakoulusta. Palautetta käytetään hyväksi kehitettäessä Savonia-amk:n toimintaa.

<-- Edellinen

Lähetä

100% valmiina

ESIMERKKEJÄ TEORIAOHJAAVASTA SISÄLLÖNANALYYSISTA

Alkuperäinen ilmaus	Pelkistetty ilmaus	Alaluokka	Yläluokka	Yhdistävä kategoria
Monimuoto-opiskelu on rankkaa työhohella, joten tehtäviä on ollut liikaa. Pitkä matka venyttää päivän pituutta, joten aikaa on illalla vähän. Lukujärjestystä voisi miettiä onko 18 asti koulua	Monimuoto-opiskelu on rankkaa työhohella Lukujärjestystä voisi miettiä onko 18 asti koulua	Voimien loppuminen Lukujärjestykset	Omat voimavarat Muut	Opiskelukyky
Pitäisi olla mahdollisuus pystyä vaikuttamaan enemmän lukujärjestykseen ja opinnoiden etenemiseen. Mikäli haluaisi nopeuttaa opintojen kulkua, ei siihen tällä hetkellä anneta mahdollisuutta, Laskee opiskelumotivaatiota, kun ei voi edetä omaan tahtiin ja oman elämäntilanteen mukaan	Laskee opiskelumotivaatiota, kun ei voi edetä omaan tahtiin ja oman elämäntilanteen mukaan Pitäisi olla mahdollisuus pystyä vaikuttamaan enemmän lukujärjestykseen ja opinnoiden etenemiseen	Motivaation lasku Lukujärjestykset	Omat voimavarat Muut	Opiskelukyky
Joskus tentit ruuhkautuu samalle viikolle, jolloin ei ehdi kunnolla lukea johonkin tenttiin	Ei ehdi kunnolla lukea johonkin tenttiin	Ajankäyttö	Opiskelutaidot	Opiskelukyky
Osa opettajista hoitaa hommansa todella laadukkaasi kaikin puolin, silloin tuntee oppivansa. Osa opettajista taas tuntuu tekevän työtään huitaisten. Opiskelijoilla on paljon vastuuta omasta oppimisestaan, mutta mielestäni myös opettajalla on vastuu opettamisestaan ja se on toisinaan kyseenalaista	Osa opettajista taas tuntuu tekevän työtään huitaisten. Opiskelijoilla on paljon vastuuta omasta oppimisestaan,	Opetuksen laatu Itseohjautuvuus	Opetustoiminta Opiskelutaidot	Opiskelukyky
Opettajien pitäisi muistaa, että opiskelijoilla on muutaakin elämää, kuin opiskelu. Esimerkiksi välttämättömät päivittäiset työt mm. lemmikkieläinten parissa tai niiden äkillisten sairastumisten sattuessa, jolloin on pakko ottaa aikaa opiskelulta.	Esimerkiksi välttämättömät päivittäiset työt mm. lemmikkieläinten parissa	Ajankäyttö	Opiskelutaidot	Opiskelukyky
Joidenkin opettajien ammattitaito on puutteellinen. Koulussa on kylmä ja luokkahuoneiden ilma on huono. Parkkipaikkoja on liian vä-	Ammattitaito on puutteellinen.	Opetuksen laatu	Opetustoiminta	Opiskelukyky

hän. Ruokalan ruoka on laatuunsa nähden kallista ja ruoka ei ole aina hyvän makuista	Koulussa on kylmä	Lämpötila	Opiskeluympäristö	
	Luokkahuoneiden ilma on huono.	Ilmanlaatu	Opiskeluympäristö	
	Parkkipaikkoja on liian vähän.	Parkkipaikat	Opiskeluympäristö	
	Ruokalan ruoka on laatuunsa nähden kallista ja ruoka ei ole aina hyvän makuista	Ruoan hinta&laatu	Opiskeluympäristö	
Opettaessa voisi asioida vaihtelevin menetelmin, ei ainoastaan PowerPointesityksiä. Ammattikorkeakoulussa tapahtuvat muutokset sekä raportointipohjiin että raportin kirjoittamiseen voisi jo lopettaa. Kolmannen kerran on uusi pohja, eikä asetukset pohjissa toimi. Selkeämmät ohjeet opinnäytetyön viimeistelyyn sekä miten tekstiä voi selkeyttää. Tuolit voisi muuttaa ergonomisemmiksi, selkä- ja niskakivut vaivaavat.	Opettaessa voisi asioida vaihtelevin menetelmin	Opetusmenetelmät	Opetustoiminta	
	Muutokset sekä raportointipohjiin että raportin kirjoittamiseen voisi jo lopettaa	Liikaa muutoksia	Muut	Opiskelukyky
	Tuolit voisi muuttaa ergonomisemmiksi	Pöydät & tuolit	Opiskeluympäristö	
Koululle voi tehdä jonkin opiskelijoiden oman tilan, missä voisi katsella esim tv:tä ja löhöillä sohvalla tms, jos on vapaa aikaa. Ei ole mukava rötköttää keskellä aulaa sohvalla kaikkien ihmettelyn aiheena. Jokin suljettu tila missä voisi olla vapaasti ja ottaa rennosti olisi siis loisto homma! Tääänks!	Koululle voi tehdä jonkin opiskelijoiden oman tilan	Yhteiset tilat	Opiskeluympäristö	Opiskelukyky
Parkkipaikkoja lisää tai opiskelijoille opetusta miten autot parkeerataan niin että jää muillekin tilaa. Välillä opettajilla periaatteet/ linjat erilaiset. Linjattomuus näkyy välillä opiskelijoille	Parkkipaikkoja lisää	Parkkipaikat	Opiskeluympäristö	Opiskelukyky
	Välillä opettajilla periaatteet/ linjat erilaiset.	Opetuksen tasapuolisuus	Opetustoiminta	
Aikuiskoulutuksessa on vielä paljon kehitettävää, että opiskelu onnistuu työn ohella hyvin	Aikuiskoulutuksessa on vielä paljon kehitettävää	Aikuiskoulutus	Opetustoiminta	Opiskelukyky

<p>Pbl-opetusmenetelmä on jäänyt kehityksestä, aina samanlainen heräte eikä tutoriaalissa ole tullut mitään uutta koko opiskelun aikana, jos kerran meinataan käyttää pbl niin sitä pitäisi kehittää</p>	<p>Pbl-opetusmenetelmä on jäänyt kehityksestä</p>	<p>Opetusmenetelmät</p>	<p>Opetustoiminta</p>	<p>Opiskelukyky</p>
<p>Ilma atk-luokissa on usein huono ja tunkkainen. Kaikki oppilaitoksen kellot ovat eri ajassa, jolloin oppitunnit alkavat usein myöhässä ja loppuvat myöhässä -> ruoka- ja kahvitauoille ei aina meinaa jäädä aikaa. Tietyt opettajat pitävät hyvin kiinni tuntien lopettamisajoista. Siitä iso kiitos heille!</p>	<p>Ilma atk-luokissa on usein huono ja tunkkainen.</p>	<p>Ilmanlaatu</p>	<p>Opiskeluympäristö</p>	
<p>Joidenkin vastausten kohdalla on vaikea arvioida yleisesti, koska esim. opettajien toimintatavoissa on eroja. Yleisesti ottaen kuitenkin koko koulun henkilökunta on asiansa osaavaa ja ottaa opiskelijat hyvin huomioon</p>	<p>Kellot ovat eri ajassa</p> <p>Tietyt opettajat pitävät hyvin kiinni tuntien lopettamisajoista</p>	<p>Kellot</p>	<p>Opiskeluympäristö</p>	<p>Opiskelukyky</p>
<p>Jotkut opettajat tuntuvat pitävän itseään korkeammassa arvossa kuin opiskelijoita. Opettajien erillinen ruokailutila ihmetyttää</p>	<p>Yleisesti ottaen kuitenkin koko koulun henkilökunta on asiansa osaavaa ja ottaa opiskelijat hyvin huomioon</p>	<p>Opetuksen laatu</p>	<p>Opetustoiminta</p>	<p>Opiskelukyky</p>
<p>Nautapuolen opinnot ovat alkaneet toistaa itseään. Alussa tuli paljon uutta asiaa, mutta ammattiopinnot alkavat jo tuntua itsestään selviltä, ei pahemmin uutta ole tullut. Eräs opettaja taas laittaa tenttien ja kurssien, sekä kaikkien tehtävien osalta pörstäkertoimen mukaisen numeron, joka ei todellakaan kannusta jatamaan saman opettajan kanssa kursseja.</p>	<p>Jotkut opettajat tuntuvat pitävän itseään korkeammassa arvossa kuin opiskelijoita.</p>	<p>Opetuksen laatu</p>	<p>Opetustoiminta</p>	<p>Opiskelukyky</p>
<p>Miksi koulussa on viralla opettaja, jonka tunnit ovat 99 % itseopiskelua? (Nimi poistettu) ei opettanut meille yhtään mitään vaan meidän piti olla keskenämme. Sama toistuu vuodesta toiseen. Tilat rauhalliselle ryhmätyöskentelylle.</p>	<p>Opinnot ovat alkaneet toistaa itseään</p>	<p>Kurssien sisältö</p>	<p>Opetustoiminta</p>	<p>Opiskelukyky</p>
<p>Miksi koulussa on viralla opettaja, jonka tunnit ovat 99 % itseopiskelua?</p>	<p>Eräs opettaja taas laittaa tenttien ja kurssien, sekä kaikkien tehtävien osalta pörstäkertoimen mukaisen numeron</p>	<p>Opetuksen laatu</p>	<p>Opetustoiminta</p>	<p>Opiskelukyky</p>
<p>Miksi koulussa on viralla opettaja, jonka tunnit ovat 99 % itseopiskelua?</p>	<p>Miksi koulussa on viralla opettaja, jonka tunnit ovat 99 % itseopiskelua?</p> <p>Tilat rauhalliselle ryhmätyöskentelylle.</p>	<p>Opetuksen laatu</p>	<p>Opetustoiminta</p>	<p>Opiskelukyky</p>
<p>Miksi koulussa on viralla opettaja, jonka tunnit ovat 99 % itseopiskelua?</p>	<p>Tilat rauhalliselle ryhmätyöskentelylle.</p>	<p>Sisätilat</p>	<p>Opiskeluympäristö</p>	<p>Opiskelukyky</p>

<p>Opiskelupaikkojen lisääminen luonnonvara-alalle ei yksin riitä. Mistä saadaan jatkossa opiskelijoita Savoniaan, kun alalle ei tosiaan ole tunkua ja moni lopettaa opintojen aikana? Opetuksen LAATUUN tulee todella satsata. Moni opettaja ei ole alansa asiantuntija, vaikka on kaiken aikaa koulutuksissa. Jos opiskelija tietää asioista enemmän kuin opettaja, herää kysymys, miksi koulussa tarvitsee edes olla.</p>	<p>Opetuksen LAATUUN tulee todella satsata..Moni opettaja ei ole alansa asiantuntija, vaikka on kaiken aikaa koulutuksissa</p>	<p>Opetuksen laatu</p>	<p>Opetustoiminta</p>	<p>Opiskelukyky</p>
<p>Harmittaa kun joillain opettajilla on ne lempi oppilaat ja silmätikut, onhan tämä ammattikorkeakoulu vai?</p>	<p>Joillain opettajilla on ne lempi oppilaat ja silmätikut, onhan tämä ammattikorkeakoulu vai?</p>	<p>Opetuksen tasapuolisuus</p>	<p>Opetustoiminta</p>	<p>Opiskelukyky</p>
<p>Muuten olen opetukseen tyytyväinen ja opettajille voi pääsääntöisesti antaa palautetta. Mutta on joukossa myös sellaisia opettajia, joiden kurssivaatimukset ovat opintopisteisiin nähden paljon suuremmat kuin muilla ja palautettakaan ei oikein kärsi antaa</p>	<p>Opettajille voi pääsääntöisesti antaa palautetta</p>	<p>Palaute opetuksesta/kurssista</p>	<p>Opetustoiminta</p>	<p>Opiskelukyky</p>
<p>Koulutusohjelma hyvä ja kattava, mutta valinnaisten opintojen sisältöihin saisi panostaa enemmän. Valinnaisissa opiskelu jää hyvin paljon opiskelijan omalle vastuulle. Valinnaisten tulisi syventää enemmän opiskelijan tietämystä ja tarjota työvälineitä kentälle käytettäväksi. Joidenkin opintojaksojen sijoittelua tulisi pohtia uudestaan eli missä opiskelijan vaiheessa ne palvelevat opiskelijaa parhaiten.</p>	<p>Valinnaisten opintojen sisältöihin saisi panostaa enemmän</p>	<p>Kurssien sisältö</p>	<p>Opetustoiminta</p>	<p>Opiskelukyky</p>

ALOJEN VÄLISTEN TILASTOLLISET MERKITSEVIEN EROJEN P-ARVOT

Väittämät	Tilastollisesti merkitsevät erot alojen välillä, korkeamman keskiarvon saanut ala tummennettuna
Omat voimavarat, väittämistä 3:ssa 9:stä esiintyvä tilastollisesti merkitsevä ero	
Suhtaudun valoisasti tulevaisuuteen	ter - luva p=0,000 ter - luva p=0,022
Voin aina halutessani keskustella jonkun läheiseni kanssa avoimesti asioistani	ter - luva p=0,000 ter - luva p=0,000
Olen harkinnut opintojeni keskeyttämistä	ter - sos p=0,041 ter - sos p=0,032
Opiskelutaidot, väittämistä 8:ssa 24:stä esiintyvä tilastollisesti merkitsevä ero	
Opiskelen saadakseni hyvin palkatun työn	ter - sos p=0,011
Opiskelen tällä alalla, koska sillä on hyvät työllistymismahdollisuudet	ter - luva p=0,000 ter - sos p=0,000 sos - luva p=0,001
Opiskeluni on kiireistä ja paineista	ter - luva p=0,019
Luen opiskeltavan tekstin läpi ja yritän muistaa lukemani	ter - luva p=0,009 ter - sos p=0,020
Opin tekemällä ja kokeilemalla käytännössä	ter - luva p=0,021 sos - luva p=0,024
Uusi asia saa minut pohtimaan aikaisemmin omaksumiani tietoja	sos - luva p=0,001
Opiskelun ongelmatilanteissa haluan ensin keskustella ongelmasta muiden kanssa	sos - luva p=0,000 ter - luva p=0,005
Opin keskustelemalla asioista muiden kanssa	sos - luva p=0,000 ter - luva p=0,006
Opetus- ja ohjaustoiminta, väittämistä 12:ssa 30:stä esiintyvä tilastollisesti merkitsevä ero	
Opetus on opettajalähtöistä	ter - sos p=0,004
Opettajat hallitsevat opettavan alansa	ter - sos p=0,002 luva - ter p=0,014
Opettajat osaavat opettaa niin että oppii	ter - sos p=0,000 luva - ter p=0,000
Opettajat sietävät arvostelua ja osaavat välillä ottaa rennosti	ter - sos p=0,000 luva - ter p=0,005
Opiskelijat voivat vaikuttaa lukujärjestykseen ja opetuksen järjestelyihin	ter - sos p=0,004 sos - ter p=0,002
Henkiökohtaiseen opiskeluun liittyviin asioihin voi vaikuttaa	sos - ter p=0,006
Opiskeluni ei tuota tuloksia vaikka kuinka ponnistelen	ter - sos p=0,013 luva - ter p=0,033
Oppilaitoksen tarjonta KV-toiminnassa on riittävä	ter - sos p=0,002 luva - ter p=0,000
Ohjaus KV-toimintaan on riittävä	ter - sos p=0,000 luva - ter p=0,000
Saan opiskelukavereilta tarvittaessa apua opintoihin liittyvissä asioissa	ter - luva p=0,005 ter - luva p=0,039
Hyödynnän tarjolla olevaa ohjaustoimintaa	ter - sos p=0,030 sos - ter p=0,002
Opettajat ja/tai tutorit antavat ohjausta ja neuvontaa riittävästi	ter - sos p=0,043 luva - ter p=0,019
Opiskeluympäristö, väittämistä 10:ssä 31:stä esiintyvä tilastollisesti merkitsevä ero	
Leppoisa ja mukava	ter - sos p=0,006
Olen ylpeä saadessani opiskella tässä oppilaitoksessa	ter - sos p=0,025 sos - ter p=0,007
Opiskelijoina kuullaan päätöksenteossa	ter - sos p=0,002 luva - ter p=0,001
Opiskelijoina koskevassa päätöksenteossa noudatetaan johdonmukaista toimintalinjaa	ter - sos p=0,002 luva - ter p=0,000
Oppilaitoksen ja sen tiimien sopivuus opetustoimintaan	ter - sos p=0,013
Opetusvälineiden suhteessa opiskelijamääriin	ter - sos p=0,001
Rauhallisten työskentelytilojen saatavuus	ter - sos p=0,001 sos - ter p=0,004
Opiskelijoiden omat kokoonnutmis- ja ryhmätyötilat	ter - sos p=0,000 luva - ter p=0,008
Lämpöolosuhteet	ter - sos p=0,000 luva - ter p=0,027
Tietokoneet (laatu, määrä, sijoittelu)	ter - sos p=0,015

